

I. EASY and ELEGANT
LATIN LETTERS

TO THE
DUKE OF CUMBERLAND
AND

PRINCESS MARY:

By their Royal Highnesses Preceptor,

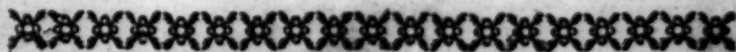
J. T. P H I L I P P S.

II. EPIST. LACONICÆ,

Extracted from the

WORKS of celebrated AUTHORS.

Price 1s. 6d. each, or, neatly bound together, 3s.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

EASY and ELEGANT

LATIN LETTERS

TO THE

DUKE of CUMBERLAND

AND

PRINCESS MARY:

By John Smith, Esq.

LONDON: Printed by J. B. R.

II. EPIST. LACONICÆ

Translated from the

WORKS of celebrated Authors.

Price 1s. 6d. each, or neatly bound 3s.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

K. Phillips
E P I S T O L Æ
S E R M O N E

Facili CONSCRIPTÆ ad SERENISSIMUM
Principem GULIELMUM,
DUCEM DE CUMBERLAND,
Annum septimum agentem.

Omnis in Aſcanio chari ſtat Cura Parentis. VIRG.

A C C E D I T
O R A T I O
H A B I T A
D I E N A T A L I

SERENISSMÆ DOMINÆ
CAROLINÆ Reginae,
Calend. MAR. MDCCXVI.

EDITIO NOVA EMENDATIO.

L O N D I N I,
Typis H. S. WOODFALL;
Impenſis G. KEITH, Bibliopolæ, in Vico Gracechurch,
M,DCC,LXXII.

SEPTIMON

PRINCIPES GULIELMUM
DUCUM DE CUMBERLAND

OR

41.

DI

4.

27

273

GAROLIN E. Regina

Calend. Mar. MDCCXVI

EDITIO REGIA EMBELLATIO

LONDINI

Typis H. S. Wootton

Printed at the University Press, Cambridge

MDCCXXII

CELSISSIMO DOMINO

GEORGIO Secundo,

MAGNÆ BRITANNIÆ REGI
POTENTISSIMO.

J. T. PHILLIPPS, S.

NESCIEBAM fane cui
rectius aut opportunius
has pagellas, teneræ ætati accom-
modatas,

DEDICATIO.

modatas, offerre possem, quam
tibi Princeps munificentissime,
utpote patri indulgentissimo, &
linguæ Latinæ cultori peritissimo,
optimoque Mecænati. Ut eas
aspicias eo vultu, quo viros
doctos aspicere soles, hoc est
sereno atque alacri, abs te
submisse & vehementer quæso,
ad feria etenim atque ad ma-
jora ducunt. Supereff ut quo-
tidiana

DEDICATIO.

tidiana vota pro incolumitate
Majestatis tuæ, qua publica salus
continetur, & suscipiam & sol-
vam. Vale.

Prid. Calend. April.

For the Use of SCHOOLS

Lately published by G. KEITH, in Gracechurch-Street,

New and neat Editions of

1. **P**hilipp's new and easy Method of Teaching the Learned Languages, 8vo, Price 5s.
2. Bailey's Latin and English Exercises 12mo, 1s.
3. Chambaud's French and English Dialogues, 1s.
4. Clare's Introduction to Trade and Business, 8vo, 3s.
5. Dean's Practical Arithmetic, 8vo, 4s.
6. Geography for Children, with Maps, 1s. 6d.
7. Hayes's Negotiators Magazine, 8vo, 6s.
8. ——— Complete Bookkeeper, 8vo, 4s.
9. Hudson's French Scholar's Guide, 12mo, 3s.
10. ——— New Introduction to Trade and Business, 1s. 6d.
11. ——— New Introduction to Latin, 8vo, 1s.
12. Keil's Lectures in Astronomy, 8vo, 6s.
13. Martin's Philosophical Grammar, 8vo, 6s.
14. ——— Complete System of Decimals, 8vo, 5s.
15. New Guide to Geography, with Maps, 12mo, 2s. 6d.
16. Mason's Short-hand improved, 12mo, 2s. 6d.
17. Rose's new Translation of Sallust, 8vo, 3s.
18. Wilson's Surveying improved, 8vo, 6s.
19. Hawney's Complete Measurer, 12mo, 2s. 6d.
20. Wright's Divine Songs for Children, 6d.

SERENISSIMÆ DOMINÆ

M A R I Æ,

Magnæ Britanniae Principi.

Serenissima Domina,

N OVI te esse bene versatam in geographi-
cis ; ideoque tua cum venia propo-
nam tibi quæstiones duas : primum, dic
mihi, quot sunt Imperatores in Europa ? secun-
dum, dic quæso, quot sunt Reges ? Vale. *Aug.*
1730.

Part I.

B

EPIST.

E P I S T. II.

SUNT in Europa nostra Imperatores tres, Imperator scilicet Turcarum, Russorum, atque Germanorum. Reges vero novem, Rex scilicet Magnæ Britanniae, Galliae, Hispaniae, Sardiniae, Daniae, Sueciae, Prussiae, Poloniae, atque Portugalliae vel Lusitaniae. Vale.

E P I S T. III.

PISCES manu tua capti nudiustertius erant sapidissimi; sed epistola tua, heri mihi red-dita, erat multo sapidior & palato meo gratior. Vale.

E P I S T. IV.

HERI post meridiem optime vertebas epistolam Latinam Anglice; ideoque vehementer te quaeso, ut hodie quoque veritas in linguam vernaculam has sex lineas sine mora. Quod si feceris (facies sine dubio) ego multum tibi debebo, & eris subito caput liberum. Vale.

EPIST.

E P I S T. V.

VIdisti cursum equestrem hodie mane ; dīc
mihi quæso, quis equus fuit victor ? An erat
ater vel albus ? quænam habuit signa ? an habuit
stellam in fronte, vel caudam longam ? & quem
habuit dominum ? quia ego plane sum ignarus,
& nihil novi de hoc negotio. Vale.

E P I S T. VI.

GUilielmus Cumberlandiæ Dux, frater tuus
charissimus, hodie finem ponet versionī
Anglicæ Sexti Rufi : Si tibi placet, tu potes
legere hanc brevissimam & elegantissimam histo-
riam populi Romani a principio usque ad finem.
Vale.

E P I S T. VII.

EGO rogo te submisſe & vehementer, ut
commendes Domino Regi atque Reginae
Gulielmum Ducem, quia hodie non fuit diligens,
sed ipsa diligentia. Expedivit magnum pensum
B 2 & utile ;

& utile ; totum enim librum historicum vertit in
linguam vernaculam : & si recte judico, justum
est habeat aurum & argentum pro laboribus suis.
Vale.

E P I S T. VIII.

EGO spero te daturam operam tuis studiis
toto pectore, quia crastina die ibis venatum
cum Domino Rege & Regina ; & tu bene nosti
quod expedire debes pensum duplex, alioquin ego
te conveniam bene mane hora octava matutina.
Vale.

E P I S T. IX.

TU vitam agis felicissimam, videbis enim curi-
sum equestrem. Ego cogor manere domi,
quoniam non est mihi equus neque currus : &
ambulare non possum, quia vehementer pluit.
Vale.

E P I S T. I X.

AUdivi heri a Domina H. te acturam Tragediam de morte Catonis, qui sibi intulit violentas manus: dic mihi quæso, si hoc verum est; quia valde velim esse spectator hujus actus, ut sit mihi materia nova laudandi Mariam Principem. Vale.

E P I S T. X.

GRatulor tibi, gratulor mihi, gratulor omnibus nobis, quoniam fuisti hodie mane tui juris ante horam undecimam, & habuisti potestatem ludendi per duas horas continuas. Tu bene vides fructus dulces diligentiae tuæ. Vale.

E P I S T. XII.

UTinam repetas diligenter tuum pensum sine titubatione, alioquin debes de novo legere, quod tibi non erit gratum. Ego serio loquor, non per jocum. Vale.

E P I S T. XIII.

BAlæna est princeps piscium, & regnat in mari, & nemo audet illi resistere. Aquila regnat in aëre, & est princeps avium. Denique, Leo, est rex omnium quadrupedum, & imperat bestiis terræ. Vale.

E P I S T. XIV.

DIC quæso quid velis ad prandium : si amas pisces ; dabo salmonem, carpionem, truttam & anguillam. Si autem amas aves ; habebis parvam gallinam bene coctam, & duas perdices. Vale.

E P I S T. XV.

SI tua serenitas Regia vult ludere, & esse sui juris die Saturni ; tu debes studere vehementer, & expedire pensum duplex : hoc est præceptum expressum Domini Regis, atque Dominæ Reginae. Ego te moneo ut abstineas a tuis nugis : non jocos, sed amice & serio loquor. Vale.

E P I S T.

E P I S T. XVI.

Audio te bene dedisse operam studiis sub ductu Domini P. qui vehementer te laudat, & admiratur tuam diligentiam : ego spero quod toto tuo pectore dabis quoque operam studiis Latinis.

E P I S T. XVII.

REM miram habeo tibi dicendam : Celsissima Louisa, soror tua, optime dedit hodie operam studiis, & promptissime numeravit Latine ab uno usque ad centum, sine minima titubatione. Rogo te, laudato eam apud Reginam ; & mihi gratum facies, ut nihil gratius esse possit. Vale.

E P I S T. XVIII.

EST voluntas potentissimi Regis Magnæ Britanniae, ut Maria Princeps, cum sorore Louisa & Gulielmo Duce, præstent pensum duplex ; ideoque ad te scribo non unam epistolam sed duas : & post meridiem habebis quoque binas

litteras; alioquin cras tibi nullus dies festus est sperandus, nulla potestas ludendi. Vale.

E P I S T. XIX.

TUA Serenitas non amat litteras Latinas, quia nolebas hodie mane legere meas epistolās, quamvis essent faciles atque breves. Rogo tuam Altitudinem, ut sis exemplar modestiæ, & diligentiæ, alioquin non plus ad te scribam. Vale.

E P I S T. XX.

LEGI epistolam tuam Latinam bis, ter, quater, quinquies, & de novo legam millies, quia est dulcior saccharo & melle, & meo palato grata. Stylus tuus est clarus & facilis, non obscurus nec perplexus. Vale.

E P I S T. XXI.

EGO novi te esse divitem, ac habere aurum & argentum, & multas res pretiosas in tua possessione. Tu, optima Domina, bene nosti, me esse pauperem: rogo te, da mihi mille aureos, & laudabo te toto meo pectore.

E P I S T.

E P I S T. XXII.

EST puella nobilis in hac domo, quæ potest loqui Gallice, Germanice & Latine : rogo te, optima Maríá, dic mihi, quomodo vocatur hæc egregia virgo, & gratias agam tibi maximas. Vale.

E P I S T. XXIII.

IGnavi amant diem festum ; sed tu non es ignava, sed diligens & studiosa ; ergo non vis habere diem festum. Frater tuus aliquando est ignavus, & sine dubio amat diem festum. Vale.

E P I S T. XXIV.

HERI nolebas studere, ludebas, nugabaris, & saltabas toto pectore, quod mihi fuit valde ingratum : serio loquor, non possum tuam Altitudinem laudare, quia hic modus agendi non est laudabilis. Vale.

EPIST.

E P I S T. XXV.

SI judicas me esse bonum coquum, te moneo ut cœna tua sit modica ; ede duas alas alaudæ cum frustulo panis, & bibe poculum aquæ limpidæ ; tum compone te in lecto, & dormito ad horam septimam matutinam : si hæc cœna tibi placet, erit mihi gratum. Vale.

E P I S T. XXVI.

SErenissimus Gulielmus, frater tuus charissimus, vertit historiam Romanam Sexti Rufi in linguam Anglicam, quam proposuit dedicare clarissimo tuo nomini, ut sit monumentum fraterni amoris erga te maximum. Vale.

E P I S T. XXVII.

SÆPE loqueris de legendis Corderii dialogis, laudo tuum propositum : Corderius est certe liber optimus. Post septimanas tres leges hunc libellum a principio usque ad finem. Vale.

E P I S T.

E P I S T. XXVIII.

EGO spero te non ivisse venatum die Saturni, quia pluebat vehementer atque dense; & audio equos titubasse & excussisse suos equites in terram. Quæso tuam Serenitatem, dic mihi amice, si hæc sunt vera necne? Vale.

E P I S T. XXIX.

Celsissimus Gulielmus, frater tuus charissimus, dedit mihi dono uvas dulcissimi saporis: quæso te, da tu quoque racemos duos Præceptori tuo, qui scribit ad te Latinas epistolas bis de die. Vale.

E P I S T. XXX.

PER brevitatem temporis non possum ad te scribere prolixas epistolas; sed verbum sat sapienti. Quæso te, verte in linguam Anglicam has brevissimas epistolas, & eris tui juris ante horam duodecimam. Vale.

EPIST.

E P I S T. XXXI.

Quomodo res tuæ procedunt? Dic mihi si
amas linguam Latinam? si tibi placet, pro-
ponam tibi quæstiones sex:

1. Quis creavit mundum?
2. Ex qua materia creavit Deus mundum?
3. Quot sunt elementa?
4. Quando splendet sol?
5. Quando splendet luna?
6. Quot sunt planetæ?

Optima Maria, si potes has lineas explicare,
eris tui juris, & non plus studebis hoc tempore.
Vale.

E P I S T. XXXII.

Aliquis mihi dixit, charissimam sororem tuam
Carolynam laborare pedibus ex titubatione,
cum ambularet foras. Quæso te, dic mihi, quo-
modo valet? & cave tibi ne titubes currendo im-
modice. Vale.

E P I S T.

E P I S T. XXXIII.

CAndide atque submisſe dicam tibi, quid de tua Serenitate judicem, niſi fallor, fatigata es legendo epiſtolas meas : quod ſi hoc eſt verum, ego quoque ero fatigatus ſcribendo : & neceſſarium eſt, ut converſas mentem tuam ad explicandos Corderii dialogos. Vale.

E P I S T. XXXIV.

TU prodis foras quotidie hora ſeptima matutina cum chariſſima ſore Louiſa, & rediſ domum hora octava ad ſtudia promovenda : hoc modo tu curas prudenter & ſanitatem corporis & culturam bonæ mentis. Vale.

E P I S T. XXXV.

Promiſiſti iterum atque iterum laudare ſorem Louiſam toto tuo pectore coram Rege & Regina, quia pergit bene agendo : ſed quid hoc ſibi vult ? tua Serenitas non ſtat promiſſis ſuis ; debes eam laudare ſine mora, alioquin ego te non laudabo. Vale.

E P I S T.

E P I S T. XXXVI.

NON possum hodie ad tuam Altitudinem scribere prolixam epistolam propter brevitatem temporis: ideoque cura diligenter tuam valetudinem, & pergito bene agendo. Vale.

E P I S T. XXXVII.

PRecor Deum Optimum Maximum, ut dies crastinus non sit pluviosus, sed serenus, ut tua Serenitas prodeat foras in curru, cum Domina Regina & sororibus tuis, ad capiendum magnum cervum, qui pedibus est celer, sed canes multo celeriores. Vale.

E P I S T. XXXVIII.

SOL in cœlo splendet de die, luna splendet de nocte: sed tu doctissima Maria ornamentum foeminini generis, splendes de die & de nocte, in modestia, bonitate, prudentia, & aliis virtutibus innumeris. Vale.

EPIST.

E P I S T. XXXIX.

SALVE Optima Maria Princeps ; profint tibi tres pastus de die : jentaculum, prandium, & cœna ; & tibi precor mentem sanam in corpore sano ! Vale.

E P I S T. XL.

EST elegantissima Domina in hoc palatio, quæ non habet octo annos, quem totus populus amat & admiratur : non est bona, sed bonitas ; non diligens, sed ipsa diligentia. Vale.

E P I S T. XLI.

TUA Serenitas omnia novit, que geruntur in hac aula ; rogo te, dic mihi, an aditum habuerit legatus potentissimi Regis Prussiæ hodie conveniendi clementissimum Dominum & Regem nostrum ? si vis monere me, utrum hoc verum sit necne ; gratum mihi facies, ut nihil gratius esse possit. Vale.

E P I S T.

E P I S T. XLII.

SI memoriæ mandaveris orationem quam Dominus Jesus docuit discipulos suos, eris hoc tempore matutino tui juris. Pensum est valde modicum, quia eam memoriter Gallicè bene retines, necnon Anglice; & justum est, ut Latine quoque ediscas hanc divinam precandi formulam. Vale.

E P I S T. XLIII.

EGO testis sum tuæ diligentiae in promovendis tuis studiis, quoniam heri post meridiem scripsisti elegantissime orationem Dominicam Latine. Quæso te, serenissima Princeps, scribe de novo exemplar unum; & mihi gratum facies. Vale.

E P I S T. XLIV,

ROGO te, charissima Maria, abstine ab omni ludo & nugis, & esto exemplar industriæ & bonæ indolis; quia soror tua natu
 minima

minima te imitatur in rebus omnibus. Si tu ludis, illa ludit ; si tu nugaris, illa nugatur ; si tu es modesta, illa erit modesta. Vale.

E P I S T. XLV.

OMNIS populus affirmat Regem atque Reginam brevi tempore ituros esse Richmondam, & ibidem mansuros per tres septimanas. Si hoc verum est, ego ambulabo tecum in horto tempore matutino, si tibi erit gratum, quia valde amo ambulationem matutinam. Vale.

E P I S T. XLVI.

TU debes expedire magnum pensum, quia tuum nomen est illustrissimum in republica literaria, & ubique habes buccinatores tuæ laudis. Soror Louisa est adhuc parvula, pensum parvum ei sufficit. Vale.

E P I S T. XLVII.

OMnia promissa sunt præstanda ; hodie mane promisi tuæ Altitudini epistolas duas ; ego præsto quod promisi ; ideoque sum vir bonæ fidei, quia sto meis promissis. Sta tu quoque tuis, optima Maria, & ero buccinator laudum tuarum. Vale.

E P I S T. XLVIII.

Multa tibi debeo, diligens fuisti hodie mane & benigna ; perge, te quæso, bene agendo, quia plura tibi debere volo. Ignavis pueris atque puellis ego nihil debere volo, quia natura sum laboriosus, & non amo fucos atque fungos. Vale.

E P I S T. XLIX.

DOminus Dux, frater tuus serenissimus (cellissimus) hodie mane capiebat magnum piscem duos pedes longum, quem dono dedit charissimæ suæ sorori Ameliæ in prandium ; vidi eum vivum & in corbe ludentem. Vale.

E P I S T.

E P I S T. L.

NISI tu repetas duas paginas, non habebis diem festum; non habebis bonum jentaculum, neque prandium, neque coenam, neque potestatem ludendi. Sed si bene des operam studiis, habebis aurum & argentum, & te laudabo semper. Vale.

E P I S T. LI.

HÆC pluvia est grata omnibus, quia pulvis est molestus oculis, neque Dominus Rex audet ire venatum, ne titubent equi propter terræ ficcitatem. Sed tu Serenissima Domina sine dubio semper amas tempus ætænum. Vale.

E P I S T. LII.

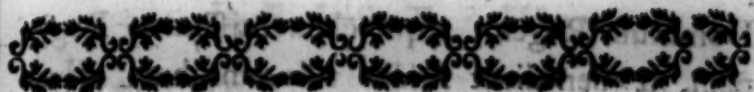
PER tres dies continuos ludis, venaris, cursus equorum spectas, uno verbo, nihil agis in studio bonarum literarum: si hoc modo pergis, non facile addisces linguam Latinam. Vale.

E P I S T. LIII.

H E R I post meridiem tu agebas comcediam in hoc cubiculo, tenentem pedum in manu dextra, acsi esse custos ovium; soror Louisa eandem agebat personam; Cumberlandiæ Dux erat cursor; & virgo aliqua, quam ego non novi, erat vestita vestibus albis, acsi esset sacerdos aut spectrum. Vale.

ILLUSTRISSIMO

ILLUSTRISSIMO atque SERENISSIMO

Principi G U L I E L M O,

Duci de CUMBERLAND.

J. T. PHILLIPPS, S. D.

E P I S T. I.

VEHEMENTER a me petebas, Principum optime, ut per literas te docerem,

Quid est Sapere? Hodie honestissimo tuo desiderio satisfaciam libenter; ante omnia discute somnum bene mane, induc te eleganter, lava

manus & faciem aqua limpida; flexis genibus
 precare Deum Optimum Maximum, ut sospitet
 Dominum Regem, atque clementissimam Regi-
 nam, & benedicat studiis tuis omnibus. Hæc
 officia viri boni si præstiteris indefinenter, vere
 sapiēs. Vale. Die vigesimo octavo. *Novemb.*

1727.

EPIST. II.

Literas meas fuisse tibi gratas, gaudeo ex
 animo; ideoque quæstioni tuæ de Sermone
 Brutorum, profecto satis curiosa, paucissimis re-
 spondebo. Omnia Bruta edunt sonum aliquem
 naturalem, in omni regione eundem. Agnus
 balat *be, be, be*; Lupus in Gallia atque Ger-
 mania, ululat *Lu, lu, lu*. Sed aliquæ aves
 imitantur vocem humanam, ut Psittacus, atque
 Corvus, qui satis distincte loquuntur Gallice,
 Germanice, atque Græce, si habeant doctos Præ-
 ceptores. Vale, & da operam linguæ Latinæ.
 Et si me amas, cura ut valeas. Die 30 *No-*
vemb. 1727.

EPIST.

E P I S T. III.

HÆC Machina pulcherrima, quam habes
 ob oculos; Cœlum cum suo ornatu; Aer
 cum suis incolis, quæ volant sursum deorsum;
 Terra vestita herbis, arboribus, & animalibus
 omnis generis; creata fuit ab Artifice sapientissi-
 mo, spatio sex dierum: Qui adhuc gubernat &
 conservat omnia, alioquin omnis Creatura rediret
 in nihilum, unde fuit producta; quod si confi-
 deres sæpe cum animo tuo (charissime Princeps)
 coleres modestiam & pietatem, & omnibus nu-
 gis valediceres sine mora, quod ut facias, Deum
 nocte dieque precor. Vale. Die primo *Decemb.*
 1727.

E P I S T. IV.

DE natura Dei Optimi Maximi, & creati-
 one omnium rerum, nuper scripsi: Exa-
 minabimus hodie, si tibi placet, quatuor Ele-
 menta, cum suis incolis, mare nutrit pisces,
 quorum Rex est Balæna; in aere regnat Aquila,
 avis rapacissima; terra est diversorium omnium

animalium, quibus præest Homo, qui ea gubernat pro suo libitu. Has paucas lineas, si Anglice vel Germanice ad amussim interpreteris, eris Dux charissime, plusquam dimidium animæ meæ, Vale. Die 20 Decemb. 1727.

E P I S T. V.

Ignis est ex numero Elementorum, attamen nullum animal potest in eo vivere; quod attingit enim Salamandram, quam aliqui affirmant vivere in igne, credo esse meram fabulam. Ignis excitatur beneficio chalybis & filicis, cujus scintilla minima aliquando causa est maximi incendii, quod multas domos splendidas reducit in cineres, Vale. Die 30 Decemb. 1727.

E P I S T. VI,

Monui te heri, Serenissime Princeps, Ignem Elementum esse sterile, & nullas habere incolas, nihilo minus tamen est causa vitæ, non tantum in quadrupedibus, & avibus cœli, sed etiam in vermibus terræ; præterea neque gramen cresceret in campis, neque, ulla arbor ferret

ferret fructus, sine calore ignis; uno verbo, quicquid vides tuis oculis, sine beneficio ignis, mutaretur in glaciem durissimam. Jubeas rogo ancillam tuam, ut accendat splendidum ignem bene mane, quod mihi homini seni ita gratum erit, ut nihil gratius esse possit. Vale. Die 4 Decemb. 1727.

E P I S T. VII.

IN duabus epistolis heri atque nudius tertius ad te, Charissime Discipule, datis, satis ni fallor scripsi de natura atque indole ignis: Hoc tempore scias velim, Fumum esse humorem aqueum ligni, vel carbonis, qui ascendit in altum, & postea dissipatur in aerem; & si qua particula hujus fumi adhæreat camino, vocatur Fuligo, qui si inflammetur, tota domus comburitur; ideoque habemus parvos pueros, qui bis in anno purgant nostros caminos, ne quid accidat infortunii; & in summitate domus, canunt alta voce, magna alacritate animi, Sweep, Sweep. Vale. Die 5 Decemb. 1727.

E P I S T. VIII.

QUAM primum te cognoveram, satis videbam esse tibi magnum ingenii acumen, & te natum non ad colendas nugas, ut alii pueri nostri temporis, sed ad tractandas bonas literas. Proposuisti mihi heri, Princeps Optime, quaestionem satis curiosam, sed difficilem explicatu, Exempli gratia, a me petebas, si qua res redigitur in nihilum? respondebo tibi, verbis quam potero paucissimis: Materia est immutabilis, & semper eadem, sed varias, & quotidie induit novas formas; ut, pluvia si parum gelata, fit nix; si magis, fit grando; si vero maxime fuerit gelata, fit glacies; & tamen semper est aqua. Ita tu, si sis nudus, si ve indutus tunica nigra vel rubra, semper Gulielmus es Cumberlandiæ Dux, mihi sub omnibus modis maxime charus. Vale. Die 6 Decemb. 1727.

E P I S T. IX.

APUD me stat nullum prætermittere diem quin ad te scribam epistolam sermone Latino;

tino; ut velis nolis, tu recte intelligas me
 quotidie intendere animum meum, ad promo-
 venda tua studia quantum possum maxime:
 Quamvis bene novi me frustra laborare, nisi
 tu quoque Princeps eruditissime, tua præstes
 officia. Quamobrem esto bono animo, perge
 per montes altos, valles profundas, campos pla-
 nos, & opacas silvas; en adsum dux itineris,
 donec pervenias ad hortos pulchros, ubi car-
 pes manu tua flores atque fructus Arboris Sci-
 entia. Feliciter vale. Die septimo *Decemb.*
 1727.

E P I S T. X.

VARIAS ad te dedi Epistolas de natura qua-
 tuor Elementorum. Jam ordo requirit,
 ut aliquid scribamus de metallis & lapidibus pre-
 tiosis, qui nascuntur in sinu terræ, & quos ho-
 mines inde effodiunt magno labore suo; sed ante
 omnia loquamur de Auro, omnium Metallorum
 gravissimo; quod semper est charum, quia rarum.
 Ideoque valde abs te peto, Discipulorum opti-
 me, da mihi dono mille aureos: Quod si feceris;
 factum (sine dubio) gratum mihi facies, ut nihil
 gratius

gratius esse possit. Vale feliciter. Die 8. *Decemb.* 1727.

E P I S T. XI.

CUM esses *Richmondæ*, non per jocum, sed sæpe dicebas ferio; quemadmodum magnes trahit ferrum, eodem modo studia literarum trahunt animum meum: Deus Optimus Maximus te servet, & sospitet per multos annos, in hoc optimo tuo proposito; ut tu ipse Dux Sereinissime, instar magnetis, trahas ad te, non tantum oculos, sed animos quoque omnis populi Britannici: Ideoque peramanter abs te peto, ut semines in animo tuo candido, omnis virtutis semina, quæ crescant denique in magnam arborem, ferentem aurea poma; modestiam scilicet, & pietatem, quam ut feras in magna copia, Deum vehementer oro & veneror. Vale. Die nono *Decemb.* 1727.

E P I S T. XII.

SÆPE te moneo & hortor, ut tibi caveas ab adulatoribus, qui affectibus animi tui inserviunt,

viunt, sed dignitatem famæ tuæ plane negligunt : Ideoque ne mihi irascaris quæso, si epistola mea sit aliquando aspera & vehemens, dissuadendo te ab omni procacitatis genere ; quia meum officium est adhibere remedium morbis animi, quemadmodum boni medici curare student varios morbos humani corporis. Ego Deum precor omni tempore matutino, ut det tibi mentem sanam in corpore sano. Felicissime vale. (Die decimo Decemb. 1727.

E P I S T. XIII.

Hodie mane in somno fui turbatus ; habui enim ob oculos, parvum puerum formæ profecto elegantissimæ, bene vestitum, stantem inter duas foeminas, quarum impudens & petulans una, obtulit ei voluptates vanas, atque nugas omnis generis, easque proposuit ei pro summo bono. Altera verò matrona erat placida satis, atque modesta ; promittebat ei famam immortalem, & amorem omnis populi Britannici, felicitatem veram magni Principis. Tum egregius ille puer, ægre ferens petulantiam istius foeminæ nullius frugis, abi inquit in malam rem,
cum

cum tua adulatione & malis fraudibus : Quæſo te, interpretare hoc ſomnium meum, & magnum tibi debebo beneficium. Vale. Die undecimo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XIV.

BReviffimas hoc tempore ad te (Princeps illuſtriſſime) ſcribo literas, quia Morpheus & ſua filia Ignavia clauſerunt meos oculos, & detinuerunt me in lecto ad horam uſque octavam ; ſed craſtina die diſcutiam ſomnum hora ſexta matutina, & dabo ad te epiſtolam bene longam & prolixam, omni genere officii & benevolentiae plenam. Vale. Die duodecimo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XV.

PRO elegantiffimo libello, quem mihi dono dedifti, maximas ago tibi gratias : Summa etenim voluptate eum legi a capite ad calcem : Doctiſſime deſcribit Coronationem Regis & Reginae, multa profert de virtutibus ſereniſſimarum Principum tuarum ſororum ; ſed & Fredericum, Walliae

Walliæ Principem, vocant spem Patriæ, & delicias humani generis ; & te quoque his verbis alloquitur, Salve Gulielme Magnæ Britanniæ & Saxoniz Stella clarissima. Vale. Die decimo tertio *Decemb. 1727.*

E P I S T. XVI.

Observavi jam per multos dies continuos, Librum Exodi valde esse difficilem, & nullo modo tibi gratum ; quamobrem præteribimus secundam hujus libri partem, & aggrediamur Historiam Joshuæ, quæ adeo est lectu jucunda ut nihil jucundius esse possit. Hic enim habemus transitum populi Israelis per fluvium Jordanem, mortem sacrilegi Achan, Jerichuntem cornuum sonitu destructam, & Hai urbem per insidias captam, & combustam flammis. Vale. Die decimo quarto *Decemb. 1727.*

E P I S T. XVII.

BENE nosti ex chartis geographicis, Princeps eruditissime, Arabiam esse sitam ad mare

mare Rubrum, contiguam Ægypto per Isthmum Suez. In hac regione vixit Job Vir sanctissimus, cujus historiam tu adeo amas. Jethro quoque sapientissimus, qui obviam ivit Moisi egredienti ex Ægypto, erat hujus terræ incola : & ille princeps, quem heri vidimus in Aula Regis, est natione Arabs : Credo eum non esse valde divitem, et ducit procul dubio vitam tristem & acerbam in terris peregrinis, sine magna vi auri & argenti. Quod ad me attinet, malletem te docere linguam Latinam, quam possidere titulum Principis sine Principatu. Vale. Die decimo quinto *Decemb. 1727.*

E P I S T. XVIII.

EN habes epistolam meam responsoriam ad quæstionem tuam curiosum de natura Galli. Est avis pugnax & vigilans, qui tempore matutino, suo cantu, vocat agricolas ad labores. Sybarites vero, Græciæ populus ignavus, eum in odio habebant, ut ad horam nonam dormire possent. Sed velim scias, in tuo cubiculo te habere duos gallos, quorum unus dirigit manum dextram, alter tuos pedes.

Habes

Habes quoque, Dux charissime, Gallam magnæ
pretii, quæ formare studet tuum animum ad ho-
nestos mores. Hæc tua Galla plus valet quam
centum Galli. Vale. Die decimo sexto *Decem-*
ber. 1727.

E P I S T. XIX.

E Pistolam ad te heri, Principum optime, dedi
fatis longam, de cantu galli gallinæci;
hodie ad te dabo aliquid literarum de Luscinia
melodia, quæ omnium avium canit dulcissimæ
& nisi fallor, suavitæ super vocis, superat omnes
cantatores, qui magna mercede conducti, clamant
in theatris nostris alta voce ha! ha! ha! &c.
negligitur Philomela, quæ canit nocte dieque, in
campis & vallibus, sine prece & sine pretio. Vale,
& Philomelam ames rogo. Die decimo septimo
Decemb. 1727.

E P I S T. XX.

Multa nudiustertius ad te scripsi de natura
& indole variorum animalium: sed nescio
quo fato, oblitus sum magni Elephantis; qui
Part I. D est

est quasi imperator omnium quadrupedum ; potest enim gestare in suo dorso plusquam triginta viros, quemadmodum legibus in historia ; attamen hoc maximum animal, non potest ferre porci grunnitum : eodem modo magni Principes ægre ferunt strepitum atque clamores. Vale, & esto semper placidus. Die decimo octavo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXI.

Mitto tibi Terentium gallico latinum, cum figuris satis lucidis ; utinam mihi liber esset elegantior, tecum profecto communicarem libenter. Observa diligenter personas omnes dramatis, & præcipue Phœrmionem, nebulonem maximum, qui bono seni verba dedit & imposuit turpiter. Tu interea, charissime Dux, ita gravissimè & modestissimè te gerito, ut omnes spectatores dicant, velint nolint, partes tuas te optime egisse. Vale. Die decimo nono *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXII.

IN illustrissima schola Westmonasteriensi, recreasti animum tuum sermonibus Terentii poetæ, oculos elegantissimis actorum vestibus, & aures tuas exhilarasti musica suavissima : dic amabo, tota comœdia quomodo est peracta ? quis bene, quis male, quis denique mediocriter se gessit ? qui quæso adfuerunt episcopi ? cum quibus nobilibus viris habuisti colloquia, me doceas rogo. Tu sine dubio, serenissime Princeps, superasti spem atque expectationem omnis populi, præbendo te speculum bonæ mentis, ut decebat Guilielmum Cumberlandiæ Ducem. Feliciter vale. Die vigesimo *Decemb.* 1727.

E P I S T. XXIII.

OVidii Metamorphoses splendissimis figuris ornatae, quas heri tibi dono obtulit bonus ille senex, doctissimus dominus Phrazer, est profecto liber adeo elegans, ut nihil elegantius esse possit ; & apud me stat, cum dies fuerint longiores, legere tecum has jucundissimas Ovidii fabu-

las, adjungendo sensum moralem cujusque fabulæ, quod multum contribuet (Deo dante) ad formandos mores tuos, & animum tuum tenerum ad virtutem. Vale feliciter. Die 21 Decemb. 1727.

E P I S T. XXIV.

SI Dominus noster rex Georgius secundus non esset valde clemens atque benignus, actum fuisset de vita domini — quem propter homicidium ab eo commissum, judices damnaverant ad suspendii patibulum, cum amico, suo, domino — natione Scoto. Quamobrem vir sapiens debet in odio habere omnia jurgia, & animorum acerbitates, cogendo primos irarum impetus, & refrænando inordinatos affectus nostros, qui sicut equi feroces præcipitant homines in barathrum miseriæ. Vale & me amare pergas rogo. Die 22 Decemb. 1727.

E P I S T. XXV.

Gratulor tibi, gratulor Regi atque Regina; uno verbo, gratulor toti generi humano, feli-

feliciſſimum hunc diem natalem Jeſu Chriſti ; qui noſtram naturam libenter induit, & paſſus eſt mortem acerbiffimam, ut redimeret nos miſeros peccatores, a ſervitute Diaboli. Ille eſt ſemen muliebre promiſſum in paradifo Evæ & Adamo, primis noſtris parentibus, ad conterendum caput ſerpentis. Officium meum eſt, chariſſime diſcipule, & tuum eſt quoque officium, imitari a prima tua juventute vitam piiffimam dulciſſimi Jeſu. Vale. Die 25 Decemb. 1727.

E P I S T. XXVI.

Quemadmodum heri celebravimus nativitatem Jeſu Chriſti, ita hodie eccleſia Chriſtiana memoriam Stephani, viri ſanctiſſimi, qui pro veritate religionis noſtræ lapidatus fuit a Judæis ; (omnium hominum qui fuerunt, qui ſunt, vel unquam ſunt futuri, longe peſſimis.) Dulce eſt pro veritate & pro patria mori ; ſic etenim viri boni acquirunt ſibi famam immortalem. Vale feliciter, ſemper ama veritatem, & cole religionem. Die 26 Decemb. 1727.

E P I S T. XXVII.

QUI nostro tempore scribunt ad magnos principes, maxima pars epistolæ consumitur in laudando bona corporis, formam pulcherrimam scilicet, & membrorum firmitatem; vel laudant bona fortunæ, ut sint tituli dignitatis, vel magna vis auri & argenti; sed, charissime Princeps, sic tu tibi persuadeas velim, bona corporis sunt incerta, bona fortunæ habent alas; ideoque author tibi sum, ut diligenter quæras bona animi, virtutem scilicet & scientiam, quæ nunquam te deserent, sed manent post funera, nomenque tuum reddent maxime charum seris nepotibus. Vale.

Die 27 Decemb. 1727.

E P I S T. XXVIII.

FAMA est vulgata in ore omnis populi, dominum regem creaturum Barones (anglice my Lords) quorum unus est illustrissimus de Compton, dominus ex antiquissima familia natus, qui per multos annos inservivit regibus Angliæ, toto pectore; ideoque justum est, ut vir adeo bonus

bonus accipiat mercedem bonæ fidei. Quomodo autem creatio Ducum atque Baronum differat a creatione divina, vel productione alicujus rei ex nihilo, jamdudum nosti ex capite 1. Geneseos. Vale. Die vigesimo octavo Decemb. 1727.

E P I S T. XXIX.

LE G I nudiusquartus in novellis publicis, quid & quantum tu præstiteris in gratiam domini Palauret. Quomodo fratrem ejus libera-veris a tristissima servitute, & eum feceris caput liberum. Hæc profecto erat actio vere heroica, & juvene Cumberlandiæ Duce digna: amabo perge alacriter hac via recte, quæ ducit ad gloriam immortalem; adjuvando viros bonos, & colendo optima studia literarum. Vale. Die 29 Decemb. 1727.

E P I S T. XXX.

Affirmatur in novellis publicis clementis-simum regem paucos post menses profecturum esse in Germaniam, & quod caput rei est, ducturum esse secum in Angliam serenissimum

Fredericum Wallie Principem, fratrem tuum
 charissimum; qui quam primum te viderit, ruet
 in collum tuum, & libabit tibi mille oscula; &
 si tu velis (charissime Gulielme Dux) gratum
 facere optimo tuo fratri majori natu, alloquere
 eum Latine, quia Germaniæ principes reddunt
 linguam Latinam sibi vernaculam. Die 30 De-
 cemb. 1727.

E P I S T.

XXXI.

Hodierno die mensis Januarii, & anni novi
 primo, quisque mittit, aut accipit strenas.
 Viri divites, atque nobiles, servis suis fidelissimis
 dabunt res pretiosissimas; ex contrario pauperes
 atque nullius fortunæ homines offerunt principi-
 bus dona parvi momenti, ad captandam gratiam.
 Ego qui hoc tempore meliora non habeo, ad te
 mitto (Dux eruditissime) strenas literarias, epis-
 tolas scilicet meas, quas tu jamdudum singulas
 legisti libentissime, collectas in volumen. Ne
 negre feras rogo. Vale. Die 1 Jan. 1728.

E P I S T. XXXII.

Gratulor tibi, gratulor mihi, gratulor omnibus bonis, prosperam valetudinem tuam restitutam : non ego etenim solus angebar animo, sed omnes erant valde tristes, cum intelligerent te ægrotasse per tres dies continuos : uxor mea, quæ te optime novit, amici omnes ; uno verbo, senes, vetulæ, pueri, puellæque, quæ obviam mihi venerunt, clamabant alta voce ; dic amabo, quomodo se habet Gulielmus Dux ? nostra spes, & omnis virtutis speculum ; profecto si ille abibit ad plures, nos omnes quotquot sumus, descendemus in eandem cymbam Charontis, & cessabimus esse inter vivos. Vale & vive feliciter, ne moriantur multi boni. Die 2 Jan. 1727.

E P I S T. XXXIII.

PER duodecem annos continuos iter institui per omnes fere Europæ regiones, & colloquia habui cum multis viris illustrissimis, baronibus scilicet, comitibus, ducibus, principibus, episcopis, cardinalibus, nec non cum ipso pontifice

tifice Romano : sed, ut verum, fatear, nemo horum invitabat me ad computationem infusionis theæ, nisi optimus Gulielmus Cumberlandiæ Dux ; cui infinitas & immortales habeo & ago gratias. Vale. Die tertio Jan. 1727.

E P I S T. XXXIV.

Alexander Macedoniæ rex, Philippi filius, habuit præceptorem Aristotelem, philosophum magni nominis, quem iussit Alexander, ut accurate & ad amussim, describeret naturam, vel indolem, omnium piscium, avium atque quadrupedum ; nunc & ego, Princeps serenissime (doctrina æmule Alexandri) cum valde ames rerum naturalium historiam, quotidie aliquid literarum de virtute atque vitio alicujus animalculi, ad te per meum tabellarium mittam diligenter. Vale, 4 Jan. 1727.

E P I S T. XXXV.

IN mandatis mihi dedisti, ut naturam ranarum describerem ; & cum meum est officium morum tibi gerere (celsissime Princeps) in omnibus
rebus

rebus liticis : rem ipsam sic habeto. Rana animal aquaticum & terrestre, coaxans magno strepitu, præcipue tempore æstivo, in fossis atque stagnis. Hieme non invenies ranas, quia necantur frigore. Magna olim fuit pugna inter ranam & murem ; sed milvius, avis rapax, laceravit ambos bellatores, quemadmodum scriptum reliquit Æsopus in suis Fabulis. Vale. Die 6 Jan. 1727.

E P I S T. XXXVI.

A Udivi post prosperam valetudinem restitutam, te heri prima vice prodiisse in publicum, & manu tua duxisse clementissimum reginam in magno hominum conventu, qui omnes gaudebant quam maxime te bene valere : hac nocte forsitan tu choreas duces, quia omnibus est notum te ad numeros satis commode saltare. Die septimo Jan. 1727.

E P I S T. XXXVII.

I Llustriſſima domina Tipping nullo modo est adulatrix, neque inservit animi tui affectibus,
mittendo

mittendo tibi reculas parvi momenti, nugas scilicet inanes, quæ tantum bimulis vel trimulis gratæ esse possunt; sed tibi dono dedit naviculam bellicam, cum toto suo ornatu, quæ te monebit quotidie, ut incipias notitiam habere de re nautica, quia suo tempore futurus es archithalassus totius Angliæ, ad superanda omnia monstra marina, piratas scilicet, & omnes alios hostes populi Britannici. Vale. Die 8 Jan. 1727.

E P I S T. XXXVIII.

CUM heri laborares exquisitissimis illis auri-
um doloribus, profecto adeo dolebam tuam
vicem, ut dolores tuos, si id fieri poterat, in aures
meas transfuliffem libentissime; sed quod penes
me est, faciam sine ulla exceptione loci vel tem-
poris, precabor scilicet Deum O. M. ut in fu-
turum pellat longissime a tua Altitudine, morbos
atque dolores omnis generis. Vale. Die nono
Jan. 1727.

E P I S T. XXXIX.

PECuniam quam mihi heri tradidisti, nescio quomalo fato, oblitus sum tibi (Princeps illustrissime) reddere; sed cum essem in vivario, in saccum immittendo manum meam, sentiebam ibidem esse ærarium tuum; quamobrem festinabam ad aulam, ut restituerem tibi tuos nummos, ut eos hoc tempore festivo, distribuas inter tuos servos & ancillas, pro strena, ut tibi omnes benedicant, & serviant alacrius. Vale: Die decimo Jan. 1727.

E P I S T. XL.

NON ita pridem somnium meum interpretatus es dextre & docte satis, ideoque abs te peto, dic sodes, quid sibi vult somnium hoc, quod somniavi hodie, hora quinta matutina? vidi scilicet puerum bonæ formæ, & egregie vestitum; attamen ludibundum satis, & nugatorem maximum, quod cum viderit hujus pueri pater (qui erat vir plane optimus) exiit filium suum istis vestibus pretiosis, & eas dono dedit puero

puero pauperi & modesto, qui colebat virtutem
& bonas literas. Vale. Die 11 Jan. 1727.

E P I S T. XLI.

AUdivi a multis clementissimam Reginam,
plurimis nobilibus viris comitatam, in vi-
vario heri ambulasse, per duas horas continuas ;
miror profecto te hoc tempore sereno nunquam
prodire foras, quia moderata ambulatio multum
conducit sanitati corporis & animi. Vale. Die
12 Jan. 1727.

E P I S T. XLII.

HERI tempore matutino vidi Regem nostrum
potentissimum, cum serenissima Regina pe-
tentem ecclesiam, sed te nunquam vidi. Ideoque
magno pere scire a te velim, quam petis ecclesiam ?
Anglicam, Gallicam, Germanicam, vel plane
nullam ? forsan etenim colis Deum in tuo cubi-
culo. Quicquid sit, mihi satis persuadeo, te lu-
dendo & garriendo, non consumere ullam diem
dominicam. Vale. Die 13 Jan. 1727.

EPIST.

E P I S T. XLIII.

Semel atque iterum te monui (Princeps cellissime) hominem vocari Microcosmum, vel parvum mundum; quia nihil est in mundo magno, quod non invenias in tuo corpore; saxa etenim referunt ossa, capilli gramen, aqua sanguinem, flumina venas & arterias, magna tussis terræ motum: & quemadmodum animus regnat in humano corpore, sic Deus O. M. dirigit universam machinam quam habes ante oculos, terram scilicet, & cœlum, cum septem planetis, & omnibus stellis fixis. Vale Die 15 Jan. 1727.

E P I S T. XLIV.

Observavi jamdudum, te vehementer ambire notitiam corporis humani; verbis paucissimis sic habeto rem totam: est pulcherrimum ædificium, duobus columnis sustentatum; quas Latine vocamus pedes. Dividitur in tria cubacula vel contignationes tres, quorum supremum est cranium, in quo est cerebrum: medium est

pectus,

pectus, quod cor continet atque pulmones. In infimo cubiculo est jecur & ventriculus, ubi quoque sunt intestina (vulgo *guts.*) Vale. Die 17 Jan. 1727.

E P I S T. XLV.

HERI satis bene intellexi, te magno affectum esse gaudio, cum meam epistolam de partibus humani corporis perlegeres. Sed scias velim (Principum optime) corpus nullius esse pretii, si id comparaveris cum animo immortalis: ideoque apud me stat (Deo dante) ob oculos tuos ponere naturam humanæ mentis, cum variis ejus affectibus; quam doctrinam si recte comprehendere possis, tu statim incipies noscere te ipsum; quæ profecto notitia omnium studiorum est finis ultimus. Vale. Die 18 Jan. 1727.

E P I S T. XLVI.

COrpus humanum, etiamsi mira arte sit fabricatum a sapientissimo Artifice, qui creavit mundum; attamen nihil aliud est quam animæ

animæ domicilium. Et quemadmodum rex pluris æstimatur quam ullum splendidissimum palatium, gladius quam vagina, gemma quam capsula; ita anima tua pluris est pretii, quam tuum corpusculum. Quod si verum est (crede mihi, verum est, charissime Dux, quam quod verissimum) tu debes magis ambire ornamenta animæ tuæ, quam cibos delicatos pro ventriculo, vel pro humeris vestimenta serica. Vale. Die 19 Jan.

1727.

E P I S T. XLVII.

ARS longa est atque difficilis, sed nostra vita valde brevis, quæ dividitur in varias partes, scilicet infantiam, pueritiam, adolescentiam, juventutem, ætatem virilem, senectutem, & vitam denique decrepitam; cum homines repuerascunt, loquentes & garrientes quicquid in buccam venit; & quia non possunt incedere recto statu corporis, utuntur baculo. Ideoque si vita est adeo brevis, da operam tuis studiis, quia hora ruit sensim sine sensu. Vale. Die 20 Jan.

1727.

E P I S T. XLVIII.

NUdius tertius me monuisti, serenissimum atque potentissimum Borussia Regem, fere ad cineres fuisse crematum, in urbe Dreſdæ. Hodie fert fama publica, Hispaniarum Regem abiisse ad plures, & reliquisse sceptrum atque coronam filio suo, Asturis Principi; quod si verum sit, non est quod timeamus bella horrida; sed studia literarum, atque omnes ingenuæ artes floreant per totam Europam. Vale. Die 21 Jan. 1727.

E P I S T. XLIX.

ADEO benigne atque clementer me tractasti hesterno die post meridiem, atque diligens fuisti in persequendis tuis studiis, ut animum meum magna voluptate recreaveris; & quod caput rei est, liberaſti me a pessima mea tussi; uno verbo, si hoc pede pergas, vergendo quotidie in melius, inferves tuis studiis, sanæ tuæ, & vitam meam reddes longiorem, atque suaviorem; quod si facies, gratum erit mihi ut nihil gratius esse possit. Vale. Die 22 Jan. 1727.

EPIST.

E P I S T. L.

Hodierna die Rex noster christianissimus, magno hominum concurso, ingressus est Domum Parliamenti, ubi veniens dabit deprecia populi Britannici, eligendi oratorem; sedebit in throno suo, & in capite habebit coronam gemma ornata, quemadmodum vidisti (serenissime Princeps) die coronationis ante menses tres. Vale. Die 23 Jan. 1727.

E P I S T. LI.

Septimana superiore, multos atque prolixos habuimus sermones de figuris hominum bicapitum, tricipitem, labconum, atque levipedium, & valde desiderabas, ut pacatissimis verbis te docerem, quid est monstrum, quid gigas, quid denique nanus? Respondeo; quod abiectione forme ordinata, vocatur monstrum; quod majus est debito, vocatur gigas; & quod minus est debito, vocatur nanus. Vale. Die 24 Jan. 1727.

E P I S T. LII.

Satisfeci tibi, quam optime poteram, de gigantibus atque nanis in epistola mea ad te, inclyte Dux, heri data; hodie repetam tibi, quid nuper legi de Austriæ Principibus; qui, si fides sit adhibenda historicis, omnes ad unum sunt laeones. Ego ipse Carolum sextum Germaniæ imperatorem sæpius vidi, & si tua Celsitudo mihi velit credere, est revera laeo. Vale. Die 25 Jan. 1727.

E P I S T. LIII.

HERI, recuperandæ sanitatis causa, ambulavi ad oppidum vulgo Kensington, ubi cum amico prandebam in hospitio publico; tum hora secunda reverti in urbem, ut te, Dux serenissime, convenirem hora quarta: scias velim, omnes incolas ejus vici te magnopere amare, & me rogasse, qui valeres & quando eos esses revisurus? Vale. Die 26 Jan. 1727.

E P I S T. LIV.

LEgisti, quemadmodum spero, elegantissimam orationem domini Regis ex folio, ad nobiles suos, atque deputatos populi Britannici, quæ monet omnes ad pacem atque concordiam. Affirmat quoque, si Hispaniarum rex non vult inire fœdus amicitiae cum Anglis, magnum bellum ei sine mora esse inferendum. Vale. Die 27 Jan. 1727.

E P I S T. LV.

JAM tandem post multas septimanas, domina Smith, morum tuorum optima magistra, prosperam recuperavit valetudinem. Quæso te, Princeps optime, esto moriger ejus mandatis, ne de novo cadat in recidivam, quæ sæpe pejor est morbo primario. Vale. Die 28 Jan. 1727.

E P I S T. LVI.

NOVI puerum nobilem, cui est egregia indoles, magnum acumen, & memoria plane divina; perlegendo etenim paginam integram ter vel quater, memoriter poterit repetere. Alterum novi juvenem, adeo tardi ingenii, ut si vel prælectionem millies legat, nihil retinere possit, ac si esset cribrum pertusum. Tu, Dux inelyte, quis horum culpandus sit vel puniendus, si non satisfecerit suis preceptoribus, esto justus, judex; & nihil tribue animi affectibus. Vale. Die 29 Jan. 1727.

E P I S T. LVII.

Hispani, Galli, Itali atque Germani, magno pere colunt vineas; regiones enim sunt calidæ, ideoque habent vinum in magna copia, & parvo pretio. Sed insulæ Britannicæ sunt magis frigidæ, ideoque non optimo successu colunt vitem; quamobrem incolæ, pro vino habent cerevisiam generosissimam, quam sæpe non modo ad sanitatem corporis, animique alacritatem, sed
ad

ad ebrietatem usque bibunt. Vale. Die 30
Jan. 1727.

E P I S T. LVIII.

VIR aliquis bonæ fidei me monuit, te, Dux
inclyte, instituturum convivium valde splend-
didum, die tuo natali, decimo quinto scilicet
proximi mensis Aprilis, & invitaturum quampla-
rimos convivas magni nominis, qui omnes futuri
sunt valde hilares, quia Cumberlandiæ Dux, eo
tempore (favente Deo) annum suæ ætatis octa-
vum inepturus est, & quod jam possit satis bene
loqui linguas tres præter vernaculam. Vale fe-
liciter. Die 31 Jan. 1727.

E P I S T. LIX.

EGO candide profiteor, me non satisfacisse
Celsitudini tuæ, de modo conficiendi lin-
tea atque pannos; ideoque author tibi sum, ut
quam primum attingas annum tuæ ætatis deci-
mum, tu ipse oculis examines diligenter res ar-
tificiales; quæ multo facilius intelliguntur semel
atque iterum eas videndo, quam audiendo pro-

lixos sermones præceptorum, qui rarissime ipsi intelligunt artes mechanicas. Vale, & ignorantia meæ ignoscas rogo. Die 1 *Feb.* 1727.

E P I S T. LX.

NON ita pridem alloquutus sum sartorem, ut ex subtilissimo panno (cujus specimen tu vidisti nudius tertius) conficiat mihi novas vestes, ad celebrandum diem natalem serenissimæ Regi-
næ, diem scilicet primum mensis Martii. Habebo quoque gladium capulo argenteo, pileum novum, capillitium novum, chirothecas novas, uno verbo, tantum non omnia erunt nova. Vale. Die 2
Feb. 1727.

E P I S T. LXI.

OBvium habui hodie mane sutorem optimæ notæ, qui consuturus est mihi calceos, ocreas, crepidas, atque perones; & nisi fama sit mendacissima, futor meus non habet sibi similem, in tota urbe Londinensi: si tibi placet, parabit tibi calceos, & ostendet tibi suam subalam, mo-
dulos,

dulos, aliaque instrumenta sutoria. Vale. Die
tertio *Feb.* 1727.

E P I S T. LXII.

ADamus omnium mortalium parens, nullam
habuit domum, multo minus palatium; quia
istis temporibus, nullus erat faber lignarius, ne-
que murarius, qui ex lapidibus & lateribus ex-
trueret muros; sed vixit sub arborum ramis;
quia paradisus posita erat in regione temperata;
& ejus filii postea, in locis frigidis habitabant
speluncas; & tandem Adami nepotes ædificabant
sibi domos, atque agebant vitam sub tentoriis.
Vale. Die 4 *Feb.* 1727.

E P I S T. LXIII.

NOndum per septimanam unam, tu te exer-
cuiisti in ludo plumæ volantis cum reticu-
lo, attamen egregios profecto fecisti progressus;
sed, amice te moneo, ut tibi caveas, ne cursites
plus debito una vice, quia heri satis videbam te
ex ludo fuisse fâtigatum; & ut verum fatear, ego
ipse

ipse nimio motu, vix poteram ludere diutius, adeo
eram fatigatus. Vale. Die 6 Feb. 1727.

E P I S T. LXIV.

SPonte tua promifisti, ad me dare literas Gal-
lice, manu tua conscriptas, easque ad do-
mum meam mittere per tabellarium; sed hac-
tenus frustra eas expectavi; quamobrem valde
vereor, ne Altitudinis tuæ epistola sit intercepta
(quod Deus prohibeat) vel forsan tabellarius est
nequam & nullius fidei. Vale. Die 7 Feb.
1727.

E P I S T. LXV.

AUdio te fuisse heri in urbe, cum serenissima
Regina nostra, ad videndas figuras elegan-
ter in cera ductas, in quibus sine dubio vidisti
dominam de Shipton, quæ olim (si fides est ad-
hibenda famæ) erat scæmina maxime celebris,
quæ, poterat prædicere res futuras; sed (me ju-
dice) erat anus loquax, quæ, more Psittacorum,
loquebatur quicquid in buccam venit. Vale.
Die 8 Feb. 1727.

E P I S T.

E P I S T. LXVI.

EST in ore omnis populi, aliquem juvenem valde nobilem, male tractasse suam sororem natu minimam, quamobrem delatus fuit ad summum magistratum, atque parum abfuit quin conjiceretur in carcerem publicum; dic quaeso, si quid audivisti de hoc negotio, quia valde velim scire nomen istius pueri. Vale. Die 9 Feb. 1727.

E P I S T. LXVII.

EPistolam tuam stilo Gallico scriptam, magni animi alaeritate, bis, ter, quater quinquies legi, & de novo eam incipio relegere, ut Deus unus noverit, quando finem facturus sum legendi, adeo ejus lectio est mihi grata; si saepe ad me scripserit Celsitudo tua, magno honore atque beneficio me afficies, & tu ipse scribendo disces scribere; & orthographiam Gallicam magnopere coles. Vale. Die 10 Feb. 1727.

E P I S T.

E P I S T. LXVIII.

Cincinni tui adeo eleganter sunt crispati, ut vehementer velim me doceas, quis est tonfor tuus, qui quæso vocatur, & ubi habet domicilium? Quia procul dubio barbam radere acuta novacula optime novit, qui tam egregie artem intelligit concinnandi atque demendi crines tuos. Vale. Die 13 *Feb.* 1727.

E P I S T. LXIX.

EN habes, discipulorum optime, historiam valde tragicam, de Sacerdote Pontificio, qui persuadere tentavit puero rustico Lutherano amplecti religionem Romanam; sed cum puer ei noluit morem gerere, sacerdos personavit Diabolum, quem intrepide aggressus est juvenis magna securi, & sub Diaboli forma, divisit caput sacerdotis in partes duas. Vale. Die 14 *Feb.* 1727.

E P I S T.

E P I S T. LXX.

MOnui te heri per literas de duello inter
servum rusticum, & sacerdotem ecclesiæ
Romanæ; qui induens formam Dæmonis, vitam
suam stultissime pro morte mutavit: neque est
alienum abs re nostra, ut hodie te certiolem fa-
ciam de pugna in meo horto pugnata inter duos
Gallos, quorum unus erat pater, alter vero filius,
& pater interfectus fuit a filio. Vale. Die 15
Feb. 1727.

E P I S T. LXXI.

HEsterno die, cum valedicerem Celsitudini
tuæ, hora quinta me certiolem fecissa, te
sine mora petiturum tragœdiam de morte Julii
Cæsaris, qui occisus fuit in senatu, a Bruto aliis-
que senatoribus. Dic quæso, an hæc tragœdia
magis palato tuo placeat, quam Terentii Comœ-
dia, non Anglice, sed Latine pronuntiata a pueris
scholæ Westmonasteriensis. Vale. Die 17 *Feb.*
1727.

E P I S T.

E P I S T. LXXII.

GAudeo ex animo, me nugacibus meis, & de lana caprina literis, provocasse tandem tuam Celsitudinem ad respondendum manu tua, stylo Gallico; quia omnes amici mei atque inimici omnes, uno ore affirmant me esse hominem felicissimum, qui habeo commercium literarum cum inclyto (& quod caput rei est) cum doctissimo Gulielmo, Cumberlandiæ Duce, qui multum superat omnes Principes suæ ætatis, in omni doctrinarum genere. Vale. 18 Feb. 1727.

E P I S T. LXXIII.

REdditiæ fuerunt mihi humanissimæ tuæ literæ, quibus nihil palato meo poterat esse dulcius vel gratius; quod attinet ad Gallorum pugnam ad mortem usque pugnata, sic se res habuit; Gallinam in eodem horto nive candidiorem habui; hæc discordiæ semina inter eos sparsit, quemadmodum olim pulcherrima Helena causa fuit belli Trojani. Et observes velim, serenissi-

me Princeps, omnia fere magna ab initio mundi
bella, a foeminis mota fuisse. Vale. Die 19
Feb. 1727.

E P I S T. LXXIV.

Marcus Tullius Cicero, cujus epistolas, tanta cum laude & voluptate tua, interpretaris diligenter bis de die, erat vir eloquentissimus, qui poterat persuadere pro suo libitu, populo Romano; attamen fuit satis infelix, quia caput ei amputavit Marcus Antonius. Vale. Die 20
Feb. 1727.

E P I S T. LXXV.

TU mirifice laudas Julium Cæsarem, & audacter affirmas, eum fuisse omnium imperatorum longe maximum; contra, doctissima Domina L. tollit Hannibalem supra sidera, atque præfert eum Cæsari; hic etenim pestem belli civilis intulit in Italiam; ille vero defendebat bona fide, ad mortem usque, suos Carthaginenses. Vale. Die 21 *Feb. 1727.*

E P I S T.

E P I S T. LXXVI.

UT vere dicam, nihil mihi hodie in mentem venit, scriptiome dignum; attamen mittere ad tuam Celsitudinem aliquid literarum necessarium esse judico, ut te reprovocem, atque laceram ad rescribendum, quia literæ tuæ sunt mihi atque amicis meis omnibus, saccharo atque melle dulciores. Vale. Die 22 Feb. 1727.

E P I S T. LXXVII.

LEGI nudiustertius in novellis publicis, sororem tuam charissimam Ameliam (quæ per menses tres continuos adversa usa est valetudine) jam tandem convalescere, & prodire foras ambulandi causa; utinam verus sit rumor, nam ea serenissima Princeps est specimen suavissimæ indolis, & maximum hujus temporis ornamentum. Vale. Die 23 Feb. 1727.

E P I S T. LXXVIII.

OPtime nosti nullum esse foedus ineundum sine consensu duorum : ego frustra laboro, atque ad ravim clamo, nisi tua Celsitudo serio valedicat omnibus tuis nugis, & intendat animum tuum ad expediendas epistolas Ciceronis, ante diem natalem clementissimæ Reginæ; quod ut facias (facies quemadmodum spero) iterum atque iterum te submisisse atque peramanter rogo. Vale.
Die 26 Feb. 1727.

E P I S T. LXXIX.

HERI sartor meus, quemadmodum promisit tradidit mihi vestimenta nova, die natali induenda (si bene valeam.) Adeo sunt nitida (crede mihi) ut nisi omnibus esset notum me tuum esse pædagogum, forsan multi putarent me esse aliquem magnæ notæ; dic mihi quæso te, quomodo incedes tu, isto die? An rubris, cæruleis, flavis, vel diversicoloribus vestibus es vestiendus? Vale. Die 27 Feb. 1727.

Part I.

F

E P I S T.

E P I S T. LXXX.

In finita tibi debeo beneficia, plura tamen Celsitudini tuæ debere velim; sed certiorē te facio, nihil hoc tempore matutino petam, nisi id quod nequaquam honeste mihi negare potes, si famæ tuæ consulis; rogaturus etenim te sum iterum atque iterum, ut mentem intendas tuam, quantum poteris maxime, ut recte interpreteris epistolas tres Marci Tullii Ciceronis. Vale. Die 28 Feb. 1727.

E P I S T. LXXXI.

HIC mensis Martii dies primus, est meis gentilibus Cambrobritannis, totius anni longe felicissimus, quia summa animi alacritate celebrant hodie nativitatem Carolinæ nostræ, omnium Reginarum sine dubio optimæ, & colunt memoriam quoque Sancti Davidis; qui porro viridi ornatus, in magno bello superabat Anglos: quamobrem populares mei in pretio habent hanc herbam semper viridem, ut pulcherrimum animi

constantis

constantis signum ; contra Angli in odio habent
porrum, neque ejus odorem ferre possunt. Vale
Die primo optimo mensis *Martii*. 1727.

E P I S T. LXXXII.

Satis vidi hesternam diem maxime tibi fuisse
gratam, & tu facile intelligere poteris, ean-
dem mihi esse dulcissimam. Precor D. O. Max.
ut sospitet clementissimam nostram Reginam per
multos continuos annos ; & ut primus dies *Martii*
recurrat sæpissime : quia te certiore facio, nun-
quam dabis operam studiis, die natali nostræ Re-
ginæ, & die festo Sancti Davidis. Vale. Die
2 *Martii* 1727.

E P I S T. LXXXIII.

Gratulor tibi tantam felicitatem in epistolis
Ciceronis interpretandis ; brevi tempore ag-
grediemur Plinium, qui integrum exaravit volu-
men epistolarum, stilo eleganti atque perspicuo
scriptarum ; quæ omnes, ausim affirmare, palato
tuo erunt gratissimæ ; post hæc, alios auctores

dederunt literas ad amicos, examinabimus diligenter. Vale. Die 3 *Martii* 1727.

E P I S T. LXXXIV.

DUO legati Reipublicæ Hollandiæ, magno concursu suorum gentilium comitati, ex Turre Londinensi, ad Regium Palatium (vulgo *Somerſet-Houſe*) hodie venerunt, ubi splendide sunt tractandi, per spatium tridui, poſthac convenient Dominum Regem atque Reginam, iisque bene precabuntur : neque tu, inclyte Dux, prætereundus es inſalutatus : ut habeant quod de tuis virtutibus, & de tua doctrina, referant ſuis Batavis. Vale. Die 5 *Martii* 1727.

E P I S T. LXXXV.

JA M diu nihil ad me dediffi literarum, pro more ſolito, itaque non poſſum non timere, ne forſan (quod Deus prohibeat) tabellarius tuus laboret podagra ; quare ſi me amas, rogo te iterum atque iterum, adhibe alium ſervum bonæ fidei, donec alter tardipes incipiat convaleſcere,

ne

ne cesset tua scriptio epistolicâ. Vale. Die 6
Martii 1727.

E P I S T. LXXXVI.

Septem mundi miracula numerabat veneranda
antiquitas, quæ ex ordine sic habeto, Pyra-
mides in Ægypto, Labyrinthus Dædali, muri Ba-
bylonis, Mausoleum vel Sepulchrum Cariæ Regis,
Templum Dianæ Ephesi, Colossus Jovis Olympii
in Insula Rhodo, Templum Solomonis. Et
nostra tandem ætas peperit octavum. Verbum
sat sapienti. Vale. Die 7 Martii 1727.

E P I S T. LXXXVII.

Celsitudo tua nudius tertius promisit sponte
tua, ad me dare aliquid literarum, atque ho-
die bene mane accepi tuam epistolam, non penna
scriptoria sed penicillo exaratam; & profecto
tanta in te est bona fides, ut digito auriculari
potius scriberes, quam ut meam expectationem
falleres. Vale. Die 8 Martii 1727.

E P I S T. LXXXVIII.

AUDIO plures latrones nequissimos, qui viros bonos de nocte aggrediebantur eos spoliandi causa; esse captos a licitoribus; & in carceres coniectos; donec suo tempore rapiendi sunt ad furcam. Vale; Deus nos omnes sospitet a latronibus. Die 9 Martii 1727.

E P I S T. LXXXIX.

NUPER me certiores fecisti tuam Celsitudinem abhorreere ab epistolis longioribus. Esto bono animo, te quaeso, in futurum etenim, ea brevitate, ut nihil brevius vel compendiosius esse possit. Vale. Die 11 Martii 1727.

E P I S T. XC.

GAUDEO mirum in modum epistolas Angeli Politiani tibi esse gratas; sunt profecto magnopere elegantes atque breves; ut non minor eas esse gustui tuo saccharo atque melle dulciores;

ciores; Erosini quoque literæ adeo sunt intellectus faciles, & acumine plene, ut earum authoritatem, velis nolis, amare debeas. Vale. Die 12 Martii 1727.

E P I S T. XCI.

Cives Attici vel Athenienses, res parvi momenti atque nugas multis verbis exprimere callebant; contra Lacedæmones vel Lacones maxima negotia, verbo uno vel altero facillime expediebant; dic, amabo, suavissime Princeps, an vis ut ego stilo Attico utar, vel Laconico? Vale. Die 13 Martii 1727.

E P I S T. XCII.

Rumor est sparsus per totam urbem; Principem Frisæ, brevi tempore in hanc Aulam esse volaturum: Quatuordecim abhinc annos, vidi eum peramantar valedicentem serenissimis tuis Annæ atque Ameliæ sororibus; erat tum tripulus, optime formatus & bellus, ut nihil formosius esse possit; serenissimum hujus

patrem multos abhinc annos, Ultrajecti ad Rhenum novi, ibi studiis incumbentem : erat Princeps brachio fortis, & rei militaris peritissimus; sed nescio quo infelici fato, dum in curru trajiceret aquas, miserrime fuit suffocatus. Vale. Die 14 Martii 1727.

E P I S T. XCIII.

SAlve mi Gulielme Dux charissime. Vale. Die 15 Martii 1727.

E P I S T. XCIV.

NOVI Celsitudinem tuam optimum esse somniorum interpretem; utinam velis interpretari hoc Ænigma. Quod sic habeto: Pater habet duodecim filios, & quisque filius habet triginta filias, quæ moriuntur quotidie, & tamen vivunt. Eris mihi Œdipus, si hæc recte explicueris. Vale. Die 16 Martii 1727.

E P I S T. XCV.

ME miserum ! stupidus sum & stupidus ero usque ad mortem ; natus enim fui in libris, nutritus quoque in libris, devoravi multa volumina Græca & Latina ; attamen ut verum fatear, ad hunc usque diem non novi viginti quatuor literas. Tu si nosti hujus animalis nomen, charissime Dux, eris mihi non tantum Œdipus sed etiam magnus Apollo. Vale. Die 17 Martii 1727.

E P I S T. XCVI.

FA M A fert magnum fuisse terræ motum in Scotia, & terram ita saltasse, tripudiasse, & titubasse, ut homines ejicerentur ex lectis, & alii ambulando, sæpissime ea caderent ; quia non poterant stare recto talo ; plures abhinc annos semel sensi terræ motum, cum tota domus concutiebatur ; & magnopere timebam, ne ætū esset de me, & de tota familia. Vale. Die 19 Martii 1727.

E P I S T.

E P I S T. XCVII.

Magna laudatio te manet, si me docere possis, cujus generis est hoc animal, dic, quæso, an est bipes, quadrupes, volucris, vel piscis? Tempore matutino incedit quatuor pedibus, meridiano duobus, vespertino verum tribus pedibus. En, Dux illustrissime, habes pulcherrimam occasionem monstrandi magnum acumen tui ingenii. Vale. Die 20 Martii 1727.

E P I S T. XCVIII.

EST proverbium vulgare in ore omnis populi, pessimum esse imperatorem qui sibi imperare non potest, quoniam impossibile est vincat hostes multos, qui unum superare non novit: Alexander ille magnus, ut armis invictus laudatur; ita ira victus, culpatur ab omnibus. Gaudeo magnopere te jam esse egregium imperatorem domi tuæ, & summa cum dignitate dominari animi
tui

tui affectibus. Vale feliciter. Die 21 *Martii*
1727.

E P I S T. XCIX.

TE semper omnibus in rebus expertus sum
amicissimum atque benevolum; si qua un-
quam in re, tue favore atque gratia opus fuit,
nunc profecto est maxime; sed quoniam est
negotium maxime momenti, non per tempus
licet rem totam scribere in hac brevissima
Epistola Laconica; sed ego ipse quantocyus
tibi coram exponam, verbis quanta plurimis;
& quemadmodum spero, libenter mihi inservies
in hoc articulo temporis. Vale. Die 22 *Mar-*
tii 1727.

E P I S T. C.

STAT apud Dominum Regem atque Re-
ginam, sine mora Ameliam, serenissimam
sororem, ad Balneum, recuperandæ sanitatis
causâ, mittere; tam comitantur omnes boni,
ardentissimis suis precibus, ut quantocyus con-
valescat;

valescat, & ad te redeat, sana, hilaris, ruens in
 collum tuum, libando tibi, quemadmodum sole-
 bat anno superiore, centum mille oscula. Vale.
 Die 23 *Martii* 1727.

E P I S T. CI.

DIC quaeso, charissime Dux, siquid audi-
 visti, de adversa valetudine illustrissimi
 præsulis Archiepiscopi Cantuariensis, quia heri
 fama tulit eum cessasse esse inter vivos; sed
 magnopere spero, famam hac vice esse men-
 dacem; valde etenim est vir bonus, doctus,
 tui amantissimus, atque dignus (si Deo pla-
 cuerit) ut vivat per multos annos, ad regendam
 Ecclesiam Anglicanam. Vale. Die 24 *Martii*
 1727.

E P I S T. CII.

DE DI ad te charissime Dux, centum præ-
 terpropter epistolas, nisi fallor, quæ om-
 nes Celsitudini tuæ, a tabellario meo bona
 fide redditæ fuerunt, quasque tu docte satis
 in

in linguam vertisti vernaculam; si tibi videtur
cessabimus ab literarum commercio, ad mensem
unum vel alterum, ut eas, quas exaravimus,
de novo repetamus. Si me amas, cura ut
quam optime valeas. Vale. Die 25 *Martii*
1728.

ORATIO

1877

RECEIVED

ORATIO

ORATIO

DE

ORIGINE & PROGRESSU

Christianæ Religionis

APUD

BRITANNOS.

Habita die natali Serenissimæ Principis

WALLIÆ

Primo Die MARTIIS, 1716.

AUTORE J. T. PHILIPPS.

L O N D I N I :

Impensis G. K E T N, in Gracechurch-Street. M.DCC.LXXII.

C O R A T I O

ORIGINE & PROGRESSE

Christian Religionis

et

P R I N C I P I A

et

W A L L E

Dei

et

et

L O N D O N

et

Odarium Cambrobritannicum.

YCymry mwynion medrys
 Meun rhynewedd daun a dysc
 Duw heddu yn rhodd anfonodd
 Twyfoges yn ein mysc.

E in gwared rhag pabyddiaeth
 A Distriu tîr ein gwlâd
 Trwy audwr fradwr dyrÿs
 Heb gantho fam na thâd.

Duw gatwo y wîr winwydden
 Ai holl Hiliogaeth hardd
 Tro fyddo dydd gwyl Ddewi
 A Cennin Gwyrdd meun Garrdd.

Oblatum Cambro-Britannicum.

Y Cymry mwynion medrys
Mewn rhyngwedd dan a dyll
Daw heddu yn rhodd anfonodd
Twyloes yn ein myf.

Yn gward rhag pabyddiaeth
A Ddristia i'r ein gwlad
Twy a ddwr fardwr dyrys
Hob gantho tan na thad.

Daw gawo y wrt wnwyladen
Ai holl Hiliogaeth hardd
Tro fyddo dydd gwyl Ddewi
A Cennin Gwyrdd mewn Gwedd.

ORATIO

DE

ORIGINE & PROGRESSU

Christianæ Religionis

APUD

BRITONES.

VIRI Britones antiquitate generis, mitra,
toga, vel armis splendidissimi, cujuscun-
que denique ordinis vel dignitatis, incolæ,
acolæ, cives, hospites, quotquot estis.

Quod felix faustumque sit universæ patriæ, ecclesiæ, & nobis omnibus, revertentis hujus Anni post mille & septingenta decimi sexti, mensis Martii primus hic illuxit Dies ; quo sedulo operam demus ut tristitia & feralia ne nominentur quidem ; si quid enim unquam, Dei beneficio atque munere, datum fuit Britannis, quo merito atque optimo jure gauderent, id profecto illis accidit hodierno die, quo cum primis Sancti Davidis Menevensis Archiepiscopi recolimus memoriam, viri pietate erga Deum & erga patriam, maxime conspicui. Insuper, quod profecto caput rei est, celebramus hodie natalem diem Serenissimæ Domine Carolinæ Brandenburgicæ, Walliæ Principis, antiquitate generis, bonis fortunæ, corporis forma, & animi dotibus, locupletissimæ : de quibus sigillatim mihi esset dicendum, nisi nimis verear, sancti viri Manibus, Optimæ Principis virtutibus, vobis omnibus, ipsimet mihi denique, me minime placitum ; & quod amplius dicam, valde metuo, ne forsitan eandem referem responsionem, quam retulit olim, non sine multo sale, Herculis Laudator aliquis imprudentissimus, respondente ex adstan-

tibus nonnullo, *Ecquis est hominum, quæso te, qui non laudat, qui non adamat, & mirum in modum non admiratur Herculem, nisi bipedum qui sunt longe inutilissimi?* Quamobrem aliud proponendum est mihi hoc tempore Argumentum, quod, quemadmodum spero, gratum erit Con- vivis Eruditis, quam quod gratissimum; ut non minus animo quam ventre delectemur, quemadmodum memoriæ est traditum de Pomponio Attico, qui sine aliqua lectione nunquam cenare solebat. Audivistis, Auditores, hoc matutino tempore Eloquia Dei, in lingua Cambrobritannica, in hac Metropoli, & per sparsas hujus Regni Provincias, olim Vernacula, & vestro beneficio, Viri Generosissimi, Postliminii Jure revocanda. Sed quia varietas delectat, Latino sermone de ortu & progressu Christianæ Religionis apud Britannos, constitui hoc tempore perorare coram. Quamobrem vos quæso, excitate atque expergefaccite animos vestros, quæque de rebus omnium gravissimis dicere ingrediar, ut penitus percipiatis, navatote operam quantum potestis maxime. Majores nostri, Insulæ hujus aborigines, ea quæ nobis divinitus affulsit, æter-

nae veritatis luce caruerunt; nihilominus tamen, cum admirabilem innumerabilem stellarum, sine ulla erratione decurrentium, varietatem notaverint, facile intelligebant Præpotens aliquod Numen esse oportere, Immenſum, Infinitum atq; Sapiens, a quo rerum univerſitas, & a principio conſtituta eſſet, & ejus conſilio & voluntate regeretur. Poſtquam autem humani generis redemptionem ſervator glorioſus conſeciſſet, primis temporibus poſt Chriſti reſurrectionem, viri Apoſtolici Incolis hujus Inſulæ ſalutarem Evangelii Doctrinam promulgare voluerunt, annis bene multis, antequam Petrus veniſſet Romam, teſte Baronio aliisque Hiſtoricis Pontificiis; quare non eſt quod laboremus, an hiſtoria ſit vera, vel antiqua traditio, cum in hoc negotio conſistentes habeamus reos. Sub Imperatoribus Romanis propagata fuit Chriſtiana Religio, & Diocletiana perſecutione, Martyrum noſtrorum irrigata ſanguine, magis magisque vixit. Conſtantine Magnus, in gremio Eccleſiæ Britannicæ edoctus, primus fuit Imperator Chriſtianus, cui pontifices Romani, quicquid habent poteſtatis, merito acceptum referunt; & ſi ſana mens ineſſet

eis,

eis, quibus maxime inesset debet, grata voluntate
 colerent Ecclesiam Britannicam, quæ tot & tantis
 beneficiis beavit Romam: sed perit quod facis
 ingrato! Doctrina Christiana, quemadmodum a
 viris Apostolicis recepta, ita immutata mansit ad
 adventum gentis Saxonice, quæ ad media seculi
 quinti, Britanniam appulerunt, qui hæc terras
 limpidissimis Evangelii scaturiginibus irrigatas
 invenerunt, qui cum vi & armis, multas Pro-
 vincias sub ditionem suam redegerunt, integra
 mansit Religio inter incolas, pendendo tributum
 victoribus, quemadmodum postulant mores bel-
 lici, cum quibus brevi tempore post coaluerunt;
 ex quibus clare patet Doctrinam Christianam
 inter Anglosaxones fuisse notissimam quinquaginta vel eo amplius annis, antequam Augusti-
 nus Monachus, turpis lucri spe, & dominandi
 libidine ductus, oras appulerit Britannicas; sexto
 quippe seculo venit homo vaser & ventosus, ad
 invadendam nostram Ecclesiam, erigendo novum
 Archiepiscopatum in ipsa Archiepiscopi Londi-
 nensis Diœcesi, quamobrem ipso facto Schisma-
 ticus sed homo superbus, hisce malis artibus mi-
 nime contentus, quin & Ecclesiam Cambrobri-

tannicam igne & ferro persequutus est, instigando Edelfredum Northumbriæ Regem, ut bella inferret Cambris : quo bello, in defendenda Primitivæ Ecclesiæ Disciplina, contra reptitias Romæ innovationes, bis mille, præter propter, viri Ecclesiastici vitam cum morte mutare non dubitarunt, quorum crudelissima cædes, sine ultione non diu mansit : Cadwallus quippe Walliæ & Cornwalliæ Rex, Edelfredum ad fluvium Humbriam usque ingenti strage profligavit, Ecclesiamque Britannicam, in istis regionibus stabilivit, quam & Oswaldus Rex, ab Aidano Episcopo Britannico edoctus, postea coluit diligenter. Regnum Cantii non armis, sed pactis, cessit Saxonibus, manente ibidem integra Christiana Religione, cum novis hospitibus communicanda ; Lingua Saxonica per spatium 50 annorum Britannis familiari reddita, vel Britannica Saxonibus, quod & in aliis hujus Regni Provinciis procul dubio obtinuisse affirmare ausim ; ita ut omnes facile intelligant, Evangelium apud Saxones non Romano, sed ministerio Britannico fuisse propagatum : cum verum sit quam quod verissimum, populum Britannicum in Loegria & Albania, nullo modo

modo fuisse deletum, vel sedibus suis expulsum. Si excipias viros Nobiles nonnullos, qui in Cambriam sese receperunt, cæteri victricibus Saxonum legibus, salva sua Religione, sese submiserunt : quem morem, sine ulla exceptione loci atque temporis, obtinere novimus. Hinc manifestum est consequens, incolas Angliæ & Australis Scotiæ, lingua tantum, non sanguine, non moribus, a Cambrobritannis esse distinctos, ita ut quotquot estis, Britanni sitis, origine ; Romani, Saxones, Dani, Normanni, nullam fere, vel levissimam certe mutationem in magna gente efficere potuerunt ; invasiones quippe Peregrinorum, inundationis adinstar, brevi tempore, per agros longe lateque diffunduntur, sed cito transeunt, atque flumen suo alveo decurrit iterum, colluviei per campos, hinc inde vestigiis aliquibus remanentibus. Quod si ita res se habeat de ortu Religionis Christianæ, ejusque propagatione, inter Majores nostros, avetis scire Auditores, unde zizania Ecclesiæ Romanæ, ita ut in nulla Regione majorem protulerint segetem, quam in agris Britannicis ? Responsio est in promptu : invadendo rapacibus manibus rem alienam ; ferundo optimos

mos Principes Excommunicationis fulgore; ignorantiam crassissimam fovendo, cujus beneficio adulterinas suas merces majore venditarent pretio; omni denique turpissimi ambitus generi, quibus & hodierno die utitur astutia Episcopi Romani; sed quod præter cæteras machinationes rei Pontificiæ omni tempore inservire novimus, est doctrina illa ruddis & incondita, vel ut clarius dicam plane Judaica, qua attribuitur Papæ, quicquid Judæi suo, quem frustra somniant, & usque expectant, Messia. Extollunt enim suum Pontificem supra Reges & Imperatores, attribuendo illi imperium plane singulare & absolutissimum. Quod ut efficerent, Scripturæ Sacræ opposita fuit Theologia Ecclesiastica, Juri Civili autem & Edictis Cæsarum, oppositum fuit Jus Canonicum, quam malefanam Doctrinam tempore *Caroli Secundi* quintæ Monarchiæ expectatores inter nos profitebantur palam; neque hodie desunt homines, specie tenus Ecclesiæ Anglicanæ commode & caritate ducti, qui multos hunc in finem effutiunt Sermones plane inconditos, sed intus & incute homines si introspexeris, dominandi libidine sunt perciti. Hi Papæ tubicines, & turpissimæ præ-

præcursores servitutis, ab omnibus æquis estimatoribus merito sunt habendi. Hisce in antecessum positis, si Reformationem Religionis defendendam in me susciperem, idem supervacaneum aggrederer opus, ac si Hraelita nonnullus, exitum ex Egyptiaca vel Chaldaica servitute, Jubente Deo, magno apparatu verborum defendere sateret; vel quod eodem redit, si fidelissimus Coronæ Magnæ Britanniae subditus, restaurationem Caroli Secundi legitimam esse multis argumentorum ponderibus probare contenderet; cum nemo est hominum qui non novit, ex supra dictis, Papam Romanum non majorem auctoritatem habere in Ecclesiam Britannicam; quam Presbyter Johannes, vel Mahumedanæ Religionis Antistes habere poterit. Equidem non sumus nescii, ne cui longa & indubitata possessio deberet auferri, apud Romanos obtinuisse Usucapionem & Præscriptionem: sed tamen in aliquibus casibus, etiamsi maxime quis bona fide rem possideret, (Juliani Imperatoris sunt verba) non tamen illi Usucapio ullo tempore procedit, veluti si quis liberum hominem, vel rem sacram vel religiosam, res furtivas quoque & vi possessas, sub potestate habeat;

habeat; leges Attilia, Julia, & Plautia prohibent, ut diutina Possessio prodesse possit possessori. In excutiendo Pontificis Romani durissimo jugo, agebatur, Viri Britones, de Capite libero, de re sacra, de re vi & furto a justis possessoribus ablata, rapacibus manibus Sacerdotis superbissimi. Hisce itaque missis, consideremus diligenter, quomodo Deus Optimus Maximus, Principibus nostris bene vel male dixit, quemadmodum & illi bene vel male Episcopo Romano voluisse videbantur. Henricus Septimus *Colleta & Warner* valde favens, Doctoribus in expugnandis Romæ superstitionibus, maxime insignibus. Proh Deum hominumque fidem! quot quantisque successibus prosperis usus est hic egregius Princeps in erudendis bellorum civilium radicibus, quibus unice innixa erat Religio Pontificia in nostra Patria; Henricus Octavus magnificus, liberalis, in asserenda libertate Patriæ & Ecclesiæ magnanimus, a Carolo Quinto Imperatore & a Galliarum Rege, aliisque Principibus, in pretio habitus, Edwardi historia est brevissima, sed Religionis nostræ cultoribus lectu jucundissima; Maria populo & fati reclamantibus, contra torren-

tem

tem brachia dirigebat, Romanis incitata facibus. Elizabetha rem Britannicam restituit, diu & feliciter vixit : quare subditis suis mors ejus acerbissima, & memoria maxime colenda in perpetuum. Cætera non est quod prosequar, sed brevissimis quam potero verbis, animi cogitata vobiscum, quotquot estis viri Britones, communicare non dubito. Tristissimis temporibus vivimus, pro aris & focis pugnamus, libertatem & rem Sacram defendimus. Viri Britones, hic est articulus temporis, quo unusquisque nostri, ostendere debet, quid & quantum sit hominis ; ut universi intelligant, nos nullas impensas, difficultates nullas, capitis pericula nulla recusaturos pro caritate patriæ : omnibus enim bonis expedit salvam esse libertatem Civitatis. Percurramus quæso, vetustissima & recentiora tempora ; claræ sunt mortes habitæ, pro patria obitæ : Codrum commemorant Historici, qui se in medios immisit hostes, famulari veste indutus, ne posset agnosci ; quod Oraculum erat datum, si Rex interfectus esset, victrices fore Athenas. Lacedæmoniis Leonidæ, Thebanis Epaminondæ, præclarissima sunt nomina : sed & Latimeri, Hooperi,

Hooperi, Cranmeri, Ridlei, Ferrarii in ore sunt
omnis populi Britannici; ut prætermittamus
alios bene multos, qui pro libertate Patriæ &
Religionis mortem obierunt acerbissimam. E-
andem regionem juxta cum Religione pos-
sidemus, idem sumus populus, ab omni ido-
latria, rebellionem, perjurio abhorrentissimus:
quod attinet illos, vitiis hujusmodi turpissimis
afflatos, monstra sunt hominum, & carcinomata
corporis Britannici. Habemus nihilominus ta-
men quod Regi nostro GEORGIO, quod
nostris Principibus, Ecclesiæ, patriæ, & nobis
ipsis valde gratulemur, cum videamus tot &
tantas societates, magna animorum consensione
initas, magnoque vinculo amicitie & fidelitatis
confirmatas, ad defendendam libertatem patriæ;
inter quas illustrissimas societates, hæc antiquo-
rum Britonum cum primis merito venit nomi-
nanda, infirmo meo sermone non tamen laudanda
coram; opus hoc prudenter relinquo Britonum
nepetibus. Sed antequam finem faciam pero-
randi, vos monitos esse velim, Viri Britones,
omni tempore fuisse hominum genus, qui nihil
recte factum, nisi quod ipsi faciunt, putant; in
arduis

arduis quidem rebus & honestis, inertes sunt & ignavi, in alienis vero rebus corripendis audacissimi : hi cum nihil ex sese laude dignum proferre velint, alios cum, ob res bene gestas, in pretio apud bonos esse noverint, adeo cruciantur & affliguntur, ut non eis cibus, non potus, non lux, non vita ipsa suavis, nihil denique, præter maledicendi satietatem, illis dulce est ; hoc commune est, omnibus eis, qui Patriæ & Ecclesiæ inservire incipiunt, ut statim ab invidis, eorum fama, quasi a turbine aliquo quatiatur, & labefactetur ; qua in re, qui adeo delicati, & pusilli animi sunt, ut perterreantur, & ab incepto desistant, ii nihil unquam egregium, aut laude dignum exequi poterunt : qui vero tam generosa tamque excelsa mente præditi sunt, ut quamvis undique maledictorum aculeis incessantur, nihilominus tamen, quod semel in salutem vel ornamentum Patriæ, & in utilitatem multorum, prudenter & recte instituerunt, constanter urgent, & ad veri honoris atque dignitatis enituntur arcem, ii vere magni Viri æstimandi sunt. Sed ingenio fortassis diutius debito indulgimus ; dies est genialis ; aliquid conceden-

dum est genio, ut omni ex parte hodierna so-
lemnitas sit integra & vere Britannica. Vivat
Dominus noster & Princeps Clementissimus
Georgius Rex; vivant Serenissimus & Serenissi-
ma Walliæ Principes; vivat Regia Suboles;
omnes boni Britones dicitote, vivant!

D I X I

K. Philipps

2

EPISTOLÆ *83/a 38*
LACONICÆ, ^{*2*}

EX OPERIBUS

CICERONIS, PLINII,
ERASMI ROTERODAMI,
ANGELI POLITIANI,

Aliorumque

Bonæ notæ Authorum, collectæ.

IN USUM SERENISSIMI
Principis GULIELMI,

DUCIS de CUMBERLAND.

EDITIO NOVA EMENDATIO.

L O N D I N I :

Typis H. S. WOODFALL;

Impensis G. KEITH, Bibliopolæ, in Vico Gracechurch.

M,DCC.LXXII.

EPISTOLÆ JACONICÆ

CICERONIS PLINII
BRASMI ROTTERODAMI
ANGELI TITIANI

HONOR. NOT. AMST. COLLEGE.

IN USUM
PRINCIPIS GULIELMI
DUCIS DE CUMBERLAND
EDITIO NOVA EMENDATIO

41
4 27
274

LONDINI
TYP. H. S. WOODWARD
JACOBI G. KETTER, Bibliopoli, in Vico Gresham.
MDCCLXXII

ILLUSTRISSIMO atque SERENISSIMO

Principi G U L I E L M O,

Duci de C U M B E R L A N D.

J. T. P H I L I P P S, S. D.

PER BREVES has Epif-
tolas, quarum plerasque
jamdudum legisti atque intel-
lexisti, ea qua par est obser-
vantia

DEDICATIO.

vantia tibi offero, Princeps cel-
fissime, ut eas nitidissime im-
pressas, de novo evolvas dili-
genter; continent enim ad cul-
tum ingenii, atque ad vitam
sapientissime instituendam, mul-
ta longe utilissima; & si quid
tibi occurrat difficultatis, operam
meam, studia mea & cogitati-
ones omnes libentissime tibi do,
dico, dedico. Sed tu tibi per-
suadeas velim, discipulorum op-
time,

DEDICATIO.

time, me dare ut des, facere ut
facias ; a te enim amari peto &
volo, nec non ut alacri animo
prosequaris studia literarum :
quod si feceris (facies sine du-
bio) museum tuum non erit
ergastulum, sed vere ludus lite-
rarius ; & nihil profecto felicius
vel facilius addiscitur, quam
quòd discimus ludendo. Maeste
virtute Regie puer, & plus quam
dimidium animæ meæ ; sic itur
ad

DEDICATIO.

ad astra, sic acquiritur fama
immortalis & amor totius populi
Britannici. Misceamus colloquia
Latina continue, pro re nata,
de rebus divinis & humanis ; ut
more majorum, usu quotidiano
(omnium disciplinarum optimo
Magistro) Latinam linguam per-
discas, & eruditionem solidam,
quam cæteri nostri temporis pu-
eri multorum annorum labori-
bus, & corporis & animi lace-
rationibus

DEDICATIO.

rationibus debere solent, ingenio
tuo acri, tuto, cito & jucunde,
tu Dux inclyte, acceptam refe-
ras. Vale.

Die 26 MAII.

EPIST.

DEDICATIO.

rationibus habere solent ingenio

quo acris, tanto, cito & iucunde,

in Duk inglyte, acceptam rate-

tem Vale.

Die 20. Maii.

EPIST.

EPISTOLÆ

LA CONICO stilo a clarissimis

AUTHORIBUS priscis atque
recentioribus conscriptæ.

C. Plinius Secundus Fabio Justo suo. S.

O LIM nullas mihi epistolas mittis.
Nihil est, (inquis) quod scribam. At
hoc ipsum scribe, nihil esse quod scribas:
vel solum illud, unde incipere priores solebant,
Si vales, bene est: ego valeo. Hoc mihi sufficit:
est enim maximum. Ludere me putas: serio
peto. Fac sciam quid agas: quod sine sollicitu-
dine summa nescire non possum. Vale.

B

C. P.

G. P. Septitio suo. S.

FRequenter hortatus es, ut epistolas, si quas paulo accuratius scripdissem, colligerem publicaremque. Collegi, non servato temporis ordine, (neque enim historiam componebam) sed ut quæque in manum venerat. Supereſt ut nec te confilii, nec me poeniteat obsequii; ita enim fiet, ut eas, quæ adhuc neglectæ jacent, requiram: & si quas addidero, non supprimam. Vale.

G. P. Tacito suo. S.

Commendas mihi Julium Nasonem? Nasonem mihi? quid si meipsum? fero tamen & ignosco: eundem enim commendassem tibi, si to Romæ morante, ipse abfuissem. Habet hoc sollicitudo, quod omnia necessaria putat. Tu tamen, censeo, alios roges: ego precum tuarum minister, adjutor ero. Vale.

G. P. Feroci suo. S.

EAdem epistola & studere te, & non studere significat. Ænigmata loquor: ita plane, donec

donec distinctius, quod sentio, enuntiem. Negas enim te studere : sed est tam polita, quæ nisi a studente non potest scribi ; aut es tu super omnes beatus, si talia per desidiam & otium perficis. Vale.

C. P. Titiano suo. S.

Quid agis ? an quod ago ruri ipse ? vitam jucundissimam, id est, otiosissimam ? quoque fit, ut scribere longiores epistolas nolim, velim legere : illud tanquam delicatus, hoc tanquam otiosus. Nihil est enim aut pigrius delicatis, aut curiosius otiosis. Vale.

C. P. Trajano Imperatori. S.

CUM sciam, domine, ad testimonium laudemque majorum meorum pertinere, tam boni principis judicio exornari ; rogo, dignitati ad quam me provexit indulgentia tua, vel auguratum vel septem viratum, quia vacant, adjicere digneris, ut jure sacerdotii precari Deos pro te publice possim, quos nunc precor pietate privata. Vale.

C. P. Trajano Imperatori. S.

Maximum, libertum & procuratorem tuum, domine, per omne tempus quo fuimus una, probum, & industrium, & diligentem, ac sicut rei tuæ amantissimum, ita disciplinæ tenacissimum expertus, libenter apud te testimonio prosequor ea fide quam tibi debeo. Vale.

Trajanus Plinio. S.

Recte renuntiasti mihi, Secunde charissime; pertinet enim ad animum meum, quali itinere in provinciam pervenias. Prudenter autem constituis interim navibus, interim vehiculis uti, prout loca suaferint. Vale.

Plinius Trajano Imperatori.

Solemnia vota pro incolumitate tua, quæ publica salus continetur, & suscipimus, domine, pariter & solvimus; precati Deos ut velint ea semper solvi, semperque signari. Vale.

Trajanus

Trajanus Plinio. S.

ET solvisse vos cum provincialibus, diis immortalibus vota pro mea salute & incolumitate, & nuncupasse libenter, mi Secunde carissime, cognovi ex literis tuis. Vale.

Plinius Trajano Imp. S.

OP T O, domine, & hunc natalem, & plurimos alios quam felicissimos agas : æternaque laude florentem virtutis tuæ gloriam, & incolumis & fortis aliis super alia operibusaugeas. Vale.

Trajanus Plinio. S.

AGnosco vota tua, mi Secunde carissime, quibus precaris ut plurimos et felicissimos natales, florente statu reipublicæ nostræ agam. Vale.

M. T. Cicero Terentiae suae. S. P. D.

SI vales, bene est : valeo. Nos quotidie tabellarios vestros expectamus, qui si venerint, fortasse erimus certiores, quid nobis faciendum sit. Faciemusque te statim certiolem. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale.

M. Tullius Cicero Terentiae, S. P. D.

SI vales, bene est : valeo. Da operam ut convalescas ; quod opus erit, ut res, tempusque postulat, provideas atque administres : & ad me de omnibus rebus quam sapissime literas mittas. Vale.

M. T. Cicero Terentiae. S. P. D.

SI vales, bene est : ego valeo. Valetudinem tuam velim cures diligentissime. Nam mihi & scriptum & nunciatum est, te in febrim subito incidisse. Quod celeriter me fecisti de Cæsaris literis certiolem, fecisti mihi gratum. Item posthac, si quid opus erit, si quid acciderit novi, facies ut sciam. Cura ut valeas.

M. T.

173
M. T. Cicero Terentia. S. P. D.

SI vales, bene est: valeo. Nos neque de Cæsaris adventu, neque de literis quas Philotimus habere dicitur, quidquam adhuc certi habemus. Si quid erit certi, faciam te statim certiorem. Valetudinem tuam fac ut cures. Vale.

M. T. Cicero Terentia. S. P. D.

SI vales, bene est: valeo. Redditæ mihi tandem sunt a Cæsare literæ satis liberales: & ipse opinione celerius venturus esse dicitur. Cui utrum obuiam procedam, an hic eum expectem, cum constituero, faciam te certiorem. Tabellarios mihi velim quam primum remittas. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale.

M. T. Cicero Terentia. S. P. D.

S. V. B. E. V. Si quid haberem, quod ad te scriberem, facerem, id & pluribus verbis & sæpius. Nunc quæ sunt negotia, vides. Ego autem quomodo sim affectus, ex Lepta & Tre-

batio poteris cognoscere. Tu fac, ut tuam & Tulliae valetudinem cures. Vale.

M. T. Cicero Terentiae. S. P. D.

SI vales, bene est : valeo. Constitueramus ut ad te ante scripseram, obviam Ciceronem Cæsari mittere : sed mutavimus consilium, quia de illius adventu nihil audiebamus. De ceteris rebus, etsi nihil erat novi, tamen quid velimus, & quid hoc tempore putemus opus esse, ex Sicea poteris cognoscere. Tulliam adhuc mecum teneo. Valetudinem tuam cura diligenter. Vale.

M. T. Cicero Terentiae. S. P. D.

IN maximis meis doloribus excruciat me valetudo Tulliae nostrae, de qua nihil est quod ad te plura scribam : tibi enim æque magnae curae esse certo scio. Quod me propius vultis accedere, video ita esse faciendum : etiam ante fecissem, sed me multa impediunt, quæ ne nunc quidem expedita sunt. Sed a Pomponio expecto literas, quas ad me quamprimum perferendas cures velim. Da operam ut valeas,

M. T.

M. T. Cicero Terentia. S. P. D.

QUOD nos in Italiam salvos venisse gaudes, perpetuo gaudeas velim. Sed perturbati dolore animi magnisque injuriis, metuo ne id consilii ceperimus, quod non facile explicare possumus. Quare, quantum potes, adjuva. Quid autem possis, mihi in mentem non venit. In viam quod te des hoc tempore, nihil est : & longum est iter, & non tutum : & non video quid prodesse possis, si veneris. Vale.

M. T. Cicero Terentia. S. P. D.

SI vales, bene est : valeo. Tullia nostra venit ad me pridie Idus Junii ; cujus summa virtute & singulari humanitate, graviore etiam sum dolore affectus, nostra factum esse negligentia, ut longe alia in fortuna esset, atque ejus pietas ac dignitas postulabat. Nobis erat in animo Ciceronem ad Cæsarem mittere, & cum eo Cn. Sallustium. Si profectus erit, faciam te certior, Valetudinem tuam cura diligenter. Vale.

M. T.

M. T. Cicero Tironi. S. P. D.

NON queo ad te, nec lubet scribere, quo animo sim adfectus : tantum scribo, & tibi & mihi maximæ voluptati fore, si te firmum quam primum videro. Tertio die abs te ad Alyziam accesseram : is locus est citra Leucadem stadia cxx. Leucade aut te ipsum, aut tuas literas a Marione putabam me accepturum. Quantum me diligis, tantum fac ut valeas, vel quantum te a me scis diligere.

M. T. Cicero filius Tironi. S. P. D.

ETSI iusta, & idonea usus es excusatione de intermissione literarum tuarum ; tamen id ne sæpius facias rogo. Nam etsi, de republica, rumoribus & nuntiis certior fio, & de sua in me voluntate semper ad me perscribit pater : tamen de quavis minima re scripta a te ad me epistola, semper fuit gratissima. Quare cum imprimis tuas desiderem literas, noli committere, ut excusatione potius expleas officium scribendi, quam assiduitate epistolarum. Vale.

M. T.

M. T. C. Servio Sulpitio. S. P. D.

HAgasaretus Larissæus, magnis meis beneficiis ornatus in consulatu meo, memor & gratus fuit, meque postea diligentissime coluit. Eum tibi magnopere commendo, ut & hospitem meum & familiarem, & gratum hominem, & virum bonum, & principem civitatis suæ, & tua necessitudine dignissimum. Pergratum mihi feceris, si dederis operam, ut is intelligat, hanc meam commendationem magnum apud te pondus habuisse.

M. T. Cicero Trebatio. S. P. D.

EPistolam tuam quam accepi ab Lutio Aruntio, conscidi innocentem; nihil enim habebat, quod non vel in concione recte legi posset. Sed Aruntius ita te mandasse aiebat, & tu adscriperas. Verum illud esto: nihil te ad me postea scripsisse demiror, præsertim tam novis rebus. Vale.

M. T.

M. T. C. Q. Valerio. S. P. D.

P. Cornelius, qui tibi has literas tradiderit, est mihi a Publio Cuspio commendatus; cujus causa quantopere cuperem deberemque, profecto ex me facile cognovisti. Vehementer te rogo ut cures, ut ex hac commendatione, mihi Cuspis, quam sæpissime, gratias agat. Vale.

M. T. Cicero Caio Memmio. S. P. D.

A. Ulum Fusium unum ex meis intimis, observantissimum studiosissimumque nostri, eruditum hominem & summa humanitate, tuaque amicitia dignissimum, velim ita tractes, ut mihi coram recepisti. Tam mihi gratum id erit, quam quod gratissimum. Ipsum præterea summo officio & summa observantia tibi in perpetuum devinxeris. Vale.

Cicero Basilio. S. P. D.

TIBI gratulor, mihi gaudeo, te amo, & tua tueor: a te amari, & quid agas, quidque agatur, certior fieri volo. Vale.]

M. T.

M. T. Cicero Servio Sulpitio. S. P. D.

ASCLAPONE Patrensi, medico, utor valde familiariter, ejusque cum consuetudo mihi jucunda fuit, tum etiam ars, quam sum expertus in valetudine meorum ; in qua mihi cum ipsa scientia, tum etiam fidelitate, benevolentiaque satisfecit. Hunc igitur tibi commendo, & a te peto, ut des operam, ut intelligat, diligenter me scripsisse de se, meamque commendationem usui magno sibi fuisse. Erit id mihi vehementer gratum.

M. T. Cicero Acilio Proclo. S. P. D.

AVitum mihi hospitium est cum Lyfone, Lysonis filio, Lylibætano, valdeque ab eo observor : cognovique dignum & patre, & avo. Est enim nobilissima familia. Quapropter commendo tibi majorem in modum rem domumque ejus : magnoque opere a te peto, cures, ut intelligat meam commendationem maxime sibi apud te & adjumento, & ornamento fuisse. Vale.

Angelus

Angelus Politianus Casari Carmento suo. S. D.

CONTEMNI te putas quod non rescribo. Contemnerem si rescriberem. Quos enim contemno, respondere his audeo vel occupatus; tibi, nec otiosus. Vale.

Angel. Politian. Jacobo Modesto suo. S. D.

DOLES quod non rescribam: dolere desine, jam rescribo. Vale.

A. P. Cuidam. S. D.

NON præstas quod pollicitus. Conqueror si oblitus, magis etiam si non oblitus. Oblitum fuisse vix amici est: non præstare cum recorderis, prorsus inimici. Vale.

A. P. Pico Mirandulæ. S. D.

QUÆ vellem corrigeres, tu laudas. Hoc vero facile facis, quod semper facis. Vale.

A. P.

A. P. Amico. S. D.

TRascēris quod iste me Simius carpit : non ideo me carpit, ut carpat : sed ut sibi victum quærat homo famelicus apud quosdam, qui multum gaudent assentatoribus, plus tamen detractoribus. Vale.

A. P. Amico. S. D.

SI te ob divitias amare cœpissē, desissē tibi nunc esse amicus, cum tu desisti esse dives. Verum si nunc desissē, ne tum quidem cum fuisti dives, fuissē tibi amicus, sed adulator : quod esse qui potest, is esse liber non potest. Vale.

A. P. Amicis. S. D.

MULTI simul epistolas poscitis. Multis ecce mitto, sed unicam. Convenit unica multis, quos unice diligo : quæ tamen erit ut multæ, quando multi legetis. Valete.

A. P.

A. P. Maledico alicui.

MAledicenti non remaledico, ne maledicere mihi tu forsan, hoc est, ne laudare me definas. Quis enim laudatur verius, quam qui maledicitur a malo viro. Te vero appellare malum virum, tantum a maledicto abest, ut nihil possit dici melius.

A. P. Laurentio Medici. S. D.

CYGNO Poeta similis ; uterque candidus, uterque canorus, uterque fluvios amans, uterque Phœbo gratus ; sed negatur canere cygnus, nisi cum Zephyrus spirat. Quid igitur mirum, si taceo tamdiu tuus Poeta, cum tu tam diu non spires meus Zephyrus. Vale.

A. P. Pico Mirandulæ. S. D.

VIncebar a te prius doctrina, vincebar ingenio ; sed vinci tamen lætabar, atque adeo lætor, quoniam te diligo : quin ob hoc ipsum diligo, quod his vincor. At nunc & humanitate vincis.

vincis. Hoc equidem ferre nequeo, quoniam turpe : sed jam fero, nihil enim turpe mihi, quod honestum tibi. Vale.

A. P. Amico. S. D.

DOLES quod amicus in disputatione te vicerim ; dolere non debes : nam si amicorum omnia sunt communia, non magis quam tu victor ego : nec minus quam tu victus. Sed hoc tu fortasse doles, quod hac amicorum lege, nec plane sum victor, qui te vici. Vale.

A. P. Amico. S. D.

DOLUI vehementer, lætatus sum vehementer : quod ægrotasti, quod & convulisti. Vale.

A. P. Cuidam. S. D.

MITTO lilia, non ut gratum faciam tibi, quamquam tibi quoque ; sed ut ipsis liliis, hoc est, ne marcescant. Vale.

C

A. P.

A. P. Pico Mirandulæ. S. D.

QUOD honoris mei causa, tu quoque fenderis inter auditores meos, non habeo gratiam. Nam si placui, jam tuli; si non placui, nec debeo. Vale.

A. P. Cuidam. S. D.

MULTO æquius fuerat denegare statim, quod tam vehementer rogaveram, quam postea non perficere, quod tam liberaliter vir gravis promiseras. Non enim tunc fuisset injuria, quia nondum debebas: at nunc est, quia jam debes. Debes quia promissisti. Non enim credo adhuc te quoque ex illo esse hominum genere, quos promissa non alligant. Tantum rogo, si beneficium mihi tribuere non vis, desinas tamen esse injurius. Desines autem, si sperare diutius frustra vetueris. Denique debebo tibi multum, si quod opto præstiteris: mirabor multum, si non præstiteris. Vale.

Erasmus

Erasmus Cuidam. S. D.

QUOD pristinam meam scribendi consuetudinem intermissam miraris, nihil est, quod suspiceris mali : neque enim (quod semper fui) tui amantissimus esse desii. Bene vale.

E. Arnolde Boschio. S. D.

COmplusculas jam epistolas eodem prope argumento abs te recepi, quod me tibi suspicaris iratum ; ni sine causa faceres, ferrem profecto iracunde, quod de homine tui amantissimo, tam non amanter senseris. Vale.

E. Amico. S. D.

UBI nostrum N. isthuc iturum intellexissem, nolui inanem venire, praesertim qui me obnixè rogaret, ut sese apud te commendatum facerem. Obsecro itaque, ut eum pro veteri tua consuetudine tractes. Non clam me est, nec ille quidem ignorat, quantum possis, quantumque mea causa velis. Effice ne vel illum sua spes,

vel me mea de te opinio faliat. N. quidem tibi
novum amicum comparaveris, me vero arctius
devinxeris. Vale.

Faustus Erasmo. S. D.

FRUGALEM omnino mihi cœnam postulo : nihil
volo præter muscas, & formicas. Bene vale.

Erasmus Fausto suo. S. D.

QUÆ, malum, tu mihi objicis ænigmata ?
Num me Œdipum putas, aut Sphingem
esse domi ? Quanquam equidem somnio, tuas
muscas, aviculas, formicas, cuniculos velle.
Verum alias jocabimur ; nunc cœna emenda est :
quare ænigmatistes esse desinas oportet. Vale.

Faustus Erasmo. S. D.

NUNC plane intelligo te Œdipum esse :
nihil volo præter aviculas, & quidem par-
vulas : de cuniculis absit. Vale, optime ænig-
matum interpres.

Erasmus

Erasmus Batto suo. S. D.

VIDE quantum maledicendo valeas. Unica tantum epistola victus, do manus, arcedo, in Angliam usque perfugio. Hic certe a tuis convitiis, tutum me fore confido; nam si me persequi voles, alter tibi adeundus esset orbis: & pigritiam probe novi tuam, qui tametsi mediis in fluctibus es natus, nihil tamen pejus odisti fluctibus. Quod si huc quoque tuæ conviciatrices epistolæ penetrabunt, audio in ultima Britannia Orcades esse insulas; in has aufugiam, etiam si quid est Orcadibus remotius, vel ad Antipodes usque. I nunc, & de gloriosa victoria, magnificum triumphum agito. Bene vale.

E. Thomæ Grejo. S. D.

SI quod unquam tibi gratum feci, aut volui, quæso ut hoc mihi gratiæ referre non graveris. Huic juveni quas ad te literas scripsi, tradito; ubi meis vehementer efflagitantibus copiam fecero, remittam. Bene vale.

E. Ludovico Curino. S. D.

QUOD tam amicas literas ad me dederis, suavissime Curine, gratiam habeo ; quod tam eruditas, tibi gratulor. Vix enim mihi persuasit Nescius, tuo Marte, quod aiunt, fuisse conditas ; sed persuasit tamen, vel quia vir minime vanus, vel quia mihi jampridem nota ingenii tui felicitas. Perge, mi Curine, tibi solidam parare felicitatem ; id facies si veram eruditionem cum morum integritate conjunxeris. Cætera vel non ambientj dabunt Cælites. Bene vale.

E. Lasio. S. D.

SI quo pacto liceret ex hoc evolare pistrino, quod quidem facerem cupidissime, malim extra nuptiarum tempus te visere, quo totus toto te frui possem : nunc in tanta hominum turba quantula tui portio rediret ad nos ? Precor ut nuptiæ filiæ tuæ, tibi tuisque sint voluptati pariter ac bono. Vale.

E. Gulielmo

E. Gulielmo Archiepiscopo Cantuariensi. S. D.

Incidit Erasmo tuo periculosa, & omnium gravissima, cum calculo conflictatio. Deventum in manus medicorum & pharmacopolarum, hoc est, carnificum & harpyiarum. Adhuc parturit. Malum in costis etiam affixum est, quando pariturus, aut quid pariturus incertum est. Suspicor hoc morbi debere me cerevisiæ, quam dies jam complures inopia vini bibi. Has literas dictavi modo, nec id extra molestiam. Tu cura, ut quam optime valeas, optime Mæcenas.

E. Martino Bruxellensi. S. D.

Carissime frater, acceptis tuis literis, non respondi, protinus decreveram visere te. Verum semper novis occasionibus sum prohibitus. Oro te, ne quid animum discruciet hæc tragœdia plane fatalis : tuus dolor mihi prodesse non potest, obesse potest certe tibi. Omissis hujusmodi næniis, oblecta te sanctis studiis, & philosophia Christi; quæ gaudet bonis, & tolerat malos. Bene vale.

E. Paludano Suo. S. D.

MITTO Epitaphium, ne usquam non obsequar Paludano : si displicebit, quod scio fore, cogita scriptum a theologo, cui generi scis quam iniquæ sunt Musæ. Bene vale.

E. Andreae Hoochstrato. S. D.

DEfflexi non nihil ab itinere meo, ut & te veterem amicum meum viderem, & urbis tam celebris conspectu fruerer ; verum utrumque frustra, malo quodam meo fato. Nam & tu aberas, & urbs ita placuit, ut a nulla unquam discefferim lubentius. Bene vale.

*Petrus Bembus, nomine Leonis decimi Pontificis,
Leonardo Lauredano Venetorum Principi. S. D.*

JUssimus interpretem apud te remque publicam tuam, esse nostrum Petrum Bibienam, cum prudentia & rerum gerendarum usu præditum hominem, tum imprimis nobis probatum & gratum : scripsimusque ad illum ea de re. Quamobrem

brem abs te petimus, ut omnibus in rebus, quas is nostro nomine ad te perferet, eandem illi fidem habeas, quam haberes nobis ipsis, si te coram alloqueremur. Vale.

P. B. Sigismundo Gonzagæ Cardinali. S. D.

CAROLUM Orpheum, unum ex iis qui mihi sunt carissimi, hominem plurimis virtutibus præditum, proficiscentem ad te, commendo tibi majorem in modum: porro mihi gratissimum feceris, si eum ita suscipies tractabisque, ut intelligat se quoniam a me diligitur abs te amari. Vale.

P. B. Magistratui Bononiæ Polæ Episcopo. S. D.

MANDO tibi, ut Nicolao Blanco civi Bononiensi reditum in patriam des, revocesque eum ab exilio, quemadmodum ego eum revoco: itaque statuas, ut nulla posthac molestia ea de causa Nicolao afferatur.

P. B. Magistratui Bononiæ. S. D.

MANDO tibi, ut Achillis Taurellii, cui præfecturam militarem contuli, ejusque militibus

militibus stativa des eo in loco qui tibi esse opportunior videbitur : eisque dari mandes tectum, lignum, stipulam, uti solitum est.

P. B. Herculi Storio. S. P. D.

AVIAS ambas meas, effœctas deploratasque fœminas, & tam prope centum annorum mulieres, mihi fata reliquerunt ; unicum fratrem meum, juvenem atque florentem abstulerunt, spem & solatia mea. Quamobrem quo in mœrore sum, ipse facile potes existimare. Reliqua ex meis intelliges. Heu me miserum ! Vale.

P. Bembo Benediçto Cardinali Ravennæ. S. P. D.

Legationem Piceni tibi delatam esse vehementer gaudeo. Quotquot enim accessiones dignitatis tuæ fiunt, easdem pro meo vetere in te amora, observantia, studio, mihi ipsi fieri existimo. Itaque cum de ea tibi vere atque ex animo gratulor, tum ut perpetuæ voluptati tibi sit iste magistratus, magnopere a diis quæso & opto. Vale, Patrone optime atque amplissime.

Jacobus

Jacobus Sadoletus Anton. Perrenoto Episcopo Atrebatensi. S. D.

CUM scriberem ad patrem tuum clarissimum virum, mandavi tabellario, ut meis verbis tecum accuratius loqueretur. Ego, quod ad me attinet, amorem eum conservo, quem ab eo congressu, quo ad Nicæam primum una fuimus, erga te suscepi. Tu si pari erga me voluntate fueris, non solum meæ expectationi satisfacies, sed humanitati etiam constabis tuæ. Vale.

Paulus Manutius Seb. Leoni Cordubensi. S. D.

Nicolaus Nathanaëlus, egregie moratus adolescens, magnos in Latinis litteris progressus a discessu tuo fecit: is cum mihi per se carus est, tum eo magis, quod de te sæpe loquitur amantissime, tuamque erga se patremque suum, insigni probitate atque doctrinæ virum, perpetuam benignitatem sic in ore habet, ut ejus memoriam nunquam sinat intermitteri. Vale.

Petrus

Petrus Bunellus Lazaro Bayfia. S. Antonii.

QUI has tibi reddet, vir probus est, & bene doctus, mihiq̃ue amicissimus : habet isthic non nihil negotii, quod quale sit, ab eo, si placet, intelligas : atque ad id explicandum, auctoritate tua, quantum poteris, non solum propter æquitatem causæ, sed mea etiam causa libentius adjuvabis. Hoc te vehementer rogo, Vale.

M. Antonius Muretus A. Reparatio suo. S. R. D.

ACCEPI ternas tuas litteras : in postremis autem quædam erant ita negligenter scripta, ut facile constaret, aliud egisse te, cum illa scriberes ; ostendam ea tibi, cum isthuc venero, & auriculam pervellam tibi ; ut postea in scribendo attentior sis, & saltem eos solœcismos effugias, quos effugerent etiam pueruli, qui primis literis imbuuntur. Noli tamen ex hac mea admonitione molestiam ullam capere. Non enim propterea volo quidquam de tua hilaritate detrahi, sed ad diligentiam addi. Vale.

Iustus

Iustus Lipsius Josepho Scaligero. S. D.

ABIT iste ad te, & vult commendari. Ecce breviter & vere. Amat litteras, ut qui maxime; amat te, ut in iis maximum. Inspice & nosce, redamabis.

J. L. Abrab. Ortelio. S. D.

NON multos tibi commendo aut ingero, nec meus mos est: sed hunc singularie Ger. Buytwechium, qui anno & sex mensibus apud me egit: tanta modestia & probitate, ut supra nihil fatear vidisse. Is ad suos nunc redit, videre & salutare te voluit: rogo ut illi pateas, atque etiam Bibliotheca tua. Pauca verba facio: si tu totidem cum illo, satis se ipse commendarit. Vale.

J. L. Gulicmo Camdeno. S.

MUNUS a te accepi, vir ornatissime, per mihi gratum Britanniam tuam: quam illustrasti ingenii & industriæ clara face. Multum patria tibi debet: multum exteri nos, qui per

per te pulcherrimam insulam videmus, etiam cum non videmus. Perge in hoc & simili studiorum genere, quod abesse non potest quin tibi famam, posteris æternum ferat fructum. Vale.

Elysius Calentius, Colotio. S. D.

COloti si me amas, utere : si non uteris illud in argumento est, non amabis. Vive.

E. Calentius Opiliano. S. D.

Meministi unquam, procelloso in mare navem diu jactari, atque ab littore pelli : mox peracta ventorum vi, subito in portum labi. Sic, Opiliane, sunt, qui reges sequuntur. Spera & vale.

E. Calentius Hiaraco. S. D.

JUBET Rex, quamprimum ad se venias, causam itineris non intelligo, nisi id sit, quo filii a patribus vocari consueverunt. Spero fore, ut ditior ac melior revertare. Veni & vale.

E. Calentius

E. Calentius Hiaraco. S. D.

CAVE quicquam, Hiarace, dixeris unquam aut feceris, quod si opus sit, nequeas ratione defendere. Illud enim pulcherrimum est in vita, & quod dicas recte scire, & quod agas non ignorare. Vive.

E. Calentius Sipontino. S. D.

PRomiseram me Sipontine, ad cœnam venturum. Quod fefellerim, gratias habe. Detinuit me Colibertus, hominum molestissimus, deambulando, & se usque adeo magnificando, ut seis, quousque defessum redderet. Quem si cœnatum apud te meum adduxissem, timeo, ne mensas etiam post epulas vorasset. Vale.

E. Calentius Veliano. S. D.

Nimium me, Veliane, in discendo facilem putas; possum equidem, si velim, obscurius scribere. Verum ego latinus cum sim, facile dicere, non barbare, pro ingenio nitor. Et cupio
non

non doctis modo, sed & pueris quoque intellectum iri. Difficilius quidem existimo, graves res clara oratione; quam scabra & obscura posse pronuntiari. Tace, & vale.

E. Calentius Furiano. S. D.

SOLEO tecum, Furiane, modo literis jocari, modo verbis: uti cum cæteris facio quos amo. Sed rerum omnium difficilimum puto, naturam posse hominis immutari. Tu quia tristis adeo natus es, blanditias non amas, jocos non quæris. Credo tibi deos deasque omnes in genitura fuisse iratos, & ut mœsti aliquid ederent, quod omni ex parte desiperet, te congenuisse. Tu, Furiane, tua fata exequere: nihil enim impedio. Et ut diis ita volentibus morem geras, continue plora miser, & si potes. Vale.

E. Calentius Forbiano. S. D.

Fortunæ tribuito, Forbiane, quod dives ex inope factus sis. Nam quid virtuti tribuas, nihil video: nisi tu virtutem existimes assentari, fallere, mentiri, rapere, lenonem esse: quæ te
ditem

ditem facere, & quibus te clarum putare maxime potes. Nam si virtuti opes darentur, alios videres esse divites, quos non vides. Tu autem, Forbiane, mēdicares. Peri.

E. Calentius Martiano. S. D.

Lucium Simeonem, fratris tui filium, & si nullas a te literas detulit, habui commendatum. Tantum enim valet apud me dignitas tua, & benevolentia, ut quemcunque tuorum, viderim, existimem meum esse. Ego illum subito ad Hiaracum duxi, & quæ postulavit rogante me, omnia impetravit ita facile, ut a te patruo viderentur impetrata. — Tu igitur qui me cognovisti, utere, si velis. Quod si negaveris velle, merito, Martiane; faciam conjecturam, te mihi amplius non esse utendum. Crede.

E. Calentius Solimeno. S. D.

HIC quem vides hominem, meus est. Virtutem colit, doctos amat, medicum se fieri vult, tum tibi summopere commendo, atque oro

D

ut

ut talis erga eum sis, qualis erga meos esse consuevisti. Vive.

E. Calentius Solimeno. S. D.

PER immortales ego te deos oro, Solimene, medicorum disertissime, qui corpori simul atque animo mederi primus comperisti, ut languenti Furiano jam ostendas quid facto sit opus, ad tristitiam hanc ejiciendam : qui neque unquam ridet, neque loquitur unquam, neque alicui gratulatur. Quod si effeceris, fatebimur a te nobis hominem restitutum, veluti jactante, ut aiunt, Deucalione lapidem animatum. Vale.

E. Calentius Hieracolutio. S. D.

ARmatum videre Forbrianum quis possit pati, equo insidentem feroci, hastam cruri admoventem, veluti cum hoste congressurum ? Papæ totus in auro est, totus fremens, totus ferox, terribilis, ni medio cursu ad terram corruisset ! Vides ?

E. Calentius

E. Calentius Hiaraco. S. D.

SI me lapidem natura fecisset, aut truncum, neque cuperem aliquid, neque quicquam, Hiarace, postulare: verum quia hominem genuit, quæ sint hominis, quærere haud injuria est: quam ob rem id dictum sit, potes intelligere. Domum Tarenti non habeo, neque vineas neque agros: si dederis, facies humanissime. Quod si tacuero maxime, id me maxime postulare, intelligas. Vale.

E. Calentius Solimeno. S. D.

CRAS te mihi adesse cupio, Solimene, languentum ut cures. Aut cessa, aut propera. Quod si cessaris, scito tibi Calentium defuturum. Vola & vale.

E. Calentius Hiaraco. S. D.

GRatias tibi pro donata cane me habiturum ne credas Hiarace: utilius existimarem, si bovem aut asinum, qui rei adderet, donavisses. Vale.

E. Calentius Hiaraco. S. D.

QUOD me ames, Hiarace, quod laudes palam, & quod nihil des, grato principi non conveniunt. Vive & vale.

E. Calentius Aracino. S. D.

VENISSEM ad te, & quæ scripsisti, credidissem omnia, ni te atque illum cujus imperio scripseras, cognovissem, quod polliceri magis, quam dare facile est : cui mentiri, fallere, verba dare, pro consuetudine jam pulchrum videatur. Vos eam fallendi argutiolam in alios exercete. Calentium vero dimitte, qui vos novit optime, quales sitis. Abite.

E. Calentius Celio. S. D.

TU si fuisses volueris, profecto fuisses accipiter ; ita tibi unca manus, atque aptæ natæ ad rapinam, Celi : qui stante mihi anulum rapueris clam adeo, ut, quem aiunt, Argum etiam centoculum fefellisses. Quem nisi restituas, scito te

te furem omnibus cognitum iri, & pelli undique
prorsus, Celi. Valeas.

E. Calentius Regi.

SI meas has legeris, bone Rex, neque despex-
eris epistolas, aspicias quonam modo tibi
filium instituerim, five ad illum scribens, five
ad alios cujusvis ordinis homines. Nam cæte-
ris etiam quæ scripto sunt, illi tribui legenda,
ut inde quoque hauriat disciplinam. Longe
tamen ei plura verbis tradidi, & quidem non
leviora. Tu autem, Rex inclyte, pro filii docu-
mento, si mei memineris, facies ut gratum prin-
cipem decet. Nam si merentur apud te, qui
canes, aut accipitres curant: quanto magis qui
liberos tibi, rerum omnium carissimos erudierunt.
Vive,

Gilberti Cognati Erasmo Roterodamo. S.

TUA, unicum studiorum decus Erasme cla-
rissime, apud principem nostrum commen-
datio, plurimum mihi & ornamenti & emolumenti
attulit. Hic Academiam plane quandam institu-

ere consilium est. Sed o utinam te hic haberemus, ut una philosopharemur. Cætera coram. Bene vale, clarissime Erasme, Patrone incomparabilis.

G. C. Johanni Metello. S.

ILLUD me male habet, Metelle amicorum intime, Romam tuis virtutibus parum respondere. Sed fortasse nondum innotuisti, novus hospes. Aras & mitras, opinor, non ambis. Antonium Augustum tibi familiarem esse gaudeo, Si vales bene est, ego utcumque valeo.

G. C. Jacobo Parco. S.

SI tibi, vir amice, res sunt ex sententia, majorem in modum gaudeo. Sin minus, tanto magis erigendus est animus, quanto magis premit fortuna. Cura ut valeas: bona enim tua valetudine nihil nobis jucundius, nihilve gratius annuntiari potest.

G. C. Sigismundo Gelenio. S.

ACcepi literas tuas parum lætas. Sed tu fac sis animo philosophico; & homo natus, casus humanos moderate ferto. Vale.

G. C.

G. C. Simequi Verono. S.

Consilium tuum de adeunda Italia, vehementer probo : quod ut tibi bene vertat precor. Tu quod facis, magno animo in literas incumbe. Incredibilis enim est tuorum omnium de te expectatio ; quam ne fallas curabis. Vale feliciter.

G. C. Henrico Colinaeo. S.

IN me, clarissime vir, rogo, ut tui similis esse pergas. Nihil addam huic petitioni, in quâ sunt omnia. Bene vale, Colinaee clarissime, nostræ regionis decus.

G. C. Georgio Guisto. S.

Mandatorum, tuorum, mi Georgi, a me præteritum est nihil, nam tuorum prætermisi neminem, cui tuo nomine non dixerim salutem diligenter. Mater tua desiderio tui vehementer angitur : quam crebris literis levare, tuæ fuerit pietatis. Quam rectissime vale.

G. C. Gulielmo Amiato. S.

DE filio tuo statues pro tua prudentia. Mire ardet ablegari a tuo convictu. Libertate nihil dulcius. Si Lutetiam, aut aliquopiam ablegas illum, cura ne habeat in manibus quantum vellet. Natura prodigus est. Bene vale. Cursum.

G. C. Petro Agio. S.

TIBI gratulor, mi Agi, qui studium omne huc contuleris, ut optimis disciplinis, quæ veræ sunt hominis opes, ditescas : ac majorum tuorum imaginibus geminum addas decus, eruditionis atquæ probitatis. In hæc omnium pulcherrima nihil juris habet fortuna : sed hominis propria sunt, ac perpetua. Proinde ut currenti calcar addam, hortor egregie juvenis, ut quæ cœpisti pertendas : ac Agiorum nomen per se clarissimum, tuis propriis virtutibus reddas clarius. Vale, dulce decus meum,

G. C.

G. C. Georgio Guoto. S.

DE scribendi cessatione me sine culpa accusari gaudeo. Hic primus est oblatus, cui literas committerem. De parentum negotiis tu memorem mones. Ita enim mihi curæ sunt, ut nec tibi quidem ipsi solitudine diligentiaque concedam. Cave putes te a patria abesse, dum ego adero. Vale.

G. C. Antonio Lullo. S.

Singularem quandam animi in me tui benevolentiam multis sic perspectam habebam, vir doctissime, ut nullo testimonio fuerit opus. Mihi tamen gratissima fuit tua epistola, undique spirans veterem illum tuum erga me favorem. Utinam sit quo nomen ingrati liceat effugere. Cura, mi Lulli, ut quam rectissime valeas, si nos valere cupis.

G. C.

G. C. Laurentio Privæo. S.

LIbebat, atque decebat, vir optime atque doctissime, tibi pluribus verbis pro sale ad me misso, gratias agere : sed prandens admonitus sum, ut illico pararem literas. Pleno stomacho scribere, mihi tutum non est. Scribam brevi copiosius, & accuratius. Bene vale, amice singularis.

G. C. Jacobo Parco, S.

QUOD audaciam meam in optimam partem interpretaris, mi Parce, lubens agnosco tuam humanitatem. Sed cave per gratias ne tantum tribuas meo iudicio, quantum te scribis tribuere : quin potius Horationum illud hic locum habeat : *Cæcus uti si monstret iter, tamen aspice.* Vale, optime Parce, & me hoc quo cœpisti animo & amore proseguere.

G. C. Jobanni Gastio. S.

RES humanæ undique sunt exulceratæ : quorsum erupturæ, nescio. Hic enim varii & atroces rumores feruntur, quos non libet scribere. Bene vale, amicorum suavissime.

G. C. Gulielmo Gruerio.

PRO epistola mea mature reddita, mi Grueri, gratiam habeo plurimam. Si probus jam se convertit ad meliorem frugem, sane gaudeo. Nam hoc vitæ genus quod hætenus secutus est, non potest non habere infelicem exitum. Nondum hominem odi : sed odero, si pergat qua cœpit. Vale.

G. C. Henrico Morello. S.

NON damno, quod extremæ senectuti reponis luculentum viaticum. Nihil enim miserius sene egeno. Habere divitias sine fraude partas, non est crimen ; sed amare pecuniam, & (ut sapiens Hebræus loquitur) cor apponere, est peccatum. Vale.

G. C.

G. C. Stephano Fauchio. S.

Nicolai fratris tui casum doleo : sed subiras-
cor, quod toties negligit valetudinem
suam, quum eo thesauro nihil sit pretiosius. Si
quid sciero, in quo possim vobis gratificari, re-
perietis voluntatem paratissimam. Cura, mi
domine, valetudinem, cura quæso : & sic existi-
mes, nihil tua valetudine firmiore gratius ad-
nuntiari posse : nihil æque jucundum, atque si
Dominum Nicolaum, fratrem tuum, convaluisset
intellexero. Iterum vale.

G. C. Claudio Jailoni. S.

ANteciceronianum degustavi : frigidum est
nugamentum. Epistolam de eo meum ad
Metellum tibi non displicuisse gaudeo : certe a-
nimo meo non satisfecit, de reliquis alias. Vale.

G. C. Stephano Pratano. S.

BOBÆO habenda gratia est quod orbem
furioso & ingrato liberavit. Nunquam a
me

me verbo læsus est : sed tum a me, tum a meis pluribus officiis est adjutus. In eo nec erat eruditio, nec ingenium, nec ullum piæ mentis vestigium. Et talis habebatur pro homine. Vale, Gilberti tui memor.

G. C. Clandio Lesmæo. S.

REddita est mihi a te epistola, quæ vel hoc nomine mihi fuit gratissima, quod' tam amanter prolixèque mecum confabulari, tædium non fuerit. Nunc in hoc ego scribo, ut scias ad me pervenisse epistolam. Salutavi quos voluisti amicos : rescripturus per occasionem, ut vincere prolixitate possim. Cura valetudinem, & quam rectissime vale.

G. C. Jacobo Perrotte. S.

UTinam in Johannis Toronis dignitatem successisses. Quod honores simul & opes contemnis, laudo animam philosophicam. Sed ut nunc est seculum, expedit in sublimi esse, ne suum & canum ludibrio simus expositi. Bene vale.

G. C.

G. C. Antonio Pascuano. S.

ANTE plures hebdomadas respondi literis tuis, scripsique Glareano. Tuas literas misi ad Tethnigerum. Opinor esse redditas, si satisfactum est animo tuo, est quod gaudeam; sin minus, si me plenius instruxeris, magis fungar officio meo. Vale.

G. C. Martino Borrhao. S.

Consilium tuum, mi Borrhae, vehementer approbo, qui tricis hujusmodi nolis involvi. Hoc seculum plenum est Ardelionibus istiusmodi, qui nihil habent pensi quid in quem scribant, modo innotescant. Vale.

G. C. Claudio Lesmæo. S.

CEPI esse Christi discipulus, mi Lesmæe, sustuli crucem meam. Hoc interest quod erux me portat. Incredibilis dolor occupat imilia & utramque coxendicem, ut mors sit in votis. Sic placitum est illi, cujus voluntati resistit nemo.

Opto

Opto te cum omnibus tuis charis, quam rectissime
valere.

G. C. Johanni Gastio. S.

HAbeo gratiam, mi Gasti, pro diteris mihi
transmissis per hunc veredarium. Si quod
officium vicissim præstare queam, impera : id tuo
jure facies. Vale, & me quod facis ama.

G. C. Mercurino Jalloni.

INstat vindemia, Mercurine humanissime : si
dignaberis mihi implere unam choam vino
subrubro, aut etiam albo eleganti puroque, dabo
pretium æquum, & insuper habebō gratiam. Sin
minus, nihil decedet nostræ amicitiae. Bene vale.

G. C. Claudio Lesnaeo. S.

DOleo te decumbere : sed spero fore brevi ut
exilias. Hoc ubi factum fuerit, objurgabo
te, quod non habeas majorem valetudinis tuæ
rationem : toties tuo admonitus malo, cura ut
convalescas.

G. C.

G. C. Mathæo Junio. S.

FUcatus ille de quo scribis, sic in me furit, ac si decem dæmones haberet in pectore. Assuetus ego monstribus, in tale monstrum hactenus incidi nunquam. Vale ut cupio.

G. C. Sileno Rutio. S.

QUOD scribis de pietate tua non satis intelligo: quæ mihi nunquam fuit suspecta, sed alii mihi interdum objiunt argumenta quædam, quæ invitus audio. Ea literis non expedit committere. Vale ut cupio.

G. C. Johanni Vemodo. S.

Versaris isthic in arce literarum & eloquentiæ; & tamen oratio tua Latina nihilo politior est quam solet: & Græce mendosissime scribis. Quæ res indicat, te nec in Latinis, nec in Græcis authoribus versari serio. Admonitionulas meas boni consule. Vale.

G. C.

G. C. Gulielmo Clereval. S.

GRatum est, quod Gulielmo Moyro celeriter reddideris literas meas, placavi eum literis: non erit posthac molestus Dominus te incolumem diu servet. Valeto.

G. C. Renoberto Raclete. S.

ET ingenium tuum, & erga me studium, libenter agnovi, Raclete clarissime, animum mutuum tibi polliceor. Tantum licuit in præsencia, adhuc a diuturno morbo languidulo: & pluribus erat scribendum. Dominus te tuaque bene prosperet. Vale.

G. C. Johanni Frellonio. S.

HISCE nundinis expecto literas tuas, mi Frelloni, quæ nunciant te cum tuis omnibus recte valere. Salvere te jubent Stephanus Turnon, & Georgius Latomus. Bene vale, vir amicissime.

E

G. C.

G. C. *Petro Putoda. S.*

HOC velim scias, naturam non plus ingenui filio tuo largitam esse, quam tibi: & fere inanem esse doctrinam, natura non suffragante. Vale.

G. C. *Antonio Lullo. S.*

EGO omnino a Rotario me subduxi: & amicitia quæ mihi fuit cum illo, versa est in apertam similitudinem: quam ego malo, quam fucatam amicitiam. Ille enim, ut de inimico quod verum est fatear, vir est plane rusticus, ingratus, perfrectæ frontis, & nullius frugis. Vale.

*Johannes Just. Cretensis. Amico studia detrectanti,
& scire cupienti.*

SCIRE cupis: ea vero per quæ ad scientiam pervenitur, facere negligis. Multi sunt in eadem sententia. Etenim nemo est quin vellet multa didicisse, quum haud ita multos invenias,

qui velint discere. Quid ita & nempe quia suavius est uvam de vite ungua decerpere, mustum de lactu gustare, quam vineta fodere, aut acare. Sed nihil magnum sine labore Dii dedere mortalibus. Et virtutis planta sudore est riganda: cujus quidem radices cum sint amaræ, fructus dulcissimi esse perhibentur. Vale.

J. J. Adolescentem ad virtutem hortatur.

JAM quando decurso spatio pueritiæ, ad bivium literæ y, quam dicunt Pythagoræ, pervenisti: videndum tibi etiam atque etiam est, quorsum deflectas. Angusta quidem & ardua est via quæ ducit ad honores, & pauci eam ingrediuntur: porro quæ ad nequitiam vergit & vitæ dedecus, latissima est, sed tandem præceps fertur: facilis enim descensus Averni. Vale.

J. J. Eidem. S.

TIBI nunc primum iter virtutis ingredienti, tria potissimum obstacula sunt amolenda: gula libido, somnolentia. Quod vir omni laude superior Hermolaus Barbarus, miri-

fice uno comprehendit versiculo, *Venter, pluma, Venus, laudem fugienda sequenti.*

J. J. Juveni Temerario. S.

QUOD tantum facinus aggredi paras, maturaque viribus tuis audes, Phaethontis casum facito ut memineris, qui sanum patris consilium negligens, infelici lapsu, magna cum sua multorumque calamitate docuit, quam princeps audaxque consilium sit pertimescendum. Vale.

J. J. Adulatori. S.

Praesenti blandiris, absenti detrahis. Dextra lapidem geris, panem ostentas altera. At tu malus es, aut me fatuum existimas. Verum illud tibi persuade, te jam nemini posse impondere, quia omnibus notus es. Me quidem certe si fallis, non fallis; si non fallis, fallis. Aenigma, dices, nempe Sphingi. Vale, ut mereris.

J. J.

J. J. Amico, ne præbeat aures assentatoribus.

SI tam bonus ac sapiens esses, quam haberi cupis, minus famæ studeres quam conscientie. Nunc dum adulatoribus delectaris, id agis, ut & ipsi per te nequiores fiant : & tu per eos deterior ac stultior : aut igitur te ipsum consule, aut vale.

J. J. Amico, ne fidat palponibus.

Assentatoribus delectaris, eosque ad te admittis, recta vero suadentes averfari ac refugis. Istud perinde est, ac si quis philtrea, aut venena propinantem amplexetur : antidotum vero, aut medicinam adhibentem, explodat atque averfetur. Vale.

J. J. Amico sanum consilium petenti. S.

VIN' tu & sapiens & bonus, & haberi & esse ? Non quod passim fieri vides, sed quod fieri decet, id facias : neque vulgi opinionem tu sequere, citra delectum, sed quod ratio

præscribit, quod jus fasque exigit, id demum facito : & vir sapiens ac bonus eris. Vale.

J. J. Eadem serius consilium querenti.

NAVIM conscensurus, debueras de navigando expertos navigationis consulere : nunc te, oblata puppi, ad terram respectantem consilium ea de re quærere, serum est atque importunum. Re integra locus est consilio : consummata, poenitentia. Vale.

J. J. Amico de ducenda uxore. S.

DE ducenda uxore mature consulis. Recte tu quidem istud, ut omnia ; est enim in eo diu deliberandum, quod semel factum, insectum fieri non potest. Cæterum ducenda sit uxor tibi nec ne, id potius erit consilii tui, quam vel mei, vel alterius cuiusquam ; & in ea deligenda, oculis in pro auribus, Auribus autem pro oculis utere. Vale.

J. J. Marito in uxorem asperiori. S.

QUID ego de te audio? An tu propterea duxisti uxorem, ut ipsi carnificinam; tibi supplicium parares? utrique vero crucem figeres? An tu putas, quod vocibus intonas, quod fren-des dentibus, quod manu sævis, propterea illam tibi obsequentem magis, teque illi chariorem fore? Non est diuturnus officii custos, metus. Duæ sunt virtutes præcipuæ in conjugata: amor in virum, & pudicitia; cum his incommoda omnia ferri possunt: sine his nullum est com-modum omnia misera & infelicia. Potro amor commoda tractatione, et officiis elicitur, non ma-lefactis. Amorem sequitur cura rei familiaris, & pudicitia. Denique illud sic habeto: quod in-commodis uxoribus utimur, nostro plerumque fieri vitio, non culpa uxorum. Vale.

J. J. Marito ferendam esse uxorem.

UXOR tibi non negligenda, sed diligenda: certe ferenda est, vel sua ipsius causa, vel honesti respectu. Quod si hæc minora sunt,

quam ut ad ea velis respicere : illud certe movere te debet, nimirum respectus & reverentia regis, qui eam tibi efficacissime commendavit : nempe Dei, Regis regum, & Domini dominantium. Vale.

J. J. Adultero uxorem castiganti.

CUM tu assidue scorteris, abnoctes pergræceris, nulli Veneri parcas, nullo genere libidinis aut impuritatis abstineas : ab uxore pudicitiam requiris ? Scito, aut tibi abstinendum esse, aut illi ignoscendum : aut certe in aliquam calamitatem vel alteri vestrum, vel, quod proclivius est, utrique postremo incidendum. Vale.

J. J. Superbo potenti.

PUTAS, quia te homines timent, te aliis esse præstabiliorem ? longe falleris. Ita enim & feræ, & cacodæmones, te multo essent præstantiores. Itaque tibi tanquam ex Apollinis tripode illud dictum puta : carum esse civem, bene de Republica mereri, laudari, coli, diligere gloriosum est : metui vero, & in odio esse, infirmum,

infirmum, detestabile, imbecillum, caducum.

Vale.

J. J. Superbo ignobili, & obscuro.

VIDE O te superbio rem factum nulla alia re magis, quam incogitantia. Nam si in te ipsum descenderes, & quis, & undenam esses considerares: haud aliter cristas demitteres, quam gallus devictus. Hoc igitur fac, & vives. Vale.

J. J. Nobili insolenti.

PUTAS, ob divitias & nobilitatem tibi omnia licere. At ego illud Comicum tibi etiam considerandum puto. Quam vos facillime agitis, quam estis maxime potentes, dites, fortunati, nobiles: tam maxime vos æquo animo æqua noscere oportet, si vos vultis perhiberi probos. Vale.

J. J. Prodigo profligato.

QUænam est ista tam prodigiosa luxuria? tam portentosa profusio? tam perdita largitas?

gitas? tam importuna prodigientia? Quam diu
 putas patrimonium istud tibi suffecturum? An
 credis, si libidini, si voluptati laxare frena per-
 rexeris, tibi defuturas in singula momenta occa-
 siones, quæ te ad perdita consilia vocent? lusus
 alæ, scorta, comestatione, pergræcationes, po-
 pina, sodalitates perdita: quæ te ructantem, &
 nauſcantem, ad extremam miseriam pertrahant?
 Non unius hominis patrimonium, quantumvis
 amplum, sed provincias & regna tanta me hercule
 nequitia devorare, absorbere facile ac brevi posset.
 Memento Apitii, ac Phoci: quorum uterque
 pari luxu ex amplissimis patrimoniis devoluti, ad
 ultimam calamitatem ac desperationem redacti
 sunt. Id ne tibi accidat, illud Epicteti Stoici ne
 te fugiat: *Sustine, & abstine.* Vale.

J. J. Prodigio ingrato.

Sardanapalum, ac Midam, ob diversa, imo
 contraria vitia, detestata est antiquitas; om-
 nis ætas, omnia sæcula sunt execrata: illum quod
 esset luxu perditus, ac in voluptates adeo pro-
 jectus, ut haberetur quavis muliere corruptior:
 hunc vero, quod tam sui tenax, alieni appetens,
 & ca-

& capax esset, ut suomet desiderio dicatur per-
 riisse: quippe cui obsonia ex voto in aurum
 conversa, copiaque in inopiam mutata, eum
 fame confecerint. Rides? de te fabula narratur.
 Tu enim ex istis duobus monstris conflatus esse
 diceris. Certe illud constat, te ad tua commoda
 & voluptates nulli rei parcere, nihil pensi habere:
 cæterum undique inclementor rapere, quod con-
 geras in tuum alvearium: tum nulli bono viro,
 quantumvis de te merito, ne frustum quidem
 panis impertiri: immo quod his debes, in igno-
 biles, ac perditos homines, in Gnatones, &
 Phormiones potius profundere, in pupos & pu-
 pas, quam quicquam iis dare, quo frigus a se
 duramque famem possint expellere: & postea te
 venditas pro liberali. Sic simia est homo: sic
 pica mulier. Vale.

J. J. Amico, de divite avaro.

RISTI nuper, quum vidèrem asinum opiparis
 obsoniis onustum, rubos caricasque depas-
 centem: subiitque mihi protinus amicus ille,
 nosti quem dico. Illudque mecum tacitus,
 O utinam

O, utinam sic sint, qui mihi male volunt. Interim habebant similes labra lactucas. Vale.

J. J. Avaro odioso.

Quereris, quod nemo te amet, nemo saluum velit : omnes interitum tuum cupiant, mortem expetant, exitium imprecentur. Quid hoc mirum ? Quid enim aliud facit avarus dives, dum vivit, nisi hoc unum : ut omnes illum mortuum malint, quam vivum ? hoc certe habes commune cum sue : cujus usus nullus est, nisi extincti. Ad eliciendum amorem una est via, ut ames. Miraris igitur.

— *Quum tu argento post omnia ponas,
Si nemo præstet quem non merearis amorem ? Vale.*

J. J. Avaro expilato.

Quiritaris, clamas, vociferaris, cœlum terræ misces, quod sis expilatus. Quid refert, habeas, nec ne, rem, cujus vel possessæ, vel amissæ, idem est usus ? Claude capsas, occlude ostia, signa loculos carbone, aut cinere opple-

tos :

tos : ac tecum reputa, ære, argento, auro ple-
nos esse : & nihil amiseris. Vale.

J. J. Detractori.

AUDIO te in existimationem meam passim
debaçchari. Si id merito meo facis, irasci
tibi non debeo : sed mihi potius, qui tibi occasi-
onem præbuerim in me invehendi. Sin animi
vitio inservis ; mihi mea satis est innocentia : te
tui mores probe ulciscuntur, qui quidem abunde
pœnarum de te mihi dabunt : quod tamen ut
cupiam, Dii prohibeant. Vale.

J. J. Seipsum nimium amanti.

QUOD teipsum amas, minime id quidem
miror. Est enim omnibus a natura indi-
tus amor suiipsius : ut videlicet quisque sese,
corpusque tueatur. At vero, quod tam tenere
te amas unum, ut reliquos omnes negligas : id
plane est te ipsum odisse. Nam qui neminem
diligat, hoc agit ut a nemine diligatur : quod
qui facit, est suimet prorsus inimicus, ac proinde
stultus. Vale, & sape.

Franciscus

Franciscus Philelfus, Danieli Veturio. S.

AGO tibi gratias immortales, quod tanta benevolentia me complecteris. Non enim sine magna quadam amoris vi me hortaris, ut in tantis pestilentiae ignibus, Venetiis esse nolim, sed vel Patavium concedam, vel alio ubi tutius vitae meae consultum sit. Si dixero me esse omnino expertem metus, plane mentiar: metuo enim sed non tam mihi, quam cum infanti filio, uxoriue adolescentulae, tum reliquae etiam familiae, quae minus fortasse sibi cavere norit. Nec satis scio, quid faciam; hanc morbi immanitatem audio incrudescere. Quare aut nusquam est movendus pes, aut fugiendum longius, ubi pacatior sit aëris clementia. Consilium tamen tuum non possum non probare. Vale: ex Venetiis.

F. P. Victorino Feltrensi. S.

EGO te virum, non solum mei amantissimum, sed & prudentem & bonum jampridem esse cognovi. Admonitionem tuam non possum

possum non probare. Sed qui mare ingressus sit,
non habet ventos in manu. Adversus contrarios
etiam flatus tantisper nitendum est, dum vel
fortuna vel deus aliquis portum obtulerit, si mi-
nus optatum, saltem tutum. Sententiam meam
tenes. Vale.

F. P. Francisco Ferreto. S.

Literis tuis sum mirifice delectatus. Video
enim nostram Constantinopolitanam illam
consuetudinem tibi mente non excidisse. Quod
autem hortaris, si quando ad Tolentinas redie-
ro, Ancone ut iter faciam; tibi bona fide polli-
ceor, non antea me ad Tholentinas rediturum,
quam & Ancona, & te videro. Sed quod ad
tempus id sit futurum, nondum satis scio.
Vale.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

Quoniam natalis christianus jam propemo-
dum pulsat fores, facies mihi rem gra-
tissimam, si quas arcas antequam ego forem ex
Constantinopoli soluturus, per illius temporis
naves

naves ad te misi, mihi reddi curaveris. Nam non solum libris nonnullis mihi opus est, qui arcis servantur; sed etiam vestimentis, tum meis, tum uxoris. Et, ut de me fileam, me quotidie uxor rogat, ne se diutius privem voluptate suarum vestium. Quare, nisi ad proximum natalem huic morem gesserō, se ab me deludi existimabit. Nam neque te latere debet ingenium mulibre; & ego uxori ea negare non ausim, quæ vitæ cultui decorique debentur, adolescentulæ præsertim, mihiq; morigeræ. Vale.

F. P. Johanni Avrispæ. S.

QUOD mihi gratularis, de meo in Italiam reditu, lætor equidem meum tibi probatum iri consilium. Verum in hanc diem fortuna consilio non respondet. Nam quam mihi spem apud Venetos amplissimam propositam sum secutus, ea me video frustratum iri. Itaque me facti mei jam pœnitet, etsi consilium nequaquam est accusandum. Hic enim diutius mihi curandum non est, cui neque promissa servantur, & morbus pestifer, quo universa civitas est correpta, imminentem interminatur interitum. Vale.

F. P.

F. P. Gabrieli Mauro. S.

QUOD scire a me vis, quot fuerint amicorum paria, priscorum memoria maxime celebrata, ea reperio quatuor numero extitisse. Theseum & Pirithoum. Achillem & Patroclum. Orestem & Pyladen. Pytiam & Damona. Addunt etiam juniores apud Græcos Epaminondam, & Pelopidam. Vale.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

QUOD me hortaris ne properem, neque desperem, fore enim ut melius mihi Venetiis quam usquam gentium consulatur : hortaris tu quidem recte, modo non sit precio spes emenda. Quare si ita certi quicquam intra constitutum tempus allatum fuerit, ut intelligam non esse diutius mihi arandum litus, sequar consilium tuum, vel in hoc vitæ discrimine. Si aliud nihil quam verba animadvertero, faciam, ut scripsi ad te antea. Meque aut ad Bononien- ses recipiam, aut ad Florentinos. Vale.

F.

F. P.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

JOannes Corbicius, mercator Florentinus, meo nomine, te adibit, ut meos tibi des ad me libros, una cum rebus omnibus, quas deposui apud te. Quod ut facias, te etiam atque etiam rogo. Nam his diutius carere non possum. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

Admonitionem tuam libenter admitto, ac probo. Idem etiam ex aliis audivi. Si res, ut cœpit, prospere successerit, nusquam hinc movebo pedem. Sin aliter acciderit, pro tempore navigabo. Nam nescio quid monstri inter hos inter se cives latere audio. Quod ne quid pariat magnæ calamitatis, non possum non vereri. Ego autem in omnem fortunam paratus sum. Vale.

F. P.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

ANtonius Capanorensis, qui a principe Lucensi orator it ad Venetos, est mihi ab ipsa adolescentia conjunctus tanta familiaritate, ut vix mihi ejus consuetudine sit dulcius quicquam. Nam & Patavii, ante meam navigationem in Thraciam, fuimus condiscipuli : & ea est urbanitate, morumque elegantia, ut vel ipsos lapides excitare queat in amorem sui. Nam quid loquar de præstanti hominis ingenio & facundia ? quid de liberalitate, & animi gratitudine ? Dignus est profecto quem ames ; quod si feceris egregie, me non mediocri abs te beneficio affectum judicabo. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

SUNT hic omnia procellarum tempestatumque plenissima, ob hanc reipublicæ ab ecclesiastica ditione defectionem. Deus bene vertat. Bononienses ipsi de se viderint. Ego mihi atque rebus meis omnino consulere constitui ; non enim tutum est Musis inter gladios

ficasque versari. Jam civili cruore madent omnia. Nullus hic otio, nullus paci relictus est locus in tantis discordiarum seditionumque fluctibus. Itaque Florentiam petam necesse est. Nec sum oblitus consilii tui. Sed necessitati parendum est. Tu siquid melius habes, ostende. Vale.

F. P. Thomæ Sarzanensi. S.

EGO, mi Thoma dilectissime, sum Florentinæ reipublicæ jam obstrictus annuo munere. Itaque aliam nullam conditionem possum amplecti: quid enim dedecorosius, quam vel esse vel haberi levem? Nam fidem minus servare hominis est, non injusti solum, sed impii. At scio non modo Reverendissimus pater Cardinalis tuus id ab me factum iri nollet, sed nec etiam tu, qui speculum es imagoque & probitatis & gravitatis. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

QUO in statu positæ sint res meæ, non est difficile judicatu. Universa hæc civi-

tas factionibus tumet. Nec diu abesse potest, quin pariat maxime quippiam mali: præterea nosti quam mihi adversi sunt. Ubique gentium malim esse, quam Florentiæ. Vale.

F. P. Francisco Barbaro. S.

NOSTI jampridem, quanta mecum familiaritate, atque benevolentia junctus est Antonius Capanorensis. Qui quanquam sua probitate & innocentia, tibi debeat esse carissimus: tamen, ut mea etiam causa, aliquid cumuli accedat ad pristinam tuam in eum benignitatem, te etiam, atque etiam, rogo. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

MIHI Polluce meo vehementer est opus. Itaque rogo te, ut eum ad me ire quamprimum cures. Nam illum tibi tantisper usui dedi, donec abs te repeterem. Quare fac ne secundum, hac de re, ad te scribam. Vale.

F. P. Ambrosio Monacho. S.

L Iteræ mihi tuæ semper gratissimæ fuerint: & in præsentia, quam antea longe gratiores. Indicant enim dilucide, ab quibus mihi cavendum sit. Verum utar equidem more meo, ut & nemini noceam, & laceffitus injuria, me virum esse meminerim. Vale.

F. P. Cicio Romano, Apostolico Secretario. S.

QUAM mihi spem jampridem in urbe Roma coram recepisti, ut eam mihi perducas ad finem, te etiam atque etiam rogo. Nunquam, mihi crede, intermoriatur apud me officium tuum. Novi bonitatem animi tui: novi integritatem: benignitatem præsens expertus sum. Scio, non falles opinionem, de te, meam. Reliquum est, ut cœpta perficias. Vale.

F. P.

F. P. Francisco Barbaro. S.

Accepisse te mihi non commode esse Florentiæ, intellexi : ita est sane, ut accepisti. Idque quod recte auguraris, nulla mea culpa. Ad vos autem redire nondum mihi est integrum. Cum licebit, te faciam, meis literis, certiozem. Nam totum hunc annum, id quod permolestè fero, obstrictus sum reipublicæ Florentinæ. Occupationes meæ faciunt, ut tecum hoc tempore longior esse nequeam. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

ET recte quidem tu, mi Alberte, & permice facis, quod de me nunquam definis aliquid cogitare, & agere, quod honorificum mihi, & fructuosum sit : conditio, quam mihi proponis, nomine tuæ florentissimæ reipublicæ, talis est, ut eam non modo non improbem, sed & probem potius, & laudem. Cæterum brevi respondeo tibi. Vale.

F. P. Petro Perleoni. S.

Silentium tuum, tam diuturnum, tamque inusitatum, suspicionem mihi affert, nescio quam; Itaque si tibi bene est, ut & opto, & volo; scribe ad me quamprimum, quo tecum una gaudeam. Sin secus est, id quod minime omnium velim, scribe etiam mihi, quo tibi consilio saltem prodesse possim. Vale.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

Nescio, quo tandem jure, te adeo obfirmaris, ut contra omne, vel amicitiae, vel humanitatis jus, meos mihi libros, ac vestes non restituas. Tuæ enim justitiæ fuerat, qui te Justinianum cognomines: ut quæ apud te deposueram, tuæque fidei commendaram, mihi, pro tua fide, tuæque innocentia restitueres. Quare te & hortor, & moneo, ne me diutius, vanâ spe ludas: ne injuria me afficias, ne me veteris amicitiae nostræ oblivisci cogas. Vale.

F. P. Ambrosio Monacho. S. D.

PAUCIS respondebo tuæ prolixiori epistolæ. Ego amicitiam Cosmi Medicis nolo, inimicitiam contemno. Nam & infensi animi simulata benevolentia nihil est perniciosius, & ego ita prudentiæ armis munivi me, ut nullas insidias pertimescam. Vale.

F. P. Raphaeli Tuscharario. S.

TUAM in me singularem benevolentiam magni facio. Quod autem hortaris, propediem ad vos eam, veniam enim non mediocriter ab omnibus expectatus. Hortaris tu quidem, aut aiunt, equum Lydum in campum. Quare & si Senenses decessioni meæ molesti sunt, faciam tamen intelligas, quantum, apud me pondus tuæ amicissimæ literæ habuerint. Vale.

F. P.

F. P. Leonardo Aretino. S.

Quanquam scio meos omnes familiares, vel nulla mea commendatione tibi esse commendatissimos, non tamen omittam, quin abs te petam, atque contendam, ut si me ames, Lapum nostrum, perdoctum, & perdisertum virum, quibuscunque rebus poteris, ita tractes, ut intelligat meam apud te commendationem plurimum valuisse. Vale.

F. P. Leonardo Aretino. S.

Quicquid Saxolus Pratenfis, auditor noster, verbis tibi meis exposuerit, sic habeto, ac si coram ipse tecum loquerer. Nihil est enim dicturus tibi, quod ab me non dicendum acceperit. Vale.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

Ignosce brevitati literarum mearum. Nam repentina tabellarii abitio, non est passa, ut tecum longior fuerim. Quod autem ad rem attinet,

attinet, ut vera tibi renunciata sunt de mea, ad Philippum ducem, abitione. Non enim Senæ, sine periculo, esse possum, propter sicarios Florentinos qui, nulla mea culpa, meæ vitæ insidiantur. Verum antea quam proficiscar Mediolanum, sum Bononiæ compluseulos menses acturus. Inde ad te dabo, & crebriores, & longiores literas. Vale.

F. P. Aloysio Crotto. S.

QUOD diutius hic sum, eo serius ad vos redibo. Itaque rogo te, ut ab humanissimo nostro principe mihi facultatem abeundi exores. Nam & hic a me agitur nihil, & familia mea, me absente, non potest Bononiæ non agere incommode. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

EGO, mi Alberte, ad triduum hinc solvam, & perpulchre quidem, & perbenigne, ab hoc humanissimo principe, tum donatus, tum honoratus. Literas, tuis occlusas,

meæ

meæ dilectissimæ Chrysoloriæ, continuo reddito.
Vale.

F. P. Aloysio Crotto. S.

AD sextum Idus Octobres Ticinum huc
perveni : ut ex nostro Catone Sacco,
eloquentissimo jureconsulto, accepisti. Itaque
per tuas literas, certior fieri cupio, quid facere
me oporteat. Nam ego hinc prius pedem
non movebo, quam consilium tuum audiero.
Vale.

F. P. Joanni Antonio Brixiano. S.

VEsperi mihi redditæ sunt literæ tuæ, itaque
cras ad vos ibo. Nam ante id tempus
hinc solvere non licuit, cum mihi in hanc
diem nullus sit equus. Itaque ignosce brevī meæ
hic moræ. Vale.

F. P. Catoni Saccò Jureconsulto. S.

Hortare Chrysolorinam meam, ne miretur,
quod hic diutius, quam arbitrabar, ex-
pecto.

pecto. Nam ita est opus facto, quo nobilissimo huic principi morem geram: & id quidem, in rebus non parvis, aut contemnendis, sed & maximis, & præclaris. Itaque ut bono animo sit, domumque bene gerat, eam pro tuo prudentia, etiam, atque etiam, diligentissime adhortare. Vale.

F. P. Johanni Antonio Brixiano. S.

Renunciabis principi nostro, quæ mihi mandarat, non minore diligentia, quam fide me persecutum esse, speroque futurum, ut ad paucos dies, certi aliquid afferatur. Id cum erit, continuo ad vos ibo. Interea temporis nullum officium prætermittam. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

TU semper aliquid petis. Inservis autem raro. Quid hominis sis ignoro. Petis a me Diona Prusensem: quem equidem dabo ad te, propediem, ea lege: ut eum aliquando patiaris ad nos redire. Ibit enim codex ille, ad te, mutuo: non dono. Quam ob rem facito,
ut

ut ex commodo tuo, nihil mihi tandem incommodes. Tuscanellam nostrum opto bene valere. Vale.

F. P. Catoni Sacco Jureconsulto. S.

INstitueram hodie redire ad vos : sed jussu principis, ante diem tertium, hinc movere pedem non licet. Itaque monebis uxorem Chrysolorinam, nequid miretur, turbeturve quod minus, ad diem constitutum, istuc reverterim. Principi enim parendum est. Vale.

F. P. Petro Michaeli equiti aurato ac Jureconsulto. S.

CUM idoneus esset oblatus nuncius, cui meas ad te literas darem, visus es admonendus, id quod fortassis haud ignoras : te apud hunc humanissimum principem nostrum valere auctoritate plurimum. Itaque tibi opera danda est, ut bene promerearis. Quod si feceris, permagnum es fructum consecuturus. Reliqua tu coram ex hoc isto nuncio cognosces. Non enim omnia committenda sunt literis. Vale.

F. P.

F. P. Aloysio Crotto ducali Secretario Senatorique.
S.

Opportune mihi redditæ sunt exoptatissimæ literæ tuæ. Nam hic diutius esse, non poteram non moleste ferre. Non enim te latet, quo fuerim consilio ex urbe Sena primum, deinde ex Bononia, a nobilissimo principe, accersitus. Veniam autem, cum universa familia, omnique suppellectili, Mediolanum, intra quadriduum; misi enim istuc, qui ædes mihi conduceret. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

UT scias, quem in locum missurus posthac sis tuas literas, ego nudiustertius concessi Mediolanum, cum universa familia, rebusque meis omnibus. Estque adventus meus, cum ab hoc præstantissimo principe, tum universa republica exceptus perjucunde: adeo, ut unus Philelfus omnibus sit in honore. Mirabile dictu est, quam sum honoratus ab omnibus. Bene cœpta secundet deus. Quod sit fiet, nemo
me

me uno, neque fortunatior, neque beator.
Vale.

F. P. Antonio Panbormitæ. S.

JAM ditior factus es, id quod conjectura
assequor: quod te superbiæ obnoxium facias.
Nam dum nihil respondes homini amicissimo,
tot a me literis invitatus, quid aliud esse rear
in ea, quam superbiam? At ne illud te lateat,
velim, in quo plus est fortunæ, in eo minus
esse virtutis. Quare tibi cavendum est, ne
dum pecuniis diligentius invigilas, negligentio-
rem te præstes circa ingenii probitatisque præ-
stantiam. Vale.

F. P. Georgio Carreño, Jureconsulto. S.

NON possum te non ingratitude accusare,
quod rebus meis tamdiu, pro voluntate,
usas, & liberalitatis meæ obliviscaris, & officii
tui. Facis profecto inhumane, ac mihi jam sto-
machum movere incipis. Non enim puto, aut
in legibus invenisse te, aut in alio quopiam jure,
id uni licere tibi, quod nemini bono licet. Præsta

te

te oro, & bonum tandem, & gratum virum.
Vale.

F. P. Antonio Pessinae. S.

CUM eram absens, eram apud te semper. Me diligebas, me prædicabas, me colēbas, me omnibus amicitiae, & familiaritatis officiis prosequere. Nunc autem presens, neque video te usquam, nec audio. Nam, quod omnibus fere in rebus accidit, nostri praesentia tuam de nobis opinionem minuit? Nam quidem, per immortalem Deum, quid ita obmutueris, ut nec audias, nec loquere? quid de tua taciturnitate suspicer, nescio. Nam si tuae occupationes te mihi visendum prohibent, at literis saltem quippiam obstreperes. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

NON te præterit, quanta mihi cum Rhomæo Pepulo, viro nobili & prudentissimo, jurisconsulto, & familiaritas est, & inveterata benevolentia: hunc velim, nomine meo, adeas, & quæ proximis literis, ad te scripsi, ei diligen-

G

ter

ter coram exponas, addasque, quantum pro tua prudentia conducturum ad rem, censueris. Vale,

F. P. Alberto Zancario. S.

QUOD pluribus hortaris, libenter agerem, si liceret. Sed nihil apud me licet, quod honestati adversetur. Plurima sunt & maxima hujus in me principis beneficia. Itaque nunquam patiar me ingratitudinis accusari. Præterea non est constantis & gravis viri, quotidie mutare sedes. Vale.

F. P. Francisco Barbaro. S.

Humanissimam excusationem, qua in proxima es usus epistola, non invitus admisi. Novi enim occupationes tuas, & privatas, & publicas. Sed sum miratus, quod de libris nostris, ne unum quidem fecisti verbum. Itaque rogo te, ut ad ea, quæ modo scripsi tibi, diligenter respondeas. Vale.

F. P.

F. P. Francisco Barbaro. S.

Adhortationem tuam, non invitus, audiui ;
quippe qui norim, eam proficisci a bene-
volentissimo in me animo. Itaque habeo tibi
gratias. Verum illud quoque animo velim,
tecum volutes, non esse in ejus protestate, qui
naviget Euxinum, ire saepe quo velit, sed qua
venti traxerint. Vale.

F. P. Leonardo Justiniano. S.

Si possem tuo uti consilio, nihil omnium
malletm. Sed, quod te non latet, temporis
habenda est ratio: quod qui minus facit, is
certe prudens esse non potest. Cætera tecum is
commentabitur, qui tibi literas reddidit: nam
quicquid exposuerit, id ab me totum profectum
existimato. Vale.

F. P. Catoni Sacco, Jureconsulto. S.

PUTO Marium filium diem prope, apud
te, fore. Nam eum expecto quotidie.

Debet enim solvisse ex Thracia, estque remigaturus per Palum. Cum isthuc appulerit, aut ipse tu ei consule de equo, aut me facito quamprimum certiolem, quo equum jubeam advolare ad vos. Vale.

F. P. Joanni Tuscanellæ. S.

NON esse te oblitum, & doctoris, & hominis amicissimi, gaudeo majorem in modum, tibi que habeo gratias, quod hominis gratissimi officium præ te fers. Quod cupis certior fieri, quo in statu sint res meæ: versor equidem, apud hunc meum humanissimum principem, atque optimum, & honorifice, & in maxima animi quiete: unum mihi modo molestum est, quod Etrusco potius delectatur sermone, quam literario. Itaque necesse est ea scribam, quæ jubet; cætera mihi belle sunt omnia. Vale.

F. P. Saxolo Prætenfi. S.

POLLUCEM, quem petis, libentissime ad te darem, si penes me foret. Sed hospitatur jampridem apud Harpiam: hoc est, apud Joannem

nem nostrum Aurispam, qui ea conditione libros accipit mutuo, ut restituat nunquam. Dabo tamen ad eum literas, curaboque vel humanitate, vel jurgio, ut Pollux redeat domum, quem deinde continuo tibi mittam. Vale.

F. P. Bernio Salæ Jureconsulto. S.

QUID egerim in causa amici tui, ex eodem ipse debes jam coram accepisse. Nam est a me nihil sane prætermisum, quod ad ejus, vel rem, vel dignitatem, pertinere sim arbitratus. Et, ut mea fert opinio, longe plus est, apud hunc meam clementissimum principem mea opera consecutus, quam vel optare fuisset, ausus. Tu siquid est aliud, quod a me, tua causa fieri velis, id si scripseris, non scripseris frustra. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

ET ipse bene habeo, & te, ex literis tuis, bene valere audio. Itaque utrique nostrum; & gratulandum juxta, & lætandum est. Id quod, ut quam diutissime fieri liceat, vehementer opto. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

DElidérare te literas meas, æquo animo, facileque, patior; quippe qui existimem, abs te, amari me plurimum. Miror tamen, quod serius adeo mihi scribas. Causam rejicis, scio, in occupationes tuas. At debes me quoque arbitrari minime esse otiosum. Itaque officium meum aut tibi non est accusandum, aut tuum tibi minime probandum. Vale.

F. P. Bornio Sala Jureconsulto. S.

PErjucundæ fuerunt mihi literæ tuæ, vel perbreves; fuissentque longe jucundiores, si Atticum te, quam Laconicum, maluisses. Cæterum ne sis me quoque brevitate ipsa, superior. Vale.

F. P. Guarnerio Castellioni, ducali Senatori, ac Jureconsulto. S.

QUOD & proximo anno, ac item superiore, mihi pollicitus es, tuæ fuerit humani-

tatis

tatis præstare denique. Scis enim me nihil petiisse, nunc autem postulo, ut quod ultro te facturam obtuleras, effectum reddas. Quod si præstiteris, habebō tibi gratiam non mediocrem. Vale.

F. P. Normanno Albizio. S.

TU me obtundis literis tuis; quare mihi irasci non debes, si minus sæpe tibi respondeo. Nam ea petis, quæ præstari non possunt. Prudentius tibi consuleris, si patris viri gravissimi sapientissimique, malueris, quam tuo, uti consilio. Nescio tibi assentari, mi Normane. Homo sum libero ingenio. Nihil simulati præ me fero. Dum tibi mavis quam patri obsequi, omnibus es ridiculo. Vale.

F. P. Rainaldo Albizio, equiti aurato. S.

PUTO jampridem te vel ab usque Florentia, cum apud vos agerem, cognovisse haud obscure, eo me esse ingenio, ut verbis pascere didicerim neminem, illosque longe minus, qui mihi jure sunt diligendi. Itaque, ne inani alaris

spe, nihil hic esse video, quod faciat in rem tuam. Rem paucis tenes. Aliunde tibi consulas, oportet. Nec velim, tibi persuadeas, me, tua causa, laborem ullum, aut fugere, aut fugisse. Sed ita res habet. Vale.

F. P. Petro Candido, Leuco Decembri. S.

INTER maxima, innumerabiliaque mala, quæ tristes invidia præ se fert, id esse boni animadverto : quod nemini magis nocet, quam sibi. Itaque tua te torqueri infania non moleste fero. Vale, & aliquanto resipisce.

F. P. Aloysio Crotto, Ducali Secretario. S.

PLacuisse plurimum, humanissimo nostro principi, epistolam illam, ad regem Hungariæ Uladislauum, vehementer gaudeo. Quod autem ejus nomine me hortaris, ad Philippum, ducem Burgundiæ, ut scribam, quamprimum effectum dabo. Vale.

F. P.

F. P. Albertho Zancario. S.

L Iteras, tuis hisce occlusas, communi amico, & eruditissimo Jureconsulto, Bornio Salæ, reddito perquam celerime: eamquæ hortare, ut sepositis paulo conviviiis, ac musicis, homini amicissimo inserviat. Vale.

F. P. Galeacio Cremenſi. S.

A Liunde, mi Galeaci, tibi consule: Nam hoc tempore, quid aliud tibi consulam, nihil habeo. Vale.

F. P. Alberto Zancario. S.

QUÆ hic gerantur, neque ausim, neque debeo scribere tibi: scis enim non decere incolam in aliena republica esse curiosum. Omnis mea consuetudo, hoc tempore, est cum libris. Itaque semotus a popularibus fluctibus, ne peream naufragio, institui tandiu, in hujusmodi portu, me continere, donec alicunde secundus aliquis ventus aspiret. Utinam mihi liceret

liceret ad vos ire. Quod quum facere prohibeor,
modice feram necessitatem. Vale.

F. P. Augustino Dato. S.

Accipies ex Galeacio isto Cremensi, qui
meas pertulit ad te literas, quæ velim
abs te curatum iri : non enim ignoras, quantum
discipuli præceptoribus debent, quos non secus
ac parentes, colere, venerarique, oporteat.
Quod quum minime ignoras, tecum longior
esse nolui. Vale.

F. P. Joanni Aurispa. S.

TE uno, mi Aurispa, nemo est in accipien-
do liberalior, in dando autem nemo rursus
avarior. Quare ne pro jure possim a quoquam
judicari, quod a me petis ad te non pibit.
Vale.

F. P. Alberto Zantario. S.

QUID tibi respondeam, haud scio ; nec
ausim asserere, siquid etiam sciam. In

Scyllo

Scylleo æstu navigamus : nisi deus aliquis opportune refluverit, ultimum naufragium patiemur. Vale.

F. P. Bornio Sala, Jureconsulto. S.

FUISTI tu in me semper & liberalis, & comis, nullumque unquam liberalitatis officium & comitatis, prætermisisti. Eundem quoque in hunc istum te fore existimo, cui meas ad te literas dedi. Est, enim, & homo perpulchre doctus ac disertus, & vir præditus elegantissimis moribus. Quapropter officii tui fuerit id præstare, ne quam spem, ab me, habet de te receptam, eam falsam extitisse intelligat. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

QUID superbiæ me accusas, quod tibi respondeam nihil? Quasi ea sint tempora, ut cuique liceat loqui quod sentit? Itaque malo abs te superbiæ accusari, quam stultitiæ. Non sum enim usque adeo obtusioribus sensibus, ut quid me deceat aut dedeceat, non intelligam.

Te igitur rogo, quo animo feras silentium meum; nam cum licuerit, te obtundam prolixitate orationis. Vale.

F. P. Joancio Manetto. S.

TE semper omnibus in rebus expertus sum amicissimum: si quā unquam in re tua mihi opera opus fuit, nunc est maxime. Galeacius Chremensis tibi coram exponet, quid abs te velim. Quem nolis frustra ad te missum, tam peto abs te vehementer, ut vehementius petere nihil possim. Vale.

*F. P. Blasio Axeretensi, Mediolanensem Prætori.
S.*

Venirem ad te quotidie, nisi me id facere prohiberet gladiatorum metus, quibus assidue video urbem universam coruscari. Nam in armorum fragore, ut scis, verba legum exaudiri non solent. Itaque patere, obsecro, me tantisper habere salutis meæ rationem, donec alicunde latior dies illuxerit. Vale.

F. P.

F. P. Blasio Axeretenſi, Mediolanenſium Pratori.
S.

Verſari video arma undique. Quid tantus tumultus ſibi velit, nondum ſatis intelligo. Tu ſi quid habes, quod me ſcire oporteat, fac ut quamprimum intelligam. Nam animus præſagit nescio quid. Deus bene vertat. Ego me interea domi contineo. Vale.

F. P. Franciſco Barbaro. S.

Vellem, eam mihi fortunam Deus optimus maximus tribuiſſet, ut & mihi poſſem, & amicis ſemper gratificari. Non enim libros meos abs te peterem. Sed quoniam illis carere non poſſum, rogo ut reſtituere jam incipias. Vale.

F. P. Blasio Axeretenſi, Equiti Aurato. S.

QUID tandiu ruri tenearis, ignoro ; præſertim cum neque hinc ruri, neque uva, neque pomorum quicquam offenditur. Sed
caſtanæ

castaneæ te fortasse delectant, quæ quoniam spiritus sunt plenissimæ, ne lateri tibi noceant cave; nam si iis utaris familiarius, ventris crepitum nunquam vites. Ego plantas ficulnas indies expecto. Vale.

F. P. Petro Thomasio, Philosopho, ac Medico. S.

DESIDERAVI jamdiu literas tuas, rursusque desidero. Itaque si me amas, id quod est mihi clarius luce, noli committere, ut te vel negligentiae nomine, vel oblivionis crimine accussem. Vale.

F. P. Baptiste Sacchiæ, Barocio. S.

ITA velim officio tuo uti, ut id mihi commodo sit, non incommodo. Quare, ne mihi longius verba des, huic nuncio, & epistolarum codicem, & Aristotelis particulam, ad me dato. Vale.

F. P. Sphortiae Secundò. S.

PE T O abs te majorem in modum, ut quod & mihi coram recepisti, & ex proximis meis literis audire potuisti, id apud patrem tuum præstantissimum, & munificentissimum principem, quamprimum, & quam optime, conficias. Hac mihi re, neque gratius quicquam, neque magis necessarium præstare potes. Vale.

F. P. Fazino Forobronunciano. S.

SI commode fieri abs te potest, huc hodie venias, peto. Sum enim tecum quædam commentaturus. Quare velim ne differas. Neque committas, ut te potius excusandum cunctationis, quam laudandum properationis ostendas. Vale.

F. P. Joanni Aurispa. S.

POLLUCEM meum videre cupio. Nam ejus mihi præsentia vehementer est opus. Quare ne istum patiaris apud te diutius hospitari, majorem in modum, abs te peto. Vale.

F. P.

F. P. Jacobo Camerinati. S.

ILLIS M. Tullii Ciceronis orationibus, quas a me commodato accepisti, ut jam cupio. Itaque eas velim propediem ad me des. Nam jamdiu tuo hospitio usæ sunt. Quare facito domum repetant. Vereor enim ne dominum sint oblitæ. Quod si tardarint, extrude. Vale.

F. P. Petro Thomasio, Medico. S. D.

JAM quantum ad te scripseram, posteaquam nullæ mihi redditæ sunt literæ tuæ. Postea vero nihil accidit, quod tua interesse arbitrarer, præter incredibile desiderium meum visendi tui, quod indies, magis, magisque augefcit. Hoc autem me levare tui est officii. Vale.

*F. P. Scevæ Corti, Jurisconsulto, & Equiti Auro-
rato. S.*

AMbrosius gentilis Derthonensis, necessarius tuus, ut ipse ait, multis mihi in rebus molestus est : hunc igitur velim moneas, ne sit adversus

adversus me importunior. Nam mihi jam bilem movet. Vale.

F. P. Nicolao Varoni. S.

JAM diu nihil de te audio; itaque non possum non timere, ne quid tibi, quod nolum, acciderit. Quare, si me amas, leva me hac omni sollicitudine. Hoc mihi vix facere gratius, hoc tempore, quicquam potes. Vale.

F. P. Joanni Aurispæ. S.

AEque mihi amicus est, qui tibi meas reddidit literas, atque tibi, qui eas scripsit: itaque hunc etiam, mea causa, in amicitiam vole admittas, & quibus erit opus, studiis omnibus prosequaris. Vale.

F. P. Nicolao Arcimboldo. S.

Quarto idus Novembres ad Calvisianum veni in castra Sphortiana: ubi sum perhumaniter & honorifice, exceptus a principe. Nec dubito me omnia, ex sententia nostra, confecturum.

H

fecturum.

fecturum. Id factum cum fuerit, te reddam
quamprimum certiolem. Vale.

F. P. Senico Davalo, Equiti Aurato. S.

QUID in causa fuerit, ut tamdiu distulerim
adventum meum, accipies ex Joanne An-
tonio Gorthalano, viro nobili ac tui nominis
amantissimo. Spero tamen fore, ut ante veris
exitum te videam. Tu me interea temporis
ama, ut soles, & Alphonso regi quam diligen-
tissime commenda. Vale.

F. P. Alexandro Sphortice. S.

PERhumaniter mihi nudiusnonus, perbenig-
neque respondisti. Itaque tibi non possum
ingentes gratias non habere. Dicis tu autem &
facis omnia, pro magnitudine animi tui nobilita-
teque naturæ. Reliquum est, ut quod tua illa
gravi suavissimaque epistola mihi, tam liberaliter,
recepisti ad quadriduum usque te facturum: id
olim effectum reddas, nam hoc mihi præstare
gratius hoc tempore, nihil potes. Vale.

F. P.

F. P. Nicolao Arcimbolde, Jureconsulto, atque Senatori ducali. S. P. D.

HASCE ad te literas dedi, ex Tolentino, unde post octiduum arripiam ad vos iter, tum equestris insignibus, & poetica laurea ornatus, tum secretarius apostolicus. Equuleus tuus, si tanta esset corporis magnitudine, quantæ animi, ne bucefalo equidem cederet. Mirum est, quam se obsequentem præstat. Vale.

F. P. Ciccho Calabro. S.

MIRORE, quod nihil ad eam responderis, quæ proximis diebus tibi, de re mea, significavi. Nondum fortassis a principe didicisti, quod cupimus. Itaque rogo te, ut tandem respondeas, meque de omni ejus sententia facias certiore. Vale.

F. P. Nicolao Varoni. S.

QUI tibi reddidit has literas, vir est, & bonus, & non indoctus, mihiq; multos

jam annos perfamiliaris : quem, ut & diligas, & commendatum habeas rogo. Vale.

F. P. Nicodemo Tranchedino. S.

Accusarem ego te profecto, vel oblivionis, vel negligentiae, nisi tuus mihi amor jampridem perspectus esset. Quo fit, ut istiusmodi omnem, de re mea, cunctationem dem occupationibus tuis : quibus quum jam magna ex parte solutus es, te rogo, ut quod mihi coram, libenterque, recepisti, non invitus efficias. Vale.

F. P. Bartholomaeo Scalae. S.

Scripsi ad te brevius, quam & ipse velles, & mihi opus esset ; non multo post, sed cum quid plus otii nactus fuero, tibi simul mihiq̃ faciam satis. De re vermia quod scire cupis, totum est in expectatione. Amicus enim ille, qui eo loci ipse profectus est, nondum rediit Mediolanum ; aiunt tamen ad triduum reditum. Cum primum reverterit omnia cognosces. Tu interim vale.

F. P.

F. P. Lodovico, Mantuae Marchioni. S.

Plures tibi pluresque, indies commendem, necesse est : quando, & intelligunt omnes me tibi esse carissimum, & apud te nihil esse antiquius beneficentia. Andronicus Trychas Spantunes, & Georgius Ducas Armenes, viri sunt, & nobiles, & Constantinopolitani, & qui apud Turcos ærumnosissimam servitutem agunt. Itaque rogo te, ut eos habeas, mea etiam causa, commendatos ; quippe qui digni sint humanitate, & munificentia tua : hoc erit, & tibi gloriæ non vulgari, & mihi admodum gratum. Vale.

F. P. Joanni Mario, Filio. S.

Accepi literas tuas, & cum his, quas Thomas Medicus ad te dederat. Erantque mihi non multo ante redditæ tres epistolæ ; una a clarissimo viro, Gulielmo Juvenale, Franciæ Cancellario, & duæ ab eodem Thoma. Rem omnem diligentissime intellexi. Reliquum est, ut audiamus, quid ad ea scripturus sit Thomas,

quæ ad postremum petebamus. Id cum primum didicero, iter faciam. Cura igitur rem quantum potes. Vale.

F. P. Petro Perleoni. S.

FACIAM quod petis, & libenter, & cito. Neque erunt ullæ tantæ meæ occupationes, quibus ab officio impediatur. Tu interea temporis bono sis animo. Vale.

F. P. Aenico Davalo. S.

DE voluntate Alphonfi regis erga me, & de studio diligentiaque tua, non conjecturis, & argumentis firmissimis solum, sed multis etiam beneficiis, jampridem certior factus sum. Itaque tibi velim indubitato persuadeas, nihil esse apud me antiquius gratitudine. Et ne longior sim tecum, quam par est, propediem, ut spero, obsequar voluntati, consilioque tuo. Vale, & majestati regiae me, quam diligentissime commenda.

F. P.

F. P. Lodovico Casellæ. S.

INtelligo indies magis id, quod certe dubitavi nunquam, me tibi esse carissimum. Itaque tibi velim omnino persuadeas, eum esse Philelsum tuum, quo de tibi possis omnia polliceri, quæ vel grati animi sunt, vel ingenui. Vale.

F. P. Petro Thomasio, Philosopho, Medicoque. S.

REM mihi fracturus es admodum gratam, imprimisque perjucundam, si literas, hisce tuis adnexas, reddi curaveris Carolo Gonzagæ, & quam celerrime, & quam diligentissime. Quod ut facias, te, majorem in modum, rogo. Præterea si quid novi habes ex Orientalibus, fac ut sciam. Vale.

F. P. Nicolao Canali, Patricio Veneto. S.

QUID abs te velim, & cujus gratia, ex iis intelliges, quæ post has literas, vel potius in his literis, scripta intelliges: feceris autem mihi rem admodum gratam, te autem non in-

H 4

dignam,

dignam, si me quamprimum feceris, de iis omnibus, certiore, quæ ad te scripsi. Quod ut facias, te etiam, atque etiam rogo. Vale.

F. P. Gabrieli Theologo. S.

FRATER Robertus, conterraneus iste tuus, si nulla provocatus injuria, vel amicum vituperat, quid faciat inimico? Agit autem, neque pro justitia, neque pro sua professione. Vale.

*F. P. Bartholomæo Ricinatenfi, regio Secretario,
atque Oratori. S.*

UTOR te semper, ut vides, familiariter. Quod eo facio libentius, quo scio hujusmodi provinciam, ut es animo perhumano, atque liberali, tibi esse non ingratam. Itaque facito, ut soles, omnia mea causa diligenter. Vale.

F. P.

F. P. Barnardo Justiniano. S.

Petrus Perleo tibi quædam, nomine meo, exponet. Quæ quidem ipsa ex animi mei sententia manant omnia. Itaque ut quæ petierit facias, magnopere abs te peto. Vale.

F. P. Lodovico Casellæ. S.

CUPIO te, pro summa nostra benevolentia, tuæ, meæque, rei diligentius studere; nam & quanti me facias, & quantum possis, perspicue novi. Quid autem vel amicitia, vel virtuti non debemus? Vale.

F. P. Nicodemo Tranchedino. S.

DE DI Petro Galeræ ad te literas, ex quibus intelligere potuisti, quid fieri abs te velim. Itaque si me amas, ut certe facis, da operam, ut ex sententia mea, mihi morem geras. Scio enim, & quantum possis, & quantum mea causa velis. Quare ne infinitæ occupationes tuæ tibi impedimento sint, quo minus

quod cupimus assequamur, tuæ prudentiæ fuerit providere. Vale.

F. P. Georgio Tiphernio. S.

QUAM ego rem tuam, apud principem, neque neglexerim, neque negligam, ex Cicchi literis ad me, poteris intelligere. Princeps ad biduum hic futurus dicitur. Bono sis animo, volo. Cognosces enim eum me in te fuisse, qui esse debeo, hoc est amantissimum & cupidissimum tui. Vale.

F. P. Nicolao Canali. S.

QUI tabellarius diebus superioribus meas literas tibi reddidit, ac item has tibi est redditurus, renunciavit mihi, idcirco te sibi nullam dedisse ad me epistolam, quoniam eam alteri nescio cui, antea commendasses. Ego autem quod scripseris nescio. Unum scio me vehementer cupere tuas literas, quippe qui nullas acceperim. Quare si meo in præsentia desiderio morem gesseris, habebo tibi non mediocrem gratiam. Vale.

F. P. Marchesio Varisino. S.

MArius ac Xenophon, filii, fecerunt me suis literis certiolem, quam secum perhumaniter & perbenigne te geras. Quod etsi mihi dubium non erat, tamen id etiam, eorum literis, audisse jucundissimum fuit. Hos ut tibi commendem opus non est: scio enim quam mea omnia tibi sunt carissima. Intelligere autem ex te cupio, num istic Mario quicquam sperandum sit. Est enim disertus, & doctus egregie. Commendo etiam tibi Griphum nostrum. Vale.

F. P. Joannino Barbato. S.

QUantum videre videor ridiculo tibi sum. Nam meos carminum libros toties repetitos, restituere mihi negligis. At ego mihi verba dari longius certe non patiar. Turpissimum enim est Franciscum Philelsum, imberbem duci, a Joannino Barbato. Itaque aut rem mihi meam restitue quamprimum, aut, ubi ita malis, tibi litem apud principem paratam esse intellige. Nam

Nam qui alios ridere nunquam consuevi, rideri abs te nolo. Vale.

F. P. Georgio Alexandrino. S.

TUUM opusculum in Virgilium, & vidi libenter, & lectitavi libentissime. Sumque tuo ingenio, atque diligentia mirifice delectatus. Quæ vero excogitata scriptaque a te sunt, non potui equidem non probare plurimum. Quam ipsam ob rem sum de te, apud præstantissimum principem, eundemque eruditissimum, Lodovicum Gonzagam, honorifice locutus. Reliqua autem ut te cupere intelligebam, curavi diligenter omnia. Vale.

F. P. Georgio Alexandrino. S.

ITA mihi grata sunt, quæ scribis, ut etiam, in summis occupationibus meis, occupatus esse tua causa, nolim. Itaque respondi tibi, quæ & ipse sentirem, & vera esse non dubitarem. Tu si quid est aliud, quod ab me fieri velis, nihil frustra ad me scripseris, es enim mihi carissimus. Cura, ut intelligam & quos iste nobilissimus

bilissimus princeps libros emerit Græcos, & quos ipse tibi compararis. Vale.

F. P. Alberto Parrhisio. S.

EXpecto, & plantas, & amygdala. Tu vero respondes omnino nihil, quod eo magis miror, quod non est disertis hominis tamdiu servare silentium, cum eo præsertim, quem habere debes carissimum. Itaque, si me amas, ut soles, si nondum prorsus excidi tibi e memoria, da operam, ut propediem lætitem tuas literas, quibus, & de te, & de rebus tuis, quamprimum certior fiam. Non possum enim non subvereri, ne quid tibi novi acciderit, quod præter tuam consuetudinem silentium alis. Vale.

F. P. Jacobo Luparo. S.

CUPIO per tuas literas intelligere, quid de illa satyrarum provincia confeceris. Nam jamdiu audio de te nihil, qui soles esse unus omnium amicorum observantissimus, & idem, non loquendi modo, sed etiam eloquendi studiosissimus. Noli igitur tuo te fraudare ingenio.

Scribe

Scribe aliquid, operamque dato, ne te accussem negligentiae, quod ut facias, rogo. Vale.

F. P. Alberto Zancaris. S.

VEL ea videre videor conjectura, quod jampridem seniles annos es ingressus. Fugis enim corporis labores, arundo enim & literarum notæ, labori tibi sunt, ut video. Nec tamen ita manu valitudinarius es, quem firmo integroque corpore esse audio, ut nihil omnino possis scribere ad amicum, præsertim & Philelsum. Quid igitur in causa est, quod tandiu nihil omnino verborum obstrepis? Cura igitur, si me, ut soles, amas, ut de te aliquid, ex te sentiam. Nam Parrhysius noster opulentior factus est, & ob eam rem superbior. Nihil enim tamdiu respondet. Vale.

F. P. Lodovico Fufcarino. S.

QUoniam vir es humanissimus, ac plane optimus, & meam erga te observantiam perspectam habes, atque in primis cognitam, scio me tibi esse carissimum. Itaque admonendus certe

certe non videris, quid sit factu opus : ea enim sapientia es, ut omnia per te, & aggrediaris, mea causa, & conficias, quæ mihi profutura animadvertas. Idque ut sedulo facias, te etiam atque etiam, rogo oroque. Vale.

F. P. Joanni Dædo. S.

SI vales, bene est : jamdiu nihil de te audio : cum de te quam sapissime, ex iis, qui istinc veniunt, quæritans, neminem reperio, qui te viderit. Erit igitur, vel officii, vel humanitatis tuæ, literarum aliquid ad me dare, quibus & de te, & de rebus tuis, certior fiam. Scire etiam cupio, reverteritne Venetias illustrissimus eques auratus, ac Jureconsultus sapientissimus, Lodo- vicus Fuscarinus. Vale cum negligentissimo Phebo nostro.

F. P. Lazaro Scarampo Episcopo Comensi. S.

QUOD minus frequentes redduntur tibi literæ meæ, puto nihil aliud esse in causa quam quod ipse etiam tu non modo quam rarissime ad me scribis, sed etiam sæpe quando- que

que ab me literis invitatus, ne respondes quidem. Num fortassis existimas, quoniam sis Episcopus, licere tibi officium contemnere? An es oblitus eum qui nihil respondeat, haud quam vacare suspicione superbiæ? Numera igitur, quot ad me epistolas dederis, & dein me negligentiae accusato. At caves tu sane, ne tela in te tua retorqueantur. Vale, pater humanissime.

F. P. Augustino Raso, Equiti Aurato, ac Juriconsulto. S.

QUA ratione tibi usu veniat, haud intelligo, ut qui pecuniarum sis admodum liberalis, præsertim siquid inde majoris in te emolumenti emanaturum speres; te adeo in scribendo similem tui præstes. Itaque hac in re non possum te non avaritiæ accusare. Quod si me facere nolis, responde quamprimum. Vale.

F. P. Joanni Petro Eutychio. S.

QUOD ad ea, quæ tot literis scripsi tibi, nihil in hanc diem responderis, non possum non mirari. Itaque rogo te, siquidem quod

quod plurimum opto, bene vales, & nondum mutus es factus, ut me quamprimum reddas certiore, de rebus iis omnibus, quas me intelligere velle nosti. Vale.

F. P. Gerardo Colli, Jureconsulto. S.

JURE es mihi negligentiae accusandus qui, neque quod peto, facias, neque respondeas. Quorum alterutrum si praestiteris, aut meae voluntati, aut officio tuo satisfeceris. Utrumque certe gratum erit, sed jucundius alterum. Vale.

F. P. Nicodemo Tranchedino. S.

UT nostram Sphortiada postliminio ad dominum reverti aliquando patiari, majorem in modum abs te peto. Nam servit penes te jam diutius, quam par est. Itaque te rogo, ut istam dones jam libertate, idque quamprimum. Est enim ea mihi vehementer opus. Vale.

F. P. Joannino Barbato. S.

PUTABAM fore, ut tandem aliquando resipiscere incipias. Sed incurabilis est morbus tuus, Barbate. Ob idque nunquam desinis malefacere. Tibi manus rapacissimæ sunt, aviditasque inaudita. Quid tibi usurpas, homo stultissime, Cornelium Tacitum nostrum? Æque istum es habiturus, ut quæ in eo disertissime sunt scripta intellecturus. Redde igitur, quod tuum non est, aut tibi suspendium para. Vale.

F. P. Francisco Aretino, Equiti Aurato, ac Jureconsulto. S.

QUAS literas tuis occlusas reperiens, ut quam diligentissime reddi cures, te majorem in modum rogo. Dantur enim a filio pietissimo, ad ingratissimum patrem. Tuus ille ordo senatorius excrevit in numerum, cujusque generis optimatum, quatuor & triginta. Vale.

F. P.

F. P. Matthiae Triviano. S.

QUOD scire vis, & Florentiæ fui, & Senæ; quibus in urbibus juxta, mirifico cum applausu, & honoratione, sum exceptus, atque Bononiæ, & Ferrariæ. Reliqua verò cum una erimus, inter nos commentabimur. Vale.

F. P. Joanni Petro Arrivabeno. S.

COMmutarisne forsitan loquendi artem in tacendi facultatem? Quid enim, per deum immortalem, tandiu, tot meis provocatus literis, nihil respondes omnino? At bene valere te, ex aliis multis, accepi. Mei autem esse memorem non ignoro. Quid igitur sibi vult tam diuturnum silentium tuum? Fac igitur intelligam aliquando causam tuæ taciturnitatis. Vale.

F. P. Alberto Parrhifio. S.

QUID causæ acciderit, ut tot a me invitatus, excitatusque literis, nihil tandiu respondeas, nulla possum conjectura assequi. Nam si dixeris nihil habere quod respondeas, vel istud nihil habere satis fuerit respondere. Cæterum adeo dormis, aut videris, ut meis nullis, non modo verbis, sed ne verberibus quidem queas excitari. Vale.

F. P. Bonoaccursio Pisano. S.

ET libri, quos plurimum desiderabam, & caseoli quatuor, quibus non mediocriter delector, redditi mihi sunt. Reliquum est, ut te quoque nobis offeras coram, quo una possimus, & gratulari, & lætari, mutuo. Vale.

F. P. Phæbo Capellæ. S.

EA mihi est tecum benevolentia, & vetus, & singularis, ut omnia abs te curatum
iri,

iri, quam diligentissime, sperem, sciamque, quæcunque mea interesse cognoris. Nec tamen præteribo, ut te etiam atque etiam, rogem, obtesterque, siquid de meo Xenophonte poteris odorari, me ut quamprimum commonefacias; ægrotat enim ille, ut accepi, ad mortem. Vale.

F. P. Mario Filio. S.

Accepi literas tuas, fili Mari, quibus lectis, haud facile dixerim, meane causa magis commotus fuerim, quod talem genuerim, an tua, quod talis sis, cum animadverto nullas meas in rem tuam, & decus totius vitæ, neque admonitiones, neque adhortationes abs te admittere. Quare cum neque paternis jussis, nec sanis ullis consiliis parere institueris, utere tandem, utere tuo vitæ instituto. Deus bene vertat. Vale.

F. P. Joanni Petro Arrivabeno. S.

SUavissima tua epistola, etsi tardior est usa ad me itinere, utpote quæ nonis Januariis solvens ex urbe Roma, vix aliquando ad kalendas Martias pervenit Mediolanum, affecit tamen animum meum ea, qua tua scripta omnia semper consueverunt, voluptate maxima. Nam in tuis legendis literis videor tecum, & esse, & colloqui. Itaque accusanda est omnis nostra intercapedo scribendi. Sed quoniam, ut spero, brevi futuri sumus propinquiores, emendanda erit nostra cunctatio. Interea vero temporis, amovenda est omnis suspicio negligentiae, id quod, & ipse egregie præstabo, & ut idem tu præ te feras, tuum fuerit providere. Vale.

F. P. Reformatoribus Bononiensis Studii. S.

REddita mihi sunt humanissimæ vestrae literæ, Patres gravissimi; quas cum diligentissime lectitassem, non potui equidem non mirifice surridere. Itaque mentem vobis sanio-
dari

dari vehementer opto, quo & vobis ipsis prudentius, & amplissimæ reipublicæ vestræ gloriosius consulatis. Vale.

F. P. Phæbo Capellæ. S.

Accipies ex Joanne Diedo, collega tuo qua in re tuo mihi opus sit officio. Quod tametsi novi te non invitum exhibiturum, tamen a te peto, ea utaris alacritate atque diligentia, qua pro iis soles, quos maxime diligis. Non enim ignoras, quantus est amor erga te meus. Vale.

F. P. Nicodemo Tranchedino, ducali Senatori. S.

CUM cæteræ virtutes e dolio erupissent, fugissentque, spem solam in ejus fundo relictam finxit antiquitas. Hanc mihi non desinis prædicare, quippe qui des quod accipis. Vereor autem, ne cunctando ea quoque, relictis hominum mendaciis, in cælum evolet. Vale.

*F. P. Lodovico Fuscarino, Equiti aurato, Jurecon-
sulto, Procuratorique Sancti Marci. S.*

NON desino quotidie aliquid ad te scribere, quo nec tu quoque mei desinas meminisse. Novi enim occupationes tuas, novi negotiorum magnitudinem, ac varietatem, quibus, & privatim, & publice te distrahi, atque obrui, consentaneum est. Quare, ne musæ quandoque domo ejiciantur, hujusmodi mihi quasi munusculis cavendum censui; cætera tu, pro tua summa prudentia, considerabis. Vale.

*F. P. Joanni Stephano Botigellæ, Episcopo Cremo-
nensi. S.*

CUM minime dubitarem, pater humanissime, literas meas tibi esse redditas, jamque tuas expectarem, brevior me in præsentia præstiti. Illud duntaxat te monendum putavi, nullum apud me beneficium tuum intermorum. Quare te rogo, ut mihi mature adsis. Id enim

enim beneficium fieri solet maximi, quod fit tempestive. Vale.

*F. P. Ciccho Calabro, Equiti aurato, & ducali
Secretario. S.*

PResbyter Antonius, qui tibi hasce reddidit literas, vir est, cum honestissimis moribus, tum bonarum artium studiosus, & siquid ad rem valet, mei quoque amantissimus. Sed cum meos omnes cupiam esse etiam tuos, peto abs te, ut quibuscunque in rebus opus fuerit, hunc habeas ita commendatum, ut intelligat meas, apud te, literas sibi non parvo fuisse usui. Vale.

F. P. Bonaccursio Pisano. S.

CUM nihil respondeas, causam præstas, ut ipse quoque taciturnior fiam, ne a quoquam possim judicari loquacior: aut igitur scribe aliquid tandem, aut causam redde tui diuturnioris silentii. Vale.

Joannis

Joannis Ravisi Textoris Nivernensis, Amico.

CRedebas, ut opinor, te tuis verbis fore mihi formidolosum, cum nuper irascereris, evomeresque quicquid in buccam veniret. Non sum qui fulgura ex vitro reformidem, cuique terrori sint fuitiles & importunæ, qualibus tunc temporis strepebas, comminationes. Convitia tua nullo me detrimento afficiunt. Si tamen solita semper loquacitate stomachum mihi moveris, faciam te tuæ stultitiæ pœnitere: secus enim, illatæ sibi injuriæ culpam præstarem: verumtamen rebus tuis, perinde ac meis, hæcenus semper consuluerim. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

NON desisto literis fere quotidianis aures tuas onerare, teque hortari, ut verbis antiquatis & inusitatis tibi interdicas. Nihilominus tamen quotiescunque scribis, tota tua oratio obsoletis adeo scatet vocabulis, ut conjectare plerumque me oporteat, quid sibi velint
tuæ

tua verba. Nescio an inusitatum ejusmodi sermonem gratum cuiquam existimes : sciveris tamen tantum mihi displicere, quantum literatis placet Cicero. Pluris multo facerem protritās & proculcatas dictiones, quam priscas illas, quæ nec tibi frugem afferunt, nec eruditis voluptatem. Proinde (si me amas) Phavorinum sequare consulentem : ut verbis utamur præsentibus, & moribus priscis vivamus. Vale.

J. R. Textoris Niuernensis, Amico.

QUI miseriam sibi fabricant, & asciam crucibus suis illidunt, si forte fortuna in discrimen aliquod impegerint, non est quod cuiquam irascantur, aut in alios quam seipsos acerbitalis suæ virus evomant. Tu, ubi satis veneri & gulæ indulxisti, virtutesque omnes, reclamantibus nequicquam amicis, a te relegasti : eo tandem miserix redactus es, ut quorsum te vertas, aut quem implores, nescias. Quis, quæso in culpa ? Nonne certatim omnes hoc ipsum prædiximus tibi futurum ? Verba nostra contemp-
tui

tui tibi fuerunt & ludibrio. Nunc si tua unius
causa infortunium feras, patienter patere. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

EO foras, quando rediturus nescio : quam
citissime tamen potero, redibo. Commendo
tibi rem domesticam. Suffragium meum
demereberis, si me absente sine tumultu omnia
& citra pulveris jactum, sese habeant : ita vivas,
ut nihil in te notatu dignum percipiant liberi
mei. Habent enim nasum ; & hæc propius
observant quæ deteriora sunt. Si cui flagitio
succumbas, reminiscantur ; nec te poterunt re-
vereri quem crimini obnoxium cognoverunt.
Quod si inculpatam tuam vitam perceperint,
non solum mandatis tuis assurgent, sed & aspec-
tum reformidabunt. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

Plerumque mihi doluit, quod conveniendi
tui nulla sese offerret opportunitas. Eram
enim nescio quæ tibi dicturus, in rem tuam
magnopere

magnopere spectantia. Paucis abhinc diebus pater audivit, te voluptatibus irretitum usque adeo, & illaqueatum, ut jam virtutes omnes aspernatus fueris, ac æstimaveris nihili. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

CRedo horam illam fuisse mihi fatalem & inauspicatam, qua primum Lutetiam veni. Antea nihil mihi deerat, habebam omnia ex animi voto. Eram indutus holoferico, bysso, & Dalmatico. Ne multis agam, eram totus sericatus. Nunc vero incidi in tantam paupertatem & penuriam rerum, ut me oporteat domesticatim victum & ostiatim emendicare, & manum ad stipem porrigere. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

Satis superque conspicio, veracissimam esse parcemiam, qua adversus fortunæ flatus non esse desperandum fertur, aut in prosperis minime superbiendum. Compluscultos enim videre est, gravibus infortuniis exagitatos, quos molli gremio

mio post paulo eadem complectitur fortuna. Contra vero, perplures non desunt, quos ab immensis opibus ad humilem pastoris conditionem compellet. Quocirca nosce teipsum, nec tantum tibi tribuas. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

QUamdiu fuisti probatis moribus, & spem bonæ indolis præ te tulisti, rebus tuis semper consului: nunc vero, quoniam ablegasti virtutem, & hominum expectationem de te sefelisti, interdico tibi domo mea. Quod minaris mihi satyras & mortem, ego has comminationes non facio pluris, quam fulgur ex vitro. Si quid in me tamdiu parturis, parias quæso. Tanti facio verba tua, quanti nugas obstetricum, & delirantium jam vetularum. Si nihil pendis quod dico, multo minoris æstimo quod facias. Vale.

J. R.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

DEmeruisti me tibi multis obsequiis: Dii faciant ut mihi liceat aliquando gratiam referre, & agnoscere beneficium. Si velis fieri certior rerum mearum; Contineo me domi, neque amplius sequor militiam; partim quod hæc professio non videatur mihi magnæ frugis, partim etiam quod præ senio jam sim emeritus & donatus rude. Quod rogas ut de fratre tuo bene merear, eumque ad viam virtutis reducam, illud factu perdifficile est: jam enim adeo occaluit in sua nequitia, ut nulla sit spes ejus revocandi. Ad hæc, aspectum meum reformidat ac refugit, quanta maxima potest opera. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

OMnes habent te suspectum ejus homicidii, quod heri perpetratum est in suburbiis, horam circiter nonam. Si res ita se habet, vitæ tuæ non parum timeo. Non solum enim vapulabis a carnifice compitatum, at (quod longe est

est deterius) trahêris ad furcam. Vide quoniam malo effugium tibi reperias. Non poteris enim deprecari mortem si quis adversum te sententiam tulerit. Præterea iudices instabunt, ut ratiocineris usque ad assem de pecunia, quam uno abhinc anno temere prodegisti. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

NON est mirum, si parentes, ignaviam tuam pertæsi, omni ope te destituerint; quoniam (ut accepi) tu quotidie pernoctas in alea: præterea insidiatrices quædam meretriculæ facultates tuas exhauriunt, & crumenam: a quibus nisi caveas, non habebis tandem unde satisfacias tuis creditoribus, & ab eorum ære te eximas. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

SÆpenumero multis periculis vitam objeci, ut ab his te redimerem quæ videbantur imminere tuo capiti. Nihilominus, si quando opus est mihi opera tua, subterfugis astute.

Uttere

Utere tuis astutiis ut voles : futurum enim spero,
ut nihil inde fructus consequare. Ad extremum
dabis poenas tuæ ingratitude : nam non est
credibile, deos hoc scelus inultum relicturos.
Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

Dolenter & ægre fero, quod non facias
frequentius tui videndi copiam, cum ex-
ploratissimum habeas meum in te amorem.
Quotusquisque amicorum tuorum prospexit re-
bus tuis vigilantius quam ego? Te oro, utere
amico tuo familiaris. Nulla in re (quam peti-
veris) repulsam passurus es. : Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

ADimam tibi metum in quo nunc es, &
explebo animum gaudio, cum quid dixero
quod a receptæ fidei hominibus intellexi. Pa-
ter tuus constituerat te exigere sua domo : exo-
ravi tamen meis precibus, ut propositum hoc im-
mutaret. Da operam, ut eum in amore tui
K contineas.

contineas. Nemo enim est mortalium, cui plura debeas, quam illi. De te (scio) bene meretur, si hominum expectationem non destituas. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

IN morte patris fingebas te plurimum dolere: verum ea sollicitudo bidui solum extitit aut tridui, fuitque ficta, & similis præficarum lacrymis: demum desisti dolere. Tu non refers par pari; jam patris oblitus es, qui tamen nihil unquam tibi deesse passus est. Dabitur tibi magno probro, si hæc ingratitude ad aures hominum pervenerit: propterea, fac ut probum decet adolescentem. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

PATER tuus graviter & iniquo animo tulit, quod audiverit nullum esse tibi frequentius votum, quam ut uxorem ducas: nec dubito, quin pessime tibi vertat, nisi enitaris qualicunque via irrepere ad demerendam ejus benevo-

benevolentiam. Sed dic per deos omnes unde-
nam tibi incessit mutandæ conditionis desiderium?
Non ignoro multas esse in tua professione
miserias, verum hæ majoribus emolumentis pen-
santur & obliterantur. Ea causa ad te scribo,
ut te a proposito divertam & absterream: certius
enim quam tu video, quantam facturus sis jactu-
ram, si ab ejus mandato vel unguem latum re-
cesseris. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

DOlui jampridem, atque indies ingravescit
animi mei ægritudo, quod universum
patrimonium vix toto vertente anno prodegeris.
Pater tuus nunquam minoris coenavit, quam
decem aureis: nunquam minoris habitavit, quam
decem millibus aureorum. Tamen ex tot tan-
tisque opibus, quas reliquit moriens, vix superest
urceus aut fictilis lagena. Sed certe, nil mi-
rum: vili enim vendidisti, quod magno emerat.
Multi, me præsentē, stultitiæ te insimularunt:
semper tibi patrocinator sum: sed noli deinceps
K 2 expectare

expectare patrociniū meum, dum te videro immutatum. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

CUM te objurgo, & impietatis infimulo, quod rarissime proficiscaris ad templum, culpam tuam excusas, causarisque te esse podagricum. Eo morbo proxime, atque tu, aut etiam æque (ut juxta mecum ipse nosti) laboro: neque tamen mihi satisfacio aut apud me con- quiescere possum, quin tertio quoque die tem- plum adeam, votivas preces Deo immolaturus, persoluturus, & oblaturus. Nemo est æquæ spernendus, quam qui pietatis obliviscitur & re- ligionis: amo te plurimum, nec hodie vivit quisquam mihi amicior ac tu. Nisi tamen per- spexero te alio ingenio atque olim fuisti, fieri vix poterit quin amicitia nostra refrigescat & minuat. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

MOnui te frequentissime, ut, relicto studio poetico, ad orationem solutam animum convertas:

convertas : nam versus tui, quotquot scribis, prodeunt invita (quod aiunt) Minerva, & musis collachrymantibus. Nihil est penitus frugis, nihil quod vel tantillum famæ tibi comparet ; quin potius facis te publicam & communem vulgi fabulam : adeo ut jam notissimus apud omnes invaluerit rumor, te esse velut asinum ad lyram. Multo prudentius ageres, si tuo te pede metireris, nihilque, non æquum viribus tuis, assumeres. Vale.

J. R. Textoris Nivernensis, Amico.

NON parum mihi displices ; nec mihi tantum, at his omnibus qui tecum aliquando versati sunt, quod sis adeo prodigus verborum, ac in tuam ipsius laudem propensus & proclivis. Ante omnia pessime audis, & magno probro tibi vertitur, quod palam te prædices bellicosum. Comminaris egregie ; verba tua nihil non Martis spirant : at, si quis te aggrederetur, fugam protinus arripere, totus animus tibi in pedes decideret. Quod qui norunt, temperare nequeunt a risu, cum audiunt has inanes de te gloriolas. Vale.

Petrus Bembus, Constantino Sylvio. S. D.

ACcepi epistolam tuam carmenque, quo patriam exornas meam, venustum sane & facetum, quod me mirifice delectavit. Res tua mihi cordi est, neque de ea cogitandi curam & studium remittam, quoad perfecero. D. O. M. tibi navigationem istam fortunet. Vale.

Q. Aurelius Symmachus, Celsino Ticiano. S. D.

Commendarem tibi Ansium, laudabilem virum, nisi in meam amicitiam te auctore venisset. Quando igitur nihil est quod illi meus sermo conciliet, beneficii loco habebo, si in eum sancti animi tui gliscat affectio. Nam ubi amoris irudimenta praeventa sunt, secundae gratiae locus est, ut augmenta poscantur. Vale.

Q. A. Symmachus Celsino Ticiano. S. D.

Amicorum desideriis operam non negamus, ad idam justa credimus quae petuntur: ut nunc mihi usu venit, qui Bassum optimis viris placitum

placitum non putavi suffragio deferendum. Salva igitur mea existimatione qui bonis credidi, meritum tibi hominis dies longior indicabit. Mihi satis est, si illi primus aditus spem tui dederit pleniorē. Vale.

Q. A. Symmachus Hesperio. S. D.

Natura rerum est, ut qui plus balbutiunt, plus loquantur: affectant enim copiam pudore defectus. Hoc exemplum me expetit, cui magna scribendi impatientia est, cum desit oratio. Duobus igitur pariter commeantibus, non putavi officio convenire, ut unis literis gemina expenderetur occasio. Erit super hoc judicatio tua, garrulusne justius dicar an sedulus. Vale.

Q. A. Symmachus Syagrio. S. D.

ME Æ literæ quoniam acceptæ sunt tibi, crebrius commeabunt. Nam ut respondeas non laboro. Siquidem videtur injurium flagitare officia quæ sponte religiosus animus pollicetur. Vale.

Q. A. Symmachus Syagrio. S. D.

Alexander vir ornatissimus, fortitus pro-
vinciam præsidialem, putat honori suo
incrementa præstari, si tuo amore potiatur,
Quare desiderii sui me ascivit interpretem, sciens
apud te tantum loci esse literis meis, ut hæc com-
mendatio maximi testimonii instar habeatur.
Vale,

[Q. A. Symmachus Flaviano. S. D.]

ITER in patriam diis auspiciis ordiemur,
quod tibi & ante compertum est. Sed religio
monuit ut diei quoque certior redderis. Cras
igitur viam nobis disce relegendam. Et quia
promissi servantissimus es, fac memineris ad pub-
licum solemne contendere. Vale,

Q. A. Symmachus Flaviano. S. D.

Considerans quid mihi amoris digneris im-
pendere, arbitror Cyriaco domestico meo
has

has literas profuturas, quibus quæso ut commoditatem ejus prompto favore respicias. Vale.

Q. A. Symmachus Juliano. S. D.

Nuntium tibi reditus mei, cum primum fida potuit occasio, exhibere non differo. Scio enim te prospera quæque de nobis velle cognoscere. Mihi quoque par cura est de salute atque actibus tuis læta & optata noscendi. Atque ideo dignaberis quoties fors dederit facultatem, officia circa nos mutuæ affectionis implere. Vale.

Q. A. Symmachus Juliano. S. D.

Tanta animi voluptate sumpsi literas tuas, quas mihi post longum detulisti silentium, ut me fateor querelæ prioris oblitum, quia memoriam præteritæ intermissionis antiquavit gratia recentis officii. Deinceps si tibi cordi sum, frequenter operam scriptionis admitte, vicissitudine remunerandus & sermonis & amoris. Vale,

Q. A.

Q. A. Symmachus Mariniano. S. D.

SEcurus ut video scribendi ad me vices negligis. Scis enim tibi istiusmodi culpam sine talione cessuram. Quoties tibi minatus sum per silentium, si a literis temperasses? Vincor tamen affectione, & delector tali mendacio, ex quo intelligere potes quam constanter te diligam, qui tam inconstanter irascor. Vale.

Q. A. Symmachus Mariniano. S. D.

DEsideratas mihi literas sero hominis mei adventus exhibuit, quæ nobis gratum admodum salutis tuæ indicium præstiterunt. Atque utinam facilitas commetuas copium daret frequentioris officii. Vale.

Q. A. Symmachus Ambrosio. S. D.

DIsaïus, clarissimus vir, qui iter professores medendi summatim jure obtinet locum, affinem suum eodem cognomine tradi patrocinio tuo

tuo meo optavit oratu. Libens amicissimi viri desiderio satisfeci, ut una via te excolem salute dicenda, & illius usui commodarem. Fac igitur, oro, ut commendatum tuearis auxilio, me sermone vicario remuneres. Vale.

2. *A. Symmachus Ambrosio. S. D.*

S Allustio amico meo multa sponte tribuisti. Nunc adjice quæ supersunt, ut ego, quoque partem beneficii adeptus existimer. Supplementa autem desiderii ejus a tabellario epistolæ suggerentur, quæ stilo prosequi supervacaneum duxi. Aptius est enim negotiis intimandis vivæ vocis indicium. Vale.

2. *A. Symmachus Ricomeri. S. D.*

AMO & suspicio virtutes tuas. Sed accidit, quod tibi etiam amicus invideam. Flaviano meo aliquandiu solus frueris. Accipe planius, quid velim dicere. Ad te migravit quidquid Romæ optimum fuit, & vobis quidem societas vestra dabit mutuum gaudium. Mihi quid solati
tii

tii erit ? quem & ille deferuit, & tu minus desiderabilis, quia unus tibi pro utroque sufficit, Vale.

2. A. Symmachus Ricomeri. S. D.

O Ptato Iguntus fidissimam obtulit mihi facultatem officii deferendi. Nam dominus & frater meus Eugenius cum mihi sui copiam præstitisset, sumendæ epistolæ beneficium rogatus adjecit, qua tibi honorificentiam salutationis exhibeo ; & obnixè deprecor, ne me diutius silentio tuo suspensum esse patiaris. Vale.

2. A. Symmachus Tymasso. S. D.

AD scribendum me relatu vicissitudinis incitasti. Ea quippe rerum natura est, ut officiorum diligentia fructu vicissitudinis incalcescat. Sume igitur salutationem, simulque indicium sospitatis meæ lætus amplectere, redditurus voto atque animo meo reciproca gaudia similium de tuis actibus nunciorum. Vale.

2. A.

Q. A. Symmachus ad Promotum. S. D.

HÆrentem me literis impulisti, ut amicitiam, quam dudum tacitus optabam, nunc provocatus excolerem. Amplector futuræ inter nos familiaritatis auspicem voluntatem. Et quamvis præventus voto tuo ; enitar, ut potero, ne vincar officiis. Has enim mihi partes video reservatas, ut religio, quæ te hortante sumpsit exordium, me annitente sumat augmentum. Vale.

Q. A. Symmachus ad Promotum. S. D.

BEARI me multis bonis judico, quoties sermonis tui honorificentia & splendore delector. Idque ut merear, etiam ipse non desero diligentiam frequentis officii. Stet igitur inter nos ut animorum fida sinceritas, ita hujus muneris amica certatio. Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus ad Rufinum. S. D.

SEquor te literis, quia mente & affectione non desero. Nec videor mihi cito hæc arripere solatia, cum adhuc apud nos recens jucunditas tua vigeat. Sentio enim honorum separationem statim diuturnam videri. Quod si, ut præsumo, etiam tuus animus expertus est, fac noverim festinata scriptorum vice, te quoque hoc intervallum dierum longum putare, Vale.

Q. A. Symmachus ad Stiliconem. S. D.

DIU filuisse me fateor, ut mihi fiduciam scribendi tuus sermo præstaret. Sed cum perspicerem necdum me ullo invitamento officii provocari, prior in verba salutationis erupi, plurimum rogans ut exempli istius imitator esse digneris. Vale.

Q. A.

2. *A. Symmachus ad Stiliconem. S. D.*

AD patriam rediisse me nuntio, necdum compotem sanitatis. Sed si tuus adventus adriferit, spero in gratiam mecum bonam valetudinem mox esse redituram. Vale.

2. *A. Symmachus ad Minervium. S. D.*

GAudentius, amicus meus, in gremium patrocinii tui confugit, vir omnibus in rebus amari dignus. Genus ejus senatorium est, mens & modestia origine sua ac stirpe nobilior. Si fuco gratiæ infectum testimonium meum non putas, suscipe diligendum. Longa obsequiorum ejus inspectio faciet, ut me judices minora dixisse. Vale.

2. *A. Symmachus ad Eusignium. S. D.*

FACIO quod suadet humanitas, ut amicitiae tuæ viros bonæ frugis adjungam. Horum unus est Felix, honorabilis gradu, atque

que exercitatione militiæ. Cui si quid amoris impenderis, ad meam gratiam pertinebit. Vale.

2. *A. Symmachus ad Hierophantem. S. D.*

SCriptum mihi tuum Probatius nuper exhibit, atque ex eo mihi plurimum gratulationis accessit, quod tibi pro voto omnia superesse cognovi. Id ut sæpe facias, monere non debeo, quum spontanea officia stimulo exhortationis non oporteat incitari. Vale.

2. *A. Symmachus Magnillo. S. D.*

NUmidæ familiaris nostri adventus hæud mediocriter mihi gaudio fuit. Hanc lætitiā tuus sermo germinavit. Duobus igitur a te muneribus affectus, amicum tibi cum literaria salutatione restituo. Vale.

2. *A. Symmachus ad Magnillum. S. D.*

AMicum meum ad Brutios revertentem, literis credidi prosequendum, ut tibi salutationis

tationis munus exsolverem, & illi commendationis aliquid exhiberem. Quæso igitur tē, ut & meis literis vicissitudo reddatur, & illi defensio plena proveniat. Vale.

Q. A. Symmachus Neoterio. S. D.

PLACUISSIMO judicio tuo amicum meum Drinnacium satis gaudeo. Nam mihi quoque plurimum honoris accedit, quoties sententia nostra concordat. Fruetur igitur uberrimo innocentiae suae fructu, mihi honestis carus officiis, tibi justis negotiis approbatus. Vale.

Q. A. Symmachus Felici. S. D.

BE NE cognitis ac probatis commendatio prompta debetur, ut ad notitiam bonorum sub honesta adstipulatione perveniant. Theodulus sinceræ probitatis adolescens, multorum gratia viget, quibus placere laudabile est. Sed fortunæ difficultatem quæ cursum vitæ ejus exasperat, adminiculo tuo sperat posse removeri. Quæso igitur votis ejus benignus arrideas, ne aut

L

meum

meum testimonium pro nihilo habitum judicetur,
aut spebus illius exitus inanis illudat. Vale.

Q. A. Symmachus ad Felicem. S. D.

AMOR quidem tuus suavit ut scriberem,
prætereuntis festinatio, ut pauca dictarem.
Quare salutatione contentus (quæ etsi non implet
officium, tamen contestatur affectum) redde in-
vicem quæ legamus; & si necesse est, æmulare
brevitatem. Nam cum sum nitidissimi tui sermo-
nis cupidus, conscientia tamen hujus tam angustæ
paginæ non audeo a te verborum copiam postu-
lare. Vale.

Q. A. Symmachus Paterno. S. D.

Religio postulavit ut scriberem, præsertim
quum hortaretur familiaris occasio. Nam
homo tuus tabellarium se mihi obtulit, cui nihil
literarium dare, summam piaculi esse perspexi.
Valere igitur te opto, me nuncio; & vicissim
peto, ut nos hospitatis tuæ iudiciis munereris.
Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus Licinio. S. D.

Longum files. Sed ego talis exempli imitator esse non debeo. Quare in officia primus erupi, teque religiosa admonitione convenio; ut literarum munus quod sponte amicitiae nostrae deferre debueras, saltem provocatus exsolvas. Vale.

Q. A. Symmachus ad Helpidium. S. D.

CUM saepe occasionebus ad scribendum utar incognitis, committi in amicitiam puto, si domesticis videar abstinere. Libens igitur Aërio, honestissimo viro, cultori tuo, nunciam sospitatis meae paginam dedi, cui honorificentiam salutationis adjungo: quae sola, & cum dicitur, & cum vicissim refertur, munia familiaris explet officii. Vale.

Q. A. Symmachus Helpidio. S. D.

NUllum tempus esse patior a meo officio feriatum. Merito properanti ita tabellario cursim debita verba commisi, quibus quaeso ut referendæ vicissitudinis curam capestas : licet malim jam reditu tuo, quam scriptorum honore lætari. Vale.

Q. A. Symmachus Helpidio. S. D.

ET rebus & literis partes religionis exsequeris. Nam & hominibus meis admiracula favoris impendis, & me sermonis tui honore participas. Ago igitur atque habeo gratias, daturus operam, ne officiis nostris vicissitudo unquam dissimilis judicetur. Vale.

Q. A. Symmachus Nichomachi Filiis. S. D.

PAstori nostro a Campania reverenti, largiora de domesticis rebus mandata, quam scripta commisimus. Plura igitur auribus, quam lectione

lectione noſcetis. Horum pleraque ad ſtatum pertinent patriæ, quam defectu alimentorum graviter laborantem periculolum eſt inhabitare, impium & crudele deſerere. Vale.

2. A. Symmachus Nichomachi Filiis. S. D.

Scribere non reuſo, ſed malui domino filio meo ſibi diu narranda coram per otium reſervare. Sola igitur ſalutatione fungetur hæc pagina, cui brevitæ & veſtro honori ſatisfaciet, nec illi referenda decerpit. Vale.

2. A. Symmachus Nichomachi Filiis. S. D.

Renum dolore diſcrucior. Sed ne major ad veſtras aures perveniat fama, præſentem ſtatum valetudinis meæ breviter indicavi. Quum læta ſucceſſerint, morem meum ſecutus dabo ad vos paginam lætiorem. Vale.

Q. A. Symmachus Nichomachi Filii. S. D.

Natalem dominæ filiaæ meæ, quem per annorum recursus optamus esse numerosum, vobiscum agere & participare voluissem, nisi proposito restitisset imbrium continuatis. Fungimur tamen religioso honore, jactantia munusculi; petentes ut susceptionis benignitate, oblationis exilitas augeatur. Vale.

Q. A. Symmachus Filio. S. D.

UBI primum scribendi mihi ad vos copiam familiaris ingessit occasio, non distuli desiderium tui Icriptione testari, ut salutis meæ certus tuam cures, & subinde absentiam meam literaria voluptate toleris. Vale.

Q. A. Symmachus Filio. S. D.

SECUNDAS ad amabilitatem tuam literas mitto ut sit assiduitas mei sermonis utrique solatio. Tu quoque studium meum, quoties dominus & frater

& frater meus occasiones repererit, æmulare, ut
& salus tua mihi securitatem tribuat, & scripto-
rum jucunditas voluptatem. Vale.

Q. A. Symmachus Filio. S. D.

A Ccessit peregrinationi nostræ largior dies
ex comperendinatione ludorum, quos
pluviarum interventus retardat. Sed volo ut
hanc dilationem salutis meæ certus leniter feras ;
& desiderium tui quod apud me crescit ex mora,
filii assiduitate soleris. Vale.

Q. A. Symmachus Filio. S. D.

A Mico nostro Annio, cursim prætereunti,
potui solam dictionem salutis injungere,
sed debuit tibi sanitatis meæ fidem facere lectio
literarum. Esto igitur animo lætiore : & spera,
decus meum, frequentibus scriptis in noticiam
tuam similiter ventura quæ gaudens. Vale.

Q. A. Symmachus ad Patricium. S. D.

PROpinquorum meorum causas Marterius prosequitur, qui has a me literas in suffragium suum meruit. Quæso ut effectum sperati de te favoris obtineat. Vale.

Q. A. Symmachus Fratribus. S. D.

PERvenimus, sed venisse me jam pœnitet. Nam ubi primum solum Bajani litoris contigi, statim pedis correptus sum dolore. Atque ideo pauca dictavi, mox in scribendo futurus uberior, si me sanitas optata respexerit, & vestrae invicem literæ provocaverint. Vale.

Q. A. Symmachus ad Messalam. S. D.

Primam mihi scribendi causam religio fecit, ut amicitia nostra literis excolatur. Secundam suggessit humanitas, ut viro optimo Thalasso familiari meo tua concilietur affectio. Superest ut & mihi sermonis tui vicissitudo respondeat, & commendato ex sententia procedat optatum. Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus ad Messalam. S. D.

Officii mei est nunciare quod valeam : tui, ut te salvere cognoscam. Ego indicio prosperorum meorum partes amantis implevi. Tu mihi adhuc debes sanitatis tuæ gaudia. Quæ ut solita fide in notitiam meam veniant, & Deorum favor & tua scripta præstabunt. Vale.

Q. A. Symmachus Patruino. S. D.

Fratrem meum Severum multo sermone prosequer, si novo aditu amicitiam tuam peteret, aut predicationi ejus meum ingenium conveniret. Parco igitur copię, tuoque cedo judicio : ut diligentia ejus tuæ potius voluntati, quam meis literis, applicetur. Vale.

Q. A. Symmachus ad Patruinum. S. D.

Certum habeo nihil apud animum tuum amicorum literis esse jucundius : & ideo promptissime frequento colloquia, quæ scio apud
eximium

eximium virum magni esse momenti. Superest ut ipse quam benigne literas meas sumis, tam libenter indicia propriæ sospitatis emittas. Vale.

Q. A. Symmachus Patruino. S. D.

CORDI mihi est frequenter alloqui vos, ne videatur apud me officiorum familiarum cura tepuisse. Atque votis ideo salutem votis opto, literis dico: petens ut si quando epistolarum mearum usus intervallo longiore cessaverit, causam silentii non voluntati aut desidiæ meæ, sed occupationibus applicetis. Vale.

Q. A. Symmachus Sibidio. S. D.

ÆGER est animus meus, quamdiu fides incerta sit, quod portum sanitatis intraveris. Huic expectationi satisfacias volo. Non enim mihi honorem fieri opto literarum, sed magnæ sollicitudinis tribui levamen exopto. Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus ad Lollianum. S. D.

PRimas literas sponte tribuisti, secundas mea cura debet elicere. Sume igitur salutationem, quam vicissitudine munereris. Pollicor enim, responsis tuis paria me esse facturum. Vale.

Q. A. Symmachus ad Capreolum. S. D.

ADventante Euscio speravi literas tuas, sed fiduciam casus fefellit. Ego tamen silentii tui imitator esse non potui. Quare indebitis fungor alloquiis : ut qui præsul hujus officii esse debueras, exempli necessitate ad diligentiam provoceris. Vale.

Q. A. Symmachus ad Eusebium. S. D.

Fuerit verecundiae tuae, quod nihil hactenus nobis alloqui detulisti. Nunc sume fiduciam, quam tibi ad invitamentum familiaritatis ingerimus,

ingerimus, & gratas tibi fuisse literas meas sermonis assiduitate testare. Vale.

2. *A. Symmachus Martiano. S. D.*

Scriptionis auspicio fiduciam tuam provoco. Quare familiaritatis nostræ aditum ingredi seculus. Vicissitudo officii tui faciet, ut inchoata per me amicitia convalescat. Vale.

2. *A. Symmachus ad Ireneum. S. D.*

Expectasse te arbitror literas meas, ut in tua officia provocatus erumperes. Sume igitur sermonem cujus sequeris exemplum. Ero posthac in scribendo diligentior, si cœptis nostris vicissitudo respondeat. Vale.

2. *A. Symmachus ad Romanum. S. D.*

Meminisse te scio, quod me quoque idem de amico dolor perculit, sed jam nobis sermonum vices debent esse solatio. Scribo igitur, ut respondere cogaris, & a funestis cogitationibus

tionibus redeas in officia viventium. Fecerat religiosa causa, ne prior scriberes : non eris tam irreverens, ut provocatus abstineas. Vale.

Q. A. *Symmachus ad Quintilianum. S. D.*

AD indicium mei circa te amoris hæc scribimus, & ut ipse ad respondendum provoceris exemplo. Cum igitur ego partes religionis impleverim, expecto ut ipse etiam vicissitudinis solutione fungaris. Vale.

Q. A. *Symmachus ad Maximilianum. S. D.*

Assiduitatem scriptorum meorum tibi esse fastidio, prope asserit raritas tua : es enim præter solitum parcus eloquii. Sed tueor constantiam diligentiam, nec a proposita argumentatione deducor. Erit potestas tua, hunc animi mei habitum vel augere silentio vel literis amovere. Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus Leporio. S. D.

DEBITUM tibi rependo sermonem : dudum enim parem mihi scriptorum tuorum honorificentiam communis amicus exhibuit : cujus verecundia & honestate diligenter inspecta, dignum esse quem diligas approbavi. Vale.

Q. A. Symmachus Quiniliano. S. D.

MORIS mei est bene cognitis approbatifque ferre suffragium ; nec personas hominum, sed vitæ merita cogitare. Cum igitur Affellus domesticus noster in urbanis castris militiæ stipendia sine offensione consecerit ; quæso ut admissus in clientelam tuam, & meum sibi patrociniū profuisse, & tuum accessisse lætetur. Vale.

Q. A.

Q. A. Symmachus Livia. S. D.

CUR A anxius eram, priusquam literas tuas
sumerem, utrum commode peracto itinere
ad destinata pervenisses. Sed ubi certior factus
sum nihil valetudini tuæ ex labore itineris demi-
nutum, animus ad securitatem revertit. Præ-
stabit divinus favor, ut sicuti de absentia tua op-
tata cognovimus ita tuo reditu gaudeamus.
Vale.

Olympia Fulvia Morata Joanni Sinapio. S. D.

SI vales, est quod gaudeam : sin necdum sa-
tis, doleo. Verum tu Sinapi, noli imitari
malos medicos, qui in alienis morbis profitentur,
se tenere medicinæ scientiam, se ipsi curare non
possunt. Valetudinem tuam cura diligenter.

EPIST.

[160]

EPIST. CCCLXVI.

O. F. M. Joanni Sinapio. S. D.

Longiore epistolam paucis ante diebus ad te scripsi, ita ut nihil opus esse existimem, ut de meis rebus cantilenam eandem toties canam. Nosti quid te agere mea causa in Germania cupiam: non me tibi commendabo amplius, neque mea carmina ut ad regem & ad Fuggerum afferas, admonebo. Scio enim omnia tibi curæ esse Bene vale.

F I N I S

